

בעזה"ת

קונטראס

קול השחיטה

מעשיות נוראות פון היינטיגען מצב
השחיטה ביידי היימישע שוחטים אין ניו^ו
יאرك און כמעט אלע חרדייש שלאכט
הייזער אין אמריקע און קנדא
תשכ"ז — תשל"ז

מאתי הצעיר באלי ישראלי

שלום יהודה גראס

רב דקהל מגן שאול ור"מ בכולל בית ישעיה
"מכון להוראות בשחיטות ובדיקות"

פה ברוקלין י"א
שנת תשמ"ב לפ"ק

נדפס מחדש ע"י חברי הכוללפה ברוקלין נוא יארק י"א
שנת תשמ"ז לפ"ק

— הכהנסה מוקדשת לטובות הישיבה והכולל —

בס"ד

אדם אוסר דבר שהוא שלו

איך מחבר פון דעם ספר "קול השחיטה" בעת בכל לשון של בקשה
פאר דעם וואס באקומט דעם ספר, ער זאל עס נישט וויטער
גבען. נישט קיין חילוק פאר וועמען, אויסער מיט א דירעקטע
רשوت פון מיר פערזענליך, צוליב פארשטענדליך טעמיים.

כתובת המחבר:

Rabbi Sholom Y. Gross
4711 — 12th Avenue, Apt. A-5
Brooklyn, N.Y. 11219
(718) 436-8086

הקדמה

דא ברענונג איך אראפ אַ חלק פון מיינע זכרונות איבער דעם
היינטיגען שפלדייגען מצב השחיטה פון נוא יארק, און אין
אנדערע שטעת וואָס איך האָב אלין בי געוואוינט מיט מיינע
אייגענע אויגען, זיינדיג שוחט ובודק איבער 10 יאָר אין אלע
צענדליך היימישע שחיטות פון עופות און בהמות מיט די
בעסטע הכהרים קו'.

דעם קונטראס האָב איך אַ געשריבען מיט ביטערע טרערן
פארענדיג אויף די מקומות הק' ראמעניען און אונגעארען.

דעם קונטראס האָב איך געשריבען בעיקר פֿאָר מיר אלין
כדי צו געדענ侃ן אלע מיינע פֿאַיסירונגען, אַבער אָזוי ווי איך
האָב דאס געווויזען פֿאָר היימישע רבנים (אונ נאָך תְּיִיחָה
מפורסמים) האָבען זי מיר מעורר געווען אָז אַיך בין מהוויב
דאָס צו דורךן לדראוּן עולם, כדי אנדערע זאלען אָזוי וויסען
ווי און וואָס פֿאָר אַ מצב מיר געפינען זיך, ווי אָזוי מען אָז
מכשיל טאג טעליך צענדיגער טויזענטער עהרטליךן איידן
מסלהה ומשמנה פון כל ישראל רבנים ואַדמורי"ם תלמידי
חכמים וחשובים כוּ מיט נבלות וטריפות רחל', און זיך אַ
ביסעל מתבונן זיין צו וואָס דאס האָט שווין ליזדר בעז יעט
צוגערענgett. על כן דורך איך דאס פֿאָר די אלע וואָס זוכען דעם
אמת.

השיית זאָל מיר געבען געזונט און כה ממשיך צו זיין דעם
חיבור און דאס איבערדרוקען נאָכאמָל מער בשלימות אָמן.

מיר האָבען משמייט געוועזען די נעמען פון די שוחטים כוּ
(בערך 30 שו"ב ווערטן דרמאָנט אין קונטראס בהעלם שם און
פיהל פון זי מערער מאָל, און פון אלע היימישע שחיטות),
ווײַיל די כוונה איז נישט מבאיש ריח צו זיין אַדעַר רודפֿן און
מבזה זיין קיינעם ח'יו, נאָר אויפֿצודעקען די שרקעיכע
שרוריה און הפקרות וואָס הערטש ביַי אלע שחיטות, (דאָס
זעלבע ווי די הפקרות וואָס איז אויפֿגעהַקט געוואָרן אין די
לעצעע יאָרֶן [דאָרֶךְ רבנים מובהקים] ביַי די ניקור חלב ודס),
וואָס דאס איז דער גורם פון די אומצאליגע אומגליקען פון כל
ישראל, און דער שרקעיכען טמטום הלב והמוח און

קאלטקייט אין יודישקייט, וואס עס פאלען אוועק פון כל ישראל וואס אמאָל מער ערליך אומשולדייגע יודישע נפשותה. ח"י.

עטליכע פונקטען צו וויסען!

א. איך האב מיך במשך פון מיינע צען איר ארבבעט (תשכ"ז)

- תשל"ז) געדרייט בי אלע היימישע שחיתות און ליאידער געזען וואס איר ווועט דא זעהן.

ב. במשך די צייט האב איך זיינער א סאָד מאָל איבערגרצ'ילט מיינע איבערלעבענישען פון "עולם השחיטה" און דערפֿאַר ליגט עס מיר און זכרון פונקט ווי עס ואָלט היינט פאָסִירט.

ג. טראָצְדָּעַט וואס פון תשל"ז האב איך אַפְּגָּלָאַזְּטָן די שחיטה פונדעסטוועגן האב איך די פִּיקּוֹח אַוִּיף די שחיטה אַנגָּעהָאַלְטָעַן, אָוֹן דערפֿאַר אַנגָּעהָאַלְטָעַן אֶ שְׁטָעַנְדִּיגָּעַן קָאנְטָאָקְט מִיט שְׁוֹחָטִים, בּוֹדְקִים, מְשֻׁגְּחִים, בּוֹטְשָׁעָרִס פון אַמּוּרִיקָע, קָאנְאָדָע, אַיְירָאָפָע, אַרְצָ יִשְׂרָאֵל. דָּאָס האָט מִיר גַּעֲבָעַן די גַּעֲלָגָעָנָהִיִּט זִיךְ צו אַיבְּרָצִיְּגָעָן אֶזְ דָּעַר בְּעַלְדָּבָר וואס פָּאָרְלִיְּגָט זִיךְ פון אַיבְּרָצִיְּגָעָן אַוִּיף די שחיטה האָט פון אָוּנְזָעַר דָּוֹר אַוִּיךְ נִישְׁתְּ פָּאָרְגָּעָסָעָן, וְעוֹד יְדוֹ נְטוּיִי ד' יְרָחָם. איך האָב זִיךְ אַוִּיךְ אַיבְּרָצִיְּגָט אֶזְ טְרָאָצְדָּקָעָתָן וְעַצְיָילָטָעָתָן תִּקְוָנוֹת וְעוֹלָבָעָ זְעַנְעָן גַּעֲמָאָכָט גַּעֲוָאָדָעָן אַיְזָ דָּעַר מְצָבָעָה אַנְגָּעָשָׁטְרָעָנָגָט וְוי מִיר שְׁרִיְּבָעָן דָּאָס אַוִּיסְפִּירְלִיךְ אַיְן סְוּף קוֹנְטָרָס.

ד. דָּעַר קוֹנְטָרָס אַיְזָ גַּעֲמָאָכָט בְּלוֹיזָ פָּאָר ערְלִיכָּעָאַיְדָעָן וואס ווּילְעָן ווּיסְעָן דָּעַם אַמְתָּה לְמַעַן כְּבוֹד שְׁמִים אָוֹן זְעַנְעָן גְּרִיְּטָן צו פָּאָרְצִיכְטָעָן אוּיפָן שְׁטִיקָעָל פְּלִישָׁ וְעוֹן זִיִּי וְעוֹלָעָן זִיִּן אַיבְּרָצִיְּגָט אַיְן אַמְתָּה, נִישְׁתְּ אוּיְּ דִּי וואס זָאגָעָן "וּוֹאָס גִּיטָּ מִיךְ אָוֹן דָּעַר פְּלִישָׁ אַיְזָ טְרִיפָּה, איך עָס אוּיפָן בָּאָרְדָּ פָּוּן רָב בָּעַל המְשִׁירָ" זִיךְ זְעַנְעָן אַיְן כָּל פָּוּן "כָּל באַיה לא ישובָן" מִיט אַזְעַלְכָעָ לאַזְוּגָעָן.

ה. זְעה צָוָם אַוִּיסְפִּיר אַיְן סְוּף קוֹנְטָרָס וואס אַיְזָ פָּוּן גְּרוּיס ווּיכְטִיכְקִיְּטָ פָּאָר יְעָדָן צו ווּיסְעָן.

מפתח בספר קול השחיטה

סימן

- א. שחיטה אין באסטאן – 400 טוירקיס א' שעא
פאהרט אויף א' טשען.
- ב. גוים הרגנון טוירקיס אונ ליגען די בלאמבעס
אלץ כשר – בעה"ב ציוני רוצח – שוחטים זענען
משיג גבול אנדערע שוחטים.
- ג. א' ערליךער מפורס' דיגער שוחט דרייט זיך און
שלעכטער ערטער רח"ל.
- ד. קונטוקי שחיטה – מען פליקט די עופות מיט הייס
וואסער.
- ה. מען שחט טוירקיס מיט פגומידיגע חלפים – א'
גלחטייע שחט פאר כשר.
- ו. א' קאטשקעס שחיטה מיט אסאך פראבלעמען
– בעה"ב מישט ארין טריפות להכuis – די
חלפים מיט פגימות – מען מאכט כשר אלע
טריפות.
- ז. הארטפורט שחיטה פיהל מיט טריפות רח"ל – די
שוחטים מאכען נישט קיין תפיסה – קווקען נישט
די סימנים –
- ח. הארטפורט – א' למדן משגיח ביים זאלצען זעהט
גרנישט – גויטעס זאלצען, אונ נאר אינן זייט. זיי
זענען מתיר אויפן סמץ פו' בדייעבד אונ שעט הדחק
כו'.

ט. אין... שחט א שוחט 400 טוירקיס א שעה ר"ל
— נישטה צייט צו קוקען דעם חלפ.

י. אלטער עופות מיט פראבלעמען — מען שחט
ארײין אין מפרקת — חלפים מיט פגימות —
שחטן נישט רוב סימנים.

יא. מען שחט אין ... 400 קעלבער א שעה (וואס אייז
— אומעגליך אלץ כשר) — דער חלפ וווערט
שנעעל פגום.

יב. בהמות שחיטה אין די שטאט ... — שחט מען 60
א שעה — מען שחט אהן הרגשה — מען שחט
מיט א פגומ'דיגע חלפ ר"ל. — ביי בדיקת חוץ
רייסט מען סירכות — די שוחטים זענען מקיל
און מתיר אלעס —

יג. א רב המכשיר אסרט צו שחטן — און א
ערליךער שוחט שחט דארט מיט תירוצים או
דאס אייז פאר מאדעראנע ר"ל.

יד. לעמער שחיטה און פערטרזאון — 60 א שעה —
מאראסטיגע העלווער מאקט פגום די חלפים —
שחטין מיט די פגומ'דיגע חלפים ר"ל — נאר
אין שוחט שחט און עס אייז נישטא א צווייטער
צו קוקען דעם חלפ.

טו. רב המכשיר קוקט נישט קיין חלפ ביי די שחיטה
קיינמאַל — נאר אין אפֿיס פון פָּחֵד, ער טרעפעט
שוחטים מיט נישט גוטע חלפים.

- ט.** א ערליקער שוחט וויל נישט שחטן לעם וועגן
די גרויסע פראבלעמען – 2 אנדערע זענען יא
געפערען און געשחטין.
- י.ii.** א היימישע גרויסע שחיטה אין ניו דזערסי –
דער רב קומט איינמאל אiar צו די שחיטה –
שוחט מאכט הגרמוות – משגיח קוקט נישט
מקום השחיטה – מען האט מורה פון א צו
פרומען טאמער ער וועט אויסזאגען סודות פון
חדר.
- יב.** א שוחט זעהט א פגימה און ער וויזט דאס
פארין צוויתן שוחט א מקובל, יענער לוייקענט
און שחט וויטער דערמיט ר"ל.
- יב.** עס ווערען פארטוויש די לונגען בי בדיקת חוץ
– מען וויסט נישט וואס מען איז בודק –
שוחטים האבען נישט קיין נגעעל צו נעמען
סircות.
- יב.** שוחט איז מעורר אויף קלקלרים און יענער
לאכט זיך אויס – זיין שחיטה איז נבלות.
- יב.a.** טויזענטער עופות אהן א שאלה טאג בי טאג –
א רב לאזט שחטין פריוואט אביסעל און האט
פיהל שאלות. מער ווי דער גאנצער פלענט
צוזאם.
- יב.b.** מען ווארט די עופות, (שאלת ריסוק אברים)
– 2 חשבוע רבנים זאגען צו מת肯 צו זיין און
טוהן גארנישט.

כג. מען שחת אויף אַ מעשיין (איון הארטפורט) — גאנצע שטאָט רודערט, מען אייז מעוּרְד גִּדוּלִי הרבנִים אויף גְּרוּיסְעַ פֿרָאַבְּלָעָמֶן — רבנִים זָאגַען צו אָוָן טָהָעָן לְמַעַשָּׂה גָּאָרְנִישָׂט — אלָעָס לוּיפְּט וּוּוִיטְּעָר וּוּפְּרִיעָר — שוחט צִיטְּעָרֶט מְגֻלָּה זַיִן קְלָקְוִילִים וּוּעֲגַעַן זַיִן פרנסָה.

כד. בעל השור על שורו — בעה"ב קצְבָּפּוּשָׁע יִשְׂרָאֵל שלאגט שוחט פֿאָרָן שָׁחָתָן אַ פֿאָרָן נְבִילָות — צוּלִיב פֿחָד כְּשָׁרִין דִּי שְׁחוּטִים אֲפִילָו נְבִילָות.

כה. אין ... שחיטה למְדַן חַסִּיד מַאֲכִיל טְרִיפּוֹת — שוחט מאכט פֿיהָל הַגְּרָמוֹת אָוָן לְאַזְּטָאָס כָּשָׂר.

כו. בעל הבית צוּוִינְגֶט צו לאָזָעָן גְּלָאָט 50 פראַצְעָנט מִיט אַ טָעָנה אָז בַּיִּ אַ צְוּוִיְיטָע גְּרוּיסְעַ חַרְדִּישָׂע שחיטה אייז אָזָוִי.

כז. אַ שוחט שחת אָהָן אַ מְקוֹה 3 חַדְשִׁים — שחת 3 חַדְשִׁים מִיט האַנט אַינְפְּעָקְשָׁעָן.

כח. מאַרְקָעַט נְיוֹ דְזָעָרְסִי — בעל המכשיך זעהַט אוַיס וּוּי אַ גּוֹי — קומְטָ קִיְינְמָאָל קוּקָעָן דִּי שחיטה — האַט הַכָּשָׂר אויף פֿיהָל שחיטות — ווּוִיזָט נִישְׁט בְּכָל וּוּאָס טוֹט זִיךְ אָוָן פְּלָעָנט.

כט. שוחט שחת אויף דִּי פֿעַדְעָרָן — שוחט אייז מְוֹדָה אָז עָר שחת נְאַכְּדָעָם וּוּי עָר האַט גְּזָעָהָן אַ גְּרוּיסְעַ פְּגִימָה.

לו. מְחַלּוֹקָת השוחטים בעניין הרגשה — דָעָר רְבָּה המכשיך פֿאַרְלָאָזֶט זִיךְ אויף דִּי שוחטים — זַיִן

שחטן אהן (אדער ספק) הרגשה — שוחטים
באריםען זיך איז זיי שחטן 1200 אַ שעה.

שוחטים שחטין מידערהייט נאך אַ גאנצען טאג
שחיטה — שחטן 1200 עופות אַ שעה — דער
חלף רירט אהן אלע עופות אין מפרקת (וואס
אייז פוגם דעם חלף) אוון זיי זאגען אַז עס אייז
גארניישט.

שוחטים שטעלען בכוונה שיינע חלפים וויל רב
המכשיר קומט קוקען — רבנים קומען
באשטעלט אויף אן אפויינטמענט — היימישע
רבנים מכשירים שריבען פסק הלכה מתיר זיין
זו שחטין 12 הונדרט אַ שעה דורך איין שוחט
— אווי יו ווערט געצווינגען מאכילד טריפה זיין
לכבוד דעם כתב — די שטאט עסט מיטין ההשר
נביות וטריפות.

איין שוחט רוזדפט דעם צוויתען פארן זיין צו
ערליך — לאקט פארן איבערלאזען הגומות —
לאזט נישט מאכן גוט די בדיקת חוץ — לערנט
עם אויס זיין אַ קל.

שוחטים וואס לאזען איבער פיהל מאל סירכות
אלס גלאט — אַ שוחט לייקענט אָפ וווען מען
אייז איהם מעורר — איין שוחט אייז יא מודה.

בלאמבעס וואלגערען זיך הפקר אין די צענדליך
טוויזענטער — יעדער גוי כו' קען נעמען אוון
לייגען אויף נביות וטריפות.

לה. היימישע רב וויל נישט קוייפען פאר זיין סטאר פון שוחטים אהן בערד — קלימים וריקים לאזען וואקסען אַ באָרד צו מעגען שחטין פאר יענעם רבס סטאר.

לו. שוחטים רײַיסען סיַרכוֹת אוּן פֿאָרטִיג —

לו. שוחטים שחטן ווינטער אין די גראָעַסְטָעַ פרעַסְטָע (אהן היַצְוָגָה) — אַ סָּאָךְ שוחטים שחטן אהן הרגשה פֿיַהְלָה יַאֲרֵין, קַצְבָּן צוּוִינְגָטָן שחטין מיט פֿיַבָּעָר אוּן לִינְגָעָן אַנְצִינְדָּוָג אַין שְׁרַעְקְלִיכְעַד קָעַלְטָן.

לו. אַ לאָנְגָעָן צִיִּיטָן שחטין אלָעָ שוחטים אהן אַ מקָוָה אוּן... — עַס אַיז גְּעוּוֹן אַ מקָוָה נָאָר מָעַן אַיז פּוֹוִיל גְּעוּוֹן צַוְּ גַּיְינָן.

לו. באָאוֹאָסְטָעַ שחיטָה — 2 היַמִּישׁע שוחטים שחטין 3000 אַ שעָה רַיִּיל (נוּוִיְּטָה).

מו. שוחט שחט גאנצע נאָכְט (10 שעָה), תִּיכְפּ נאָכְדָעַם גַּעֲפַאָהָרָעָן שחטין ווַיְיַתְּעַר עַרְגָּעָץ אַנְדָּעָרָש — אַ שוחט אַ גַּנְבָּן.

מא. אַ שוחט שחט בלִי הַפְּסָקָה אַין אַ פֶּאָר שלאָכְט הַיְּזָעָר מִידָּעָהִיט — אַ שוחט פֿאָרְבְּרָעְנְגָט כְּסֶדֶר מִיטָּ פֿאָלִיטִיק אַ� דְּבָרִים בְּטָלִים.

מו. קַצְבָּן פָּוּן שלאָכְט הוּוֹזָן פֿאָרְקוּיְיפָט טְרִיףּוֹת פֶּאָר כְּשָׂר — מִישְׁתָּאָרְיִין כְּסֶדֶר טְרִיףּוֹת צְוּוַיְשָׁן כְּשָׂרָע — שוחט ווּעָרְטָן אַרוֹיְסְגָּעָוָאָרְפָּעָן פֿאָרְיִין שְׁטָעָרָן מַאְכִיל טְרִיףּוֹת זַיִן דָּעַם קַצְבָּן —

מג. גוים פון שלאכט הויז הענגען אויף אויפען
טשעין לעבעDIGע עופות צוישען געהטעןען —
דער משגיח קען גארנישט טוהן — אַ שוחט איז
מעיד אָז ערליךע אידען גרויסע מדקדים עסן
כسدר נגילות רח"ל.

מד. עדות פון מרן זי"ע אויף קבלה פאר אַ שוחט.
מה. אַ מארכעט וואס זאלצט נישט, אונ מען טונקט נאר
איין די עופות אין זאלץ אונ דאס הייסט כשר
געמאכט ר"ל.

מו. אַ היימישער שחט וואס שחט אלע יארן
בקביעות נאר מיט פגימות רח"ל — שחט אין
מפרקת — שחט אינמייטן כשר מאכען מיט אַ
זאלציגען מעסער — רבנים ווילען ניטש נעמען
עופות פון אַ שוחט וויל דער חלף טויג נישט.

מז. שוחטים שחטין מיט אַ דרשה — אַ
פערזענלייקיט איז מעורר דעם שוחט אונ ער
טוהט וויטער זייןס —

מח. אַ באואוסטער שחט זאגט אָז ער וויזט
קיינמאל נישט דעם חלף פאר אַ רב — ער רעט
ニיבול פה אויפין חשבו פון רבנים.

מט. שחיטה אין ... — עדות פון אַ שוחט איז איין
אלטער שוחט שחט דארט 100 בהמות אין איין
שעה (דאס מיינט נגילות) — ער שחט מיט
ציטערDIGע הענט — נאך אַ שוחט דארט איז זיך
מודה אויף 100 בהמות אַ שעה רח"ל.

oooooooooooo

ג. א' שוחט שחט מיט א' זעג חלף פיהל מיט פגימות
1200 א' שעה — קען נישט שטעלען קיין חלף — 2
משגיחים אוון עס העלפט נישט — דער בעה"ב איז
ברוייגז אויפין משגיח.

נא. אין און אנדרען שלاكت הויז אפאל שוחטים כמעט
יעדער שוחט שחט 1200 א' שעה 1 שוחט בייז 1800 א'
שעה רח"ל. — דער בעה"ב פאסט אויף די ארבעט
פונ די שוחטים מיט א' מאוווי טעלעווישען (בעל
השור על שורו) — שוחט לאזט דורך נבילה —

nb. נסיננות בי שחיטה גויים שטייען אויפין קאפא
אוון מען מוז שחטין אפילו דער חלף איז ניט
גרייט — שוחט מיט וויניג חלפים.

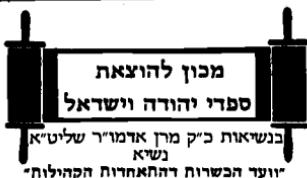
גג. א' שחיטה נאך יוכ"פ אויסגעמישטערהייט —
מענדזער צויניגט אפילו אלטע שוחטים שחטין
זיער שנעל, אוון אויך מידערהייט — רב
המכשיר וויס גארנישט וואס טוט זיך.

נד. פיהל שוחטים שחטין גאנץ ווינטער אין די גראסטע
פרעסט — קלות פון שוחטים — קארג צו קויפען
ווינטער אייעועלע — מענדזער צויניגט שחטין אין
גרויסע קעלט אהן הרגשה אויך פאר זקנים — דער
רב בעל המכשיר אן ערליך אבער נישט באקאנט
צופיהל וואס עס טויהט זיך דארט —

- נה. היימישע שווחטים און א מקוה לאנגע צייט –
 א באוואו אוסטער שווחט איז בכלל נישט
 אינטראסירט אין א מקוה.
- נו. א היימישער שווחט א רשות לאזט נישט מתקן
 זיין גראבע קלקלרים – מען שוחט אוון מען
 זאלצט מיט מעשינען – שווחט פארשפארט
 משגיחיס מוליל נישט צו מגלה זיין סודות.
- נו. א שווחט א מאכילד טרייפות – מאכט אייגענע
 מבולבלדייגע שחיטה – פיהרט אין מאסען
 שחיטה ביים היימישען ציבור פאר 35-30 יאר
 צוריק – ער האט אויך פיהל אנדרען חורבנות
 אנגעמאכט.

חברה מזכי הרבים העולמי

קובץ כל ספרי ירושה המודפסים ר' חלקיים (קדרי חיבורו),
ספריו שמות הפעות ומחשיות ר' חלקיים (קדרי חיבורו),
מדוריך לצורות ולחקוקות (מידר חלקיים).

בנשיאות הרה"ג מוח'רי
רב שלום יהודה גראס שליט"א
רב דקל"ד מגן שאול" ד"האלמן"
ורם בישיבה ומכל בית ישעיה"
מזכן להרואה בשירותות ובידיקות"
c/o RABBI S.Y. GROSS, 4711 12th Ave., Suite A-5
Brooklyn N.Y. 11219

כל יקבץ ספרים בעניינו כשרות ו' חלקיים (מידר חיבורו),
שווית מנתה סי"י על אויה וירץ (ב' חלקיים תעודה),
געש ושפוי"ל אפלוות אסורתו ייא וחלקתו.

חדשנות בעולם התורני
הופיע ויצא לאור ספרי
"שמירת המצוות בהלכתן"
ארבעה כרכים מהודרים
מכל קרוב ל-2000 עמודים

מאת הגאון הנודע בשערים מהורה"ר
רבי שלום יודא גראס שליט"א
הספר הוא ייחוד במינו בכל העולם
ככל נסדר במומחיות גROLAH חלק
ההלהכה משולב למעשה לפי ספרי
החיצים שבומנו בכל מכmini התורה
הנהוגים יום יום ומהם: ה' ציצית,
ס"ת, תפילין, מモוזות, שבת, זכניות -
דיני ביהכ"נ דיני תפלה - קרה"ת - גיטין
- צורת יהודית - יהוד - צדקה - ועוד.

כבר נדרשו הרבה פעמים
פעם אחר פעם ומש נחטפו מן השוק
לגדול יקר חביבותם.

בעת אפשר להשיגם במספר מצומצם
של עותקים וכל הקודם זכה
מחיר הספרים \$28.00

ב. אובי עס וויטש אירך פיצה אדרע
נאבלעסיגיות אין א געוויסונג מעזה און
אייר ווילט אויפקלען די דינימ פאר די
טאנסען לעילו נשמה איערע נאנטנע
ללאות הרבים. ביטורופט: 8086-436-718

חדשנות שלא היה לעולמים

ראה זה חדש אשר לא היה לעולמים סעת שלם בפארםאט
מצצע ומחדר הכלל כל עניין כשרות השיעיכים בזמנן הזה
בכל העולם כולו

"קובץ ספרים בענייני כשרות"
ששה חלקיים
הסעת כולל הרבה חיבורים אשר
תוכנן רב גווני שלא נראה עדין
כבושים זהה
9000

הן הענינים הנידונים בסעת הניל' ומהם:
אטלי (cotshur) - רגיט - הכספיים - חלב
עכויים - שחטה - בדיקה - ניקור
מלחאה - משגיחים - קצבים - רבנים -
חולעים - ועוד ועוד

נוח צואיר לנשימת לכל בר ישראל לידע המכשולות
השכחים והזאך להוניג מהם כי זו הבתוחן היהודי ששחש
כיחו כוח נאמן בישראל וימשכו דורותיו האמונה בד' וכבודתו
הקדושה עד כיאת הנגואל (כמבואר בספרה סי' פ"א וש"ה)
ד"ה ח"א יורדי סי' ז)

הסעת כולל 2500 עמודים ומהירותו \$36.00

להשיג אצל המחבר:
RABBI SHLOM Y. GROSS
4711 / 12th Ave
BROOKLYN N.Y. 11219

קונטראס

קול השחיטה

— א —

**א שחיטה אין באסטאן — 400 טוירקיס א שעה
פאהרט אויף א טשען**

בערך בשנת ח'כ"ט. בין איך געפערען שחטן אויף בוסטן, פון דארט זענען מיר געפערען מיט א קאר ביז לבנון אין וווײיטער מיט אן ערפלין, מיט דעת שוחט ר'... נ"י דארט איז געוווען אַ גרויסע שחיטה פון טוירקיס, דארט איז געגאנגען די ליאן (טשען) 400 א שעה רחל', איך האב נישט געוואוסט ווי מען קען אוזי פיהל שחטן אבער דער ראש השוחטים ר'... האט מיך באראואיגט און געזאגט די ווועט די צוגעווינגען און עס ווועט דייר גרייניג וווערן.

ענדליך די שחיטה האט זיך אַנגעפאנגען, די ליאן איז געלאפען וווײיטער מיט א טיל אומגעשחת'ענע, וויל איך האב נישט געקענט אוזי שנעל נאכיאגען צו שחטן, מען האט געמדוות אַראפ נעמען די לעבעדייגע פון די ליאן, וויל זיין וווערטן געהאנגען מיט 200 מעטער פאר עס קומט צו די שחיטה, עס איז געווארדען דארט גרויסע ילוט, היכנן אלע שווחטים שחטן אין אונז קענען מיר נישט. מען האט צוליב אונז געמוות מאכען די ליאן שטאטער.

אבער עס איז געוווען אַ גרויסער פראללעם וויל די אלע טראקס טוירקיס מוזען וווערין אַפגעשחתן, האבן מיר געמוות אַרבגעטען 12 שעה וואס אנדערע קענען שחטן אין 4 שעה בערך. אונז האבן זיך

אַיִינְגָעְטִילֶט אַיִינְגָר הָאָט זִיךְ אַפְגָעָרוֹת אָוּן אַיִינְגָר הָאָט גַעַשְׁתֵין,

מִיר האָבָן זִיךְ בָאַקְוּקֶט דִי חַלְפִים אַיִינְגָר פָאָרָן אַנְדָעָרָעָן, אָוּן דָאָס אַיז
גַעֲוֹעַן דָאָס עַרְשְׁטָע אָוּן דָאָס לְעַצְטָע מַאַל וּוָאָס אַיךְ בֵין אַהֲין
גַעֲגָנְגָעַן שַׁחְטֵין. דִי אַנְדָעָרָעָן וּוָאָקְרָפֶט מַעַן מִיךְ שַׁחְטֵין האָבָן זִיךְ
גַעֲגָנְגָעַן אָז פָאָר שָׁוָם קִיְין גַעַלְט גַיְיָ אַיךְ נִישְׁט.

בְקִיצּוֹר, דִי וּוָאָקְרָפֶט אַיךְ בֵין נִישְׁט גַעֲגָנְגָעַן אַהֲין,
דָאַרְנָאָךְ טַרְעָפֶט אַיךְ מִיךְ מִיטְ דָעַם שַׁוְחָט האָבָרָן ר'... אָוּן עַר דָעַרְצִילֶט
מִיר אָז עַר הָאָט גַעֲהָאָט זִיעַר אַשְׁוּעָרָעָן שַׁחְטִיתָה דִי וּוָאָקְרָפֶט אָוּן עַר וּוּזְוַט
מִיר זִיְינָעַ גַעֲשְׁוֹוָאַלְעָנָעַ הָעַנְטָ פָוָן דִי תְּפִיסָה וּוָאָס עַר הָאָט גַעֲמָכָט
אוּרִיךְ דִי טַוִּירְקִיס אָוּן צַוְשְׁנִיטָעָן, פָרָעָג אַיךְ אַיהֲם וּוּפְלָא אַיךְ גַעֲגָנְגָעַן
אַשְׁעה, הָאָט עַר גַעֲזָגָט 400 טַוִּירְקִיס אַשְׁעה. פָרָעָג אַיךְ אַיהֲם וּוָאָס
הָאָסְטָוָן נִשְׁט גַעֲזָגָט מַעַן זָאָל מַאֲכָעָן שְׁטִיטָעָר דִי לִיְין? הָאָט עַר
גַעֲזָגָט אַיךְ האָב גַעֲהִיסָעָן, אַבְעָר זִיךְ האָבָעָן גַעֲזָגָט אָז מַעַן קָעָן
נִשְׁט שְׁטִיטָעָר מַאֲכָעָן אָוּן אוּבָקְ דָעַר אַלְטָעָר שַׁוְחָט ר'... קָעָן שַׁחְטֵין
דִי זַעֲלָבָעַ דָאַרְפָּסְטָוָן אַיְונְגָעָרָמָאן אוּדָקְ קָעָנָעָן. דִי טַוִּירְקִיס זַעֲנָעָן
גַעֲגָנְגָעַן פָאָר 2 הַיְמִישָׁע שְׁלָאָכָט הַיְזָעָר.

— ב —

גוּוִים הַרְגָעָנָעָן טַוִּירְקִיס אָוּן לִיְיָגָעַן דִי בְלָאָמְבָעָס אַלְץָ כָשָר — בָעָה"בּ צִיוֹנִי רֹצֶח — שַׁוְחָטִים זַעֲנָעָן מַשִּיגְ גְבוּלָן אַנְדָעָרָעָן שַׁוְחָטִים

אוּרִיךְ מִיטְן שַׁוְחָט ר'... (2 אלְטָעָר שַׁוְחָטִים) פָלָעָג אַיךְ אַסְאָרָן מַאַל
שַׁחְטֵין טַוִּירְקִיס לְעַבְעָן וּוּינְלָאנְד, עַס אַיז אוּרִיךְ גַעֲוֹעַן אַשְׁנָעָלָע
שַׁחְטִיתָה אַבְעָר אַיךְ בֵין גַעֲוֹעַן אַהֲלָפָעָר שַׁוְחָט יְעַנְעָן זָאָל זִיךְ קָעָנָעָן
אַפְרוּעָן אַבְיסָעָל, אַיךְ גַעֲדָעָנָק נִשְׁט דִי שְׁנָעָלְקִיטָ פָוָן דִי שַׁחְטִיתָה עַס
אַיז גַעֲוֹעַן גַאנְצָ שְׁנָעָל, דִי חַלְפִים פָוָן דִי דָאַזְיָגָעָ צְוּוֵי שַׁוְחָטִים זַעֲנָעָן
גַעֲוֹעַן רַחְיָל מִיטְ פְגִימָות גְדוּלָות, וּוְיִל זִיךְ האָבָעָן גַעֲמוֹזָת שַׁחְטֵין
בִּיזְעָן מְפֻרְקָת, אָוּן צַוְ מִיר האָבָן זִיךְ כַסְדָר גַעֲשָׁרְגָעָן יְודָעָלָעָ שַׁחְטָ
טִיפָעָר, אָוּן מַעַן הָאָט מִיר גַעֲזָגָט האָב נִשְׁט מַוְרָא פָאָר דָעַם חַלְף, אַ

פרק איז נישט פוגם, קווק מיין חלף. איך האב קיינמאָל נישט פארשטיינען ווי זיי שעמען זיך נישט וויזען אַ צעלכע פגימות' דיגען חלפים רח"ל??.

דער אידעם פון רב... נ"י איז געוווען דארט משגיח, האט ער מיר דערציזלט דאס אין האט איהם דער בעל הבית ... געזאגט אַז אַזוי ווי עס איז אַ גרויסער שניוי אונ דִ טוירקיס זענען נישט אַריינגעקומען, שחת מען היינט נישט. דער שווחט ר'... איז דעמאָלסט געוווען אין אַ האטעל וואָס איז געוווען אַ פֿאָר מיל וווײַיט פון דִ שְׁחִיתָה, האט דער בעל הבית פארשטיינען דאס ער ווועט נישט קומען אין אַז אַזני וווײַיל קיין קאר האבען זיך נישט. דער דֶּאָזְגָּעֵר שווחט ר'... איז זײַעַר אַ גראבער, אונ ער פֿלְעַגְתָּן גִּינִּין אַז דִ גְּרָעַסְטָּעָן פֿרָאַסְטָּעָן מִיט אַ העמד בְּלוֹיז, עס איז איהם קִין מָאֵל נישט געוווען קאלט. אַזוי ווי לערנען פֿלְעַגְתָּן ער קיינמאָל נישט איז ער משוגע געווֹאָרָעָן פֿאָר לִיְדִיגְגִּין, האט ער געהchapט אַ שפֿאַצְּרִיר בִּיז צוֹם שְׁחִיתָה "פֿלְעַגְתָּן" האט ער געזעהן ווי מען הארגעט טוירקיס אין מען לייגט בלאמבעס אלעַס אַן אַ שווחט רח"ל!!!.

דער בעל הבית האט אים געזאגט אַז טָאָמֵער ער ווועט דאס בעצען פֿאַרְצִיְּלָעָן ווועט ער איהם שִׁיסְעָן, ער פֿלְעַגְתָּן האבען אַ רעווֹאָלָוֹעָר בַּיְזִיק. ער איז אַ פֿוֹשָׁע יִשְׂרָאֵל, אונ געוווען אַ חִילִּין אַז אַרְצִיְּשְׁרָאֵלְדִּיגְעָר אַרְמִי, אונ ער איז געוווען נחְשָׁד אוּיפֿ דָעַם, ער איז אַ גְּרוֹיסְעָר אָוָנטָעָר וּוּלְטָנִיק. אָבער פֿאָר מיר האט דער שווחט דִי מעשה אַ דָּעַרְצִיְּלָט. דאס איז שׁוֹין געוווען אַ סְקָ צִיְּטָן נָאָך דָעַם וואָס איך האָב שׁוֹין נישט געשְׁחַטְן דָארְט, איך האָב דָארְט געאָרְבָּעָט בערד 8-6 וואָכָעָן אלָס הַעַלְפָּעָר פֿאָר דָעַם שווחט ר'...

איינמאָל האָב איך מיך נישט געפֿילט גוט האָב איך געשיקט שְׁחַטְן דָעַם שווחט ר'... אַ שְׁטָאָטָס מִיר, דער שווחט דער מְפַקְּחָ ר'... האָט געזען אַז דער שווחט ר'... שְׁחַט פֿוֹנְקָט ווי ער אין מפרקָת האָט ער עם געזאגט ער זאָל בְּלִיבְּן דָארְט אַ שְׁטָאָט מִיר, דָארְט קָאָט מען באָקוּמָעָן 60 דולְר אַ ווֹאָך, 2 טָעַג אַ ווֹאָך פֿלְעַגְתָּן מען דָארְט אַרְבָּעָטָעָן.

oooooooooooo

בקיצור, דער שוחט ר' ... זאגט מיר נעקסטע וואך איז ער בליבט דארט
שחתין בפקודת דער מפקח השוחט ר' ... האב איך איהם געפרעגט
"היתכן"? "השגת גבול", איך האב אים געוויזען אין ספרים די הלכה
האט ער דאס געזאגט פארן מפקח האט ער איהם גענטפערט בי מיר
אייז נישט דא איז זאך ווי "השגת גבול" איך וועל ארינגעמען אוון
ארויסטעלען וועם מיר ווועט געפעלען, אוון דו געפעלסט מיר נישט
ויל דיין שחתין אייז צו שטאָט, אוון מיר מזען האבן שנעלע
ארבעטער ווי מאשינען, אוון אווי בין איך פון די שחיטה פטור
געוֹאָרעַן, ב"ה.

— ג —

אָ ערְלִיכָּעֶד מְפּוֹרָסֶם'Dִיְגָעֶר שַׁוְּחֵט דְּרִיְתִּזְקָה אַיִן בִּיְזָע עַרְטָעֶר רַחֲיָל

בי דעם זעלבען בעל הבית הקצב ... האב איך געאָרכעט אוון
געפֿאָרעַן קִיְּין אוּקִיא מִיטְ השוחט ר' ... פּוֹן אוּהִיא האבען מיר
געדָאָרט געמען נאָך אָן ערְאָפְּלִין, אַיְנָמָאל האבען מיר
פֿאָרְשָׁפְּעַטְיגַּט דָּעַם ערְפְּלִין, האט דער קָצָב ... געזאגט פֿאָרְדִּי בעלי²
בְּתִים פּוֹן די עִירְפְּאָרטָס אָז אוּזִי ווי עַס קָומְטַ מִיטְ זַיִ צְוְפְּלִין
ראָבִיס אוון זַי זָעַנְעַן דִּיפְּלוֹמָאָטָעַן, די גְּרָעָסְטָעַ רָאָבִיס פּוֹן אַיִּי, זַיִ
קוּמָעַן צַו אָ מִיטְינְגַּ מִיטְין פֿרְעָזְידָעַנט, אוון אוּבְּ מִיר ווועלען נִישְׁטְ זַיִן
בְּזַי 12 בִּיְנָאָכְטַ בִּיְדִי מִיטְינְגַּ ווועט דָּאָס שְׂטִיעַן אַיִן אַלְעַ צִיטְוָנְגָעַן, אָז
דער ערְאָפְּלִין אַינְטָעַרְנָעַשְׁעַנְעַל האט אָונְזָ אָזְוִי באָעוֹולָהָט. בְּקִיצָּוֹר,
עַס אָזָיְ אִים גַּעַלְוָנְגָעַן, עַר האט גַּעַוְאָלָט מַעַן זָאָל פֿאָרְ אָונְזָ צַו שְׁטָעַלְן
אָן עַקְסְטָעַרְעַן ערְפְּלִין. דָּעַרְוֹוַיְלַ האט ער גַּעַנוּמָעַן אָ לִימְזָוִין קָאָרָ,
מִיר זָעַנְעַן גַּעַפְּאָרַעַן בִּזְיַ צַו אָ גְּרוֹיסְעַן האָטָעַל ווי פֿרְעָזְידָעַנטָעַן
שְׂטִיעַן אִין, דָּאָכְטַ זַיִן מִיר אָז עַס האט גַּעַהְיִסְעַן אַמְבָאָסָאָדָאָר
הָאָטָעַל. מִיד זָעַנְעַן אַגְּגָעַקְוָמָעַן אוון דער שַׁוְּחֵט ר' ... האט זַי גַּעַנוּמָעַן
אָן עַקְסְטָעַרְעַן צִימָעַר, ווַיְיַלְעַ ער האט געזאגט אָז ער מַזְעַ עַקְסְטָעַרְ
שְׁלָאָפְּעַן. עַס אִיז שְׁוִין גַּעַוְוָעַן 12 בִּיְנָאָכְטַ.

בערך 12.30 ביניינאכט בין איך געגאנגען צו דעם דאזיגן שוחט ר' ... אין זיין צימער, איך האב עם געדארפט עפער פרגען וαιיננו !!! בין איך געגאנגען פרגען ווי דער דאכבי איז, האבען זיין מיר געוזנט איך זאל אים זוכען דארט... במקומות המתוועבים ר'ל. איך האב שוין דאמאלס פארדשטיינען פארוואס מיר האבען געדארפט האבען אז טיערען האטעל און נאך צוויי צימערען דערצו, וואס דער גראסטער ערשר וואלט זיך דאס נישט ערלויבט, אבער בי' דער שוחט ר' ... און בי' דעם בעל הבית דער קצב ... איך געוווען קלאר פארוואס מען דארף אויסגעבען איזוי פיהל געלט פאר אין נאכט.

עם איז דא דארט פארשידענע שחיטה פראבלעמען נאך איך געדענוק שוין נישט יעצט אין די מינוט.

— ד —

קענטוקי שחיטה — מען פליקט די עופות מיט הייס וואסער

בי' דעם זעלבען קצב יונג ... וואס ער איז געוווען בעל הבית בי' עטלעכע שלאכט הייזער, און א געמיינער מענטש, האב איך געשחט' איז אנדער פלאץ, דער משגיח דארט איז געוווען אקרראנסנער חסיד, איך מײַן דער פלאץ איז געוווען אין קענטאקי אוהיא, בKİצ'ור איך שחט טוירקיס, די שחיטה איז באָה געוווען אַ שטאָטטע,עס איז געוווען אַ מהי' ביז מען הייסט מיר סטאָפֿען, וואס איז געשהָן? די טוירקיס ליגען אויף דער ערְד (פלְאָר) מאָסען ווייז פיהל מיט פעדערען, זיין ווילען זיך נישט לאָזען אַ פליקען די פעדערען. איך גי' אריין אין וויסירעיטיניג רום (דאָרט וואו די עופות וווערן אַ פגעעלפֿליקט און כשר געמאָכט) און איך זעה דאס פון דעם פאס וואסער וואס אלע טוירקיס גיעען דאָרט אַ דורך פֿאָרֶן אַ פליקען די פעדערען גײַט אַ רויַן, איך לייג אריין די הנט אַין דעם פאס, דאס וואסער איז גוט ווארען אַבִּישָׁלְהִיס, ע'פּ הילכה פֿאָרֶן זאלצען אויב מען טינקט אַין הייס וואסער קען אַוּדָאי נישט אַנגערופֿעָן וווערען גָּלָאת כשר בפרט פֿאָר אַונְזָעָרָע צוּוֹי בְּאַקְאַנְטָעָה היימישע שחיטות ... גי' איך צו דעם משגיח ר' ... ער

זאגט או ער קען דעם נועם אלימליך בע"פ ער פארקויפט אתרוגים אין ... עוונינו אויף די ... סטע סטריט) און איך זאג איהם היתכן? איך שחת כשר און דא וווערט דאס טריפה? האט ער מיר געזאגט וואס קען איך טוהן מיט דעם קצב ... ער וויל נישט אנדערש, איך האב מורה פאר פאר היסס וואסער, ער מעג זיך זוכען אן אנדערען שוחט, האט ער מיר געזאגט דאס דער גאנצער טראיליער טוירקיס וועלען פיגערען, און עס איז אַ סכנה זיך צו טשעפענען מיט דעם בעל הבית, וויל ער קען נעמען אַ רעוואָלווער און עס איז נישט קיין חכמוות! .

בקיצור איך גי נישט שחתין, ותחום כל הפלענט, היתכן דעת שוחט וויל נישט שחתין? מען האט גערופען דעם קצב ... און ער פינגעט און צו שרײַען אויף מיר, דער גאנצער פלענט שטייט, די טוירקיס וועלען פיגערען, די מענטשען שטייען עס קאסט איהם אוצרות מיט געלט יעדע מינוט און איך שטייע? האב איך איהם גענטפערט או אויב איך שחת מיט היסס וואסער ווער איך פסול צו שחתין און איך וועל קיינמאָל מער נישט קענען שחתין און איך וועל דאס נישט טוהן בשום אופן נאר מיט קאָלט וואסער! ער טענה'ט מיט מיר איך זאל מתיר זיין לוילעך וואסער בי 80 בי 90 די גראָד האב איך מסכים געוווען, נאר איך האב איהם געזאגט או עס ווועט זיך נישט פליקען, וויל ער מוז זיין אָדרער שטאָרְק קאָלט אָדרער שטאָרְק היסס, בייז ער האט איין געזעהן (נאָך זיין פרוביירען) או איך בין גערעכט, און ער האט וויטער געמאָקט שטאָרְק קאָלט. האב איך איהם געזאגט דעהסט או מען מאָקט כשר פליקט זיך גוט! . בי אָלע עניינים האט דער בעל הבית געטוּהן וואָס ער האט געוואָלט און די שוחטים האָבן כשר געמאָקט טרייפות ציטערענדיג פאר דעם קצב יונג.

— ה —

מען שחט טוירקיס מיט פגומדייגע חלפימ א גלח'טע שחט פאר כשר !!!

אין אין אנדרער פלאץ אין קונטוקי האב איך געשחטין טוירקיס אלין, עס איז געגאנגען לאנגזאמ, אבער איזוי ווי איד פיניג אן צו שחטין ביימ צוויטין דרייטן טוירק שנייד איך ארין, אין אָ דראט און דער חלף איז געווארען פגום, איך מאך טריפֿה, און נעם אָן אנדערען חלף, קימט אָ נאגעל, דער חלף איז וויטער פגום געווארען. בקיזור, ביז איך האב געשחטין 15-10 טוירקיס האב איך קאליע געמאכט 5-6 חלפימ און איך בליב שטיין מיט די שחיתה, דער בעל הבית פון דארט איך געקומען שריעין, דער שוחט מאכט מערכֿה ווי כשר, איך האב איהם געוויזען די דראנטען און נאגעל וואס איך האב אַרויס גענומען פון ווישט, און דער בעל הבית האט געדזאגט ער שחט שוין יארען לאנג און דאס איז דאס ערשטע מאל וואס אָ שוחט האט נישט קיין חלף צו שחטין, קינעדר פארצ'ילט איהם נישט קיין מעשיות, איך מעג שחטין מיט דעם זעלבען חלף וואס רירט אָן אָ דראנט.

זי האבען נישט געהאט קיין געדולט צו ווֹאַרטען איך זאל פארעכטען אָ חלף און איזוי ווי איך דריי מיך אויס זעה איך ווי עס שטייט אָ גלח'טע און שחט מיט אָ לעקטערישען מעסער וואס ארבעט אויטאמאטיש רח"ל. איך גיב אָ געשמי או זי זאל סטאפען און וואס טוט זי דא, ענטפערט זי מיך און זאגט, איז עס איז נישט קיין חילוק, זי קען אויך שחטין. איך לויף צו צום משגיח דער זעלבער חסיד פון ... און זאג איהם או אלעס איך טריפֿה. ער איז געגאנגען זאגען פארן בעל הבית וואס עס גײַט פאר. דער בעל הבית איז געווען אויגערעגט און ער האט געפרעגט זיין וויב אויב די גלחטע האט געשחטען, האט זי געענטפערט "שקר" עס פֿאנְגֿט זיך נישט אָן זי האט נישט

קול השחיטה

געשחטין. איר (זיין פרוי) איז געגאנגען אין לעבען צו ניצן דוקא
די טוריקיס וואס די גלח'טע האט גعشחטין.

דער משגיח האט וויטער געצייטערט, ער איז געוווען ממש אַפְגָעָשָׁמִישָׁנָעָר, מען ווועט פֿאָרְלִירְעָן די פֿרְנָסָה אָרוּבָּעָר ווועט
נישט לאָזָעָן ניצען די טוריקיס. אַיר האָב געמאָכָט אַוְיזְעָקוּן, אָזָן
ער האָט מֵיר געזָאָגָט אָז ער ווועט עס אָפְסְטָעָמְפְּלָעָן אלָס טְרִיפָה
ווען די עוֹפָות ווּעָלָעָן שְׂוִין לִיגָעָן אַין די באָקְסָעָס, אַ פָּאָטָעָנָט אָז
דער גּוֹי זָאָל נִישְׁתְּצִין בְּרוֹגָז. מַיְיָודָע צַו עַס אַין אָמָת גּוֹוֹעָן,
אָרוּבָּעָר עַר האָט יְאָ גַעֲמָאָכָט אָדָעָר נִישְׁתְּ, דער דָאַזְיָגָעָר שְׁחָט פְּלָאָז
אַין גּוֹוֹעָן פּוֹל מִיט פֿרָאָבְלָעָמָעָן רְחַיָּל. דער גְּרָעָסְטָעָר פֿרָאָבְלָעָם
וּתְרָן ווּיְיל ער קָעָן פֿאָרְלִירְעָן די פֿרְנָסָה.

מער בין איך אהין נישט געגאנגען, לפֿי זְכָרוֹנִי.

— ו —

**אַ קָּאָטְשָׁקָעָס שְׁחִיטָה מִיט אַ סָּאָךְ פֿרָאָבְלָעָמָעָן —
בְּעָהָבָמִישְׁטָ אַרְיִין טְרִיפָה לְהָכֻעִים — די חְלָפִים
מִיט פְּגִימָות — מעַן מַאֲכָט כְּשֶׁר אַלְעָ טְרִיפָה**

אַיר בין געגאנגען שְׁחָטִין קָאָטְשָׁקָעָס מִיט הַשּׁוֹחֵט הַזָּקָן ר' ... אַין
לְאָנָג אַיְלָאָנד, אַיךְ בין נָאָר גּוֹוֹעָן מַשְׁגִיחָה בַּיּוֹם כְּשֶׁר מַאֲכָעָן די
קָאָטְשָׁקָעָס, ווָאָס דָאָס אַיז אָן עַקְסְטָעָרְעָ גְּרוֹיסָעָ צִימָעָר נִישְׁתְּ ווּיְיט פּוֹן
די שְׁחִיטָה, אָזָן מִין אַרְבָּעָט הַאָט נִישְׁתְּ גַעַהָאָט קִיְיָן שָׁוָם שִׁיכָוָת מִיט
די שְׁחִיטָה, אַבָּעָר ווִי פֿאָרְשָׁטָעָנְדְלָעָךְ האָב אַיךְ צַו גַעֲקוּקָט ווִי די
שְׁחִיטָה גַיִיט, עַס אַין גּוֹוֹעָן זַיְעָר בְּטַעַם ט, מעַן הַאָט גַעַשְׁחָטִין נִישְׁתְּ
מעַר ווִי 21 אוֹיף אַיְינָמָל, עַס אַין גּוֹוֹעָן 2 לִיְיָנָס מִיט בְּלָעָכָעָן ווִי מעַן
ליְיָגָט אַרְיִין די קָאָטְשָׁקָעָס. גְּעוּוִינְטְּלִיךְ הַאָט מעַן גַעַדָּאָרְפָט שְׁחָטִין די
גָאנְצָע 21 עוֹפָות אָזָן נָאָךְ דָעַם הַעֲרָשָׁט בְּאַקְוּקָעָן דָעַם חָלִי, ווִיְיל עַס
דוּעָרְטָט צִיְיט בֵּין עַס רִינְטָ אַרוּסָט דָאָס בְּלוֹט אָזָן מעַן ליְיָגָט אַרְיִין נָאָךְ אַ
מָאָל פֿרִישָׁע 21 קָאָטְשָׁקָעָס. נָאָכְץ שְׁחָטִין 21 קָאָטְשָׁקָעָס ווּרְעָט דָעָר

חלף זיעדר בלוטיג און פוחל מיט קליניע פעדערען, דאס איז איזן פראבלעם.

דעך צווייטער און גרויסער פראבלעם, איז, איז עס איז זיעדר שוווער צו שחטין זיַּה האבען הארטע קְּנֵהֶס און דער חלף וווערט באָלד אַּפְּלָה, עס איז גראנגער צו שחטין 1000 1000 עופות ווי 50 אַדער 100 קאטשקעס, נאָך בערך יעדער 21 אַדער 42 קאטשקעס מוז מען גלעטען דעם חלף אויף אַ שטיין. דאס ערשות מאָל וווען דער שוחט ר' ... האט געשחטין האב איך נישט געזען קיין חלף, קען זיין ער האט מיר געוואָלט וויזען, אַבער איך האב נישט געוואָלט זעהן וויל מה לַי ולצראה הזאת בחנן. דָּאָרט ווי איך האב מילא גָּאָרְנִישָׁט געקבנט פועלן צו מתקן זיין.. און עס איז נישט געווען אויף מיין אחריות. אויך איז געווען דארט אַ גרויסער פראבלעם וויל יעדע קאטשקע וואָס איז געוואָרען טרייפה האט מען געמוות אָפְּ שנידען אַ האלבע פים און לאָזען אַין אַ זיִּיט, און אַכְּטוֹנְג געבען דער גויזאלעס נישט צו גנבעגען און אויס מישען מיט די כשרע. ער פלייגט דאס אלז טאן להכעיס, ער האט אלין געהאט אַ פארעט פון שווערען צענדליךע טויזענטער קאטשקעס, אַבער ס'איַּז געווען פאר איהם אַ מציאה ארײַנְצּוּחָאָפָּעָן אַ טרייפה און אויסמישען, דער תירוץ איז געווען אַז עס איז פאר אַ גוּ וּכוּ).

ויהי היום עס קומט אויף מיר די צייט און איך גיַי שחטין פאר די שחיטה פון די ... קהלה. איך פאנג אַן צו שחטין און דער חלף זעט אויס שרעקליך, עס איז אַ פחד, נישט קיין פגימות מש אַבער עס פאלידט די גלעט און מען דארפ אַסאָך ווישען אויף די האנט צו וויסען אויב עס איז נישט פגום דער חלף, און נאָך דעם הערשט צו גלעטען אויפֿן שטיין, און עס געדיערט געונג צייט, און איך האב די שטאָטָע שחיטה נישט געקבנט נאָך יאגען. איך האב אויך געטראָפָּעָן אַין די ווושטִין העלצער דראָאנְטָעָן, כמ"פ וכ'ו).

* * *

אויך האב איך געהאט א היבש ביסעל טריפות, די טריפות וואס איז פָּאַרְגָּעָקּוּמָעַן בי אַיִנְצָעַלָּע עופות איז געוווען גרייניג צו מסדר זיין, איך האב דאס באלד געווארפֿעַן אין וואלד צווישען די גרויסע גראזען וואס דער בעל הבית וועט קיינמאָל נישט טרעפֿעַן, אַכְבָּעַר איך האב געהאט אַעֲלָכְעַ פָּרָאַכְלָעַמָּעַן אֶז אֵיך האב געהאט 2 מָאָל אַפְּגִּימָה אַיִנְמָאָל נָאָך 21 קָאַטְשָׁקָעָס אָוֹן אַיִנְמָאָל נָאָך 10 קָאַטְשָׁקָעָס אָוֹן אַיִנְמָאָל נָאָך בָּעָרָך אַ 17 קָאַטְשָׁקָעָס וואס דער בעל הבית האט אלין צו געוזהן, איך האב געהאט ס"ה קרוב צו 50 שטיק טריפות, דער בעל הבית האט געברענט וורי אַ פִּיעָר, קָאַטְשָׁקָעָ פְּלִישָׁ אַיִז זַיְעָר טִיעָר, איך האב געוזהן דעם בעל הבית, ער איז אַרום ווי אַ פָּאַרְסְּמָטָע מָוִיָּז עס האט בי איהם נָאָך קִיְּנָמָאָל נישט פָּאַסִּירָט אַזְוִי פִּיהָל אויסמישען מיט די כְּשָׂרָע, האב איך געוזאגט פָּאַרְזִין בעל הבית אויך קויף אַפְּ אַלְעָל טריפות אָוֹן באַצָּאָל איהם וויפיל עס אויך האב איך מורה געהאט או דער בעל הבית וועט דאס קָאָסֶט. אויך האב איך אַגְּנָדְרָפֿעַן דעם רב המכשיר ר' ... פּוֹן די ... קָהִילָה וואס די שחיתה באַלְאָנְגָּט צו אַיר ער זָאָל שוֹין קּוּמָעַן ווילע עס איז דא פָּרָאַכְלָעַמָּעַן. ער איז בִּיז 2 שעה געוווען דָּאָרטָן, ער האט באַרוֹאַיגָּט דעם בעל הבית, אָוֹן איך האב נישט געדאָרְפֿט באַצָּאָלָעַן די טריפות, ווילע עס האט דעם רב ... נישט געפאָסֶט, ווילע אויב יָא אַיז דאס גַּאנְצָעַ שחיתה אָונְטָעָר אַ פְּרָאָגָע צַיְיכָעָן? וואס איז מְיִילָא נישט גוֹט געוווען אָונְטָעָר אַזְאָה טָעָרָאָר צו שָׁחַטִּין, ווי עס איז טָאָקָע געוווען או די אַלְעָאָנְדָּרָע שׂוֹחָטִים האבען קִיְּנָמָאָל נישט טריפה געמאָכָט אַ סְּךְ פּוֹן מָוָרָא.

דער רב המכשיר ר' ... האט מיר געוזאגט או ער פָּאַרְשְׁטִיטַּע נישט פָּאַרְוּאָס אַנְדָּרָע שׂוֹחָטִים שָׁחַטִּין אָוֹן בי זַיִּ אַיז דאס אַ גְּרִינְגָּע שחיתה עס האט קִיְּנָמָאָל נישט פָּאַסִּירָט אַזְוִי פִּיל טריפות, פָּאַרְוּאָס בין איך אַזְאָה שְׁלִימָזָל? איך האב איהם געוזאנְט אֶז מעַן מְזֻזָּה האבען צוּוִי שׂוֹחָטִים אַנְדָּרָשְׁט טָאָר מעַן נישט שָׁחַטִּין, האט ער מיר געוזאגט או איך זָאָל אַיִנְמָאָל צו קּוּקָעַן ווי די

באוואוסטע שוחטים הזקנים ר' ... און ר' ... שחטין וועל איך זעהן או דאס איז ממש א שפילעררי. בקיזור, איך בין געלביבען איינמאָל ווארטען אויף די דאַזיגע שוחטים ר' ... און ר' ... זעהן ווי דאס איז א שפילעררי, האב איך גזעהן ווי זי שחטין. די חלפים זענען געוווען פוהל מיט פגימות רחל", ער האט געהאט פון דיGAN צענצע שחיטה פון פיר שעה בערך 1200 עופות קאַטשקעס און עס איז געוווען נישט מער ווי איינס אַדרער צוּי טריפות, עס איז בי זי נישט געוווען קיין שום פראַבלעמען, דאס איז דאָך די גראַינְגְַסְטְַע שחיטה וואָס איז דא. דאס צוּוּיְיטַע מאָל בין איך געגאנגען מיט להבל"ח דעם שוחט ר' ... ע"ה איינען האט געשחטין און איינער האט געתטעטלט חלפים אַGAN צוּי, ער האט מודה געוווען או אין שוחט טאר נישט אלין שחטין, פון דעמאַלטס אַן פֿלְעַגְן זיִן 2 שוחטים בי די דאַזיגע ... קהילה, ביז אַ שטיך צוּי.

— ז —

הארטפורד שחיטה פיהל מיט טריפות רחל"
די שוחטים מאכען נישט קיין חפיסה
קוקען נישט די סימנים —

אין הארטפורט האט מען געשחטין טוירקיס בערך 150 אַ שעה האט ער אלטער שוחט ר' ... וואָס איז געוווען מענדזער צו געתטעטלט דעם שוחט ר' ... ער זאָל דאָרט שחטין, ער האט אַפְּלוֹ נישט געקענט מאכען קיין חפיסה, די ערשתע פאר הונדערט וואָס איך האב צוגעקוּט איז געוווען ממש אלע טריפה, ער האט נישט געמאָקט קיין חפיסה נישט באַקוּט קיין סימנים, אַבער ער איך געוואָרען אַלְס שוחט אין אין טאג אַ האַלְסִילְעָר. דאס צעלבע איז געוווען בי די עופות דאס ווען ער שוחט ר' ... האט זיך געווּאָגְט מעורר זיִן אוֹ יעדעס עוף איז נישט כשר, האט ער שוחט ... ער מענדזער עם גענטפערט אַזוי לערענט מען זיך אוּיס.

- ח -

הארטפורט — אַ למדן משגיח בײַם זאלצען זעהט גארנישט — גויטעס זאלצען, אוּן נאָר אַיִן זִיְתֶּן זַעֲנָעָן מַתִּיר אוּיפֿן סְמָךְ פּוֹן בְּדִיעְבֵּד אַיִן שָׁעָת
הדלק כו'

אַיִן האָב דָּאָרט גַּעֲטָרָאָפָּעָן אַ משגיח אַ גַּרוּיסָעָר חַלְמִיד חַכְם הַרְבָּר' ... אַ ... חַסִּיד אַ בְּקִי בְּשָׂסֶס, אוּן עַר אַיִן גַּעֲשְׁטָאָנָעָן בְּיַם זַאלְצָעָן דִּי טַוִּירְקִיס האָב אַיִן גַּעֲזָהָן וּוּי גַּוִּיטָעָס זַאלְצָעָן אוּן עַר שְׁטִיטִית דָּאָרט וּוּי אַ לַּיְמִינָעָר גּוֹלָם. פְּרָעָג אַיִן אַיִּהְמָן זַעֲנָעָן גּוֹט, עַנְטְּפָעָרֶט עַר אַבעָר נַאֲך וּוּי. זַיִּי פְּלָאָגָעָן זַיִּיךְ מִיטְּ די 50 פּוֹנְטִיגָּע טַוִּירְקִיס אַבעָר זַיִּי מַאֲכָעָן עַרְשָׁת קְלָאָסִיג, בֵּין אַיִּיךְ צַו גַּעֲגָנָגָעָן אוּן צַו גַּעֲקוֹקָט עַס אַיִּז גַּעֲוָעָן קוּוּס נַמְלָח מִצְדָּא אָחָר, האָב אַיִּיךְ גַּעֲוִיזָעָן דָּעַם משגיח אָז עַס אַיִּז אַיְנוּוֹיְנִיג נִישְׁתְּ גַּעֲוָעָן בְּכָל קִיְּין זַאלְצָן, הַאָט עַר מִיר גַּעֲזָגָט נָוָהָה כָּל הַרְשָׁש נַמְלָח מִצְדָּא אָחָד כְּשָׁר? האָב אַיִּיךְ אַיִּהְמָן מַסְבִּיר גַּעֲוָעָן אַז דָּאָס אַיִּז נַאֲך בְּדִיעְבֵּד, נִשְׁתְּ צַעַנְדְּלִיגָּעָר טַוִּיזָעָנְטָעָר בְּקְבִּיעָות, פָּאָר יָודָעָן מַהְדָּרִין, הַאָט עַר מִיר גַּעֲנְטָפָעָרֶט אָז וּוּעָן אַיְנָעָר גִּיטִּין אַ משגיח אַיִּין אַמְּעָרִיקָא מַוּז עַר לְכַתְּחִילָה אַיִּין גִּין אַוִּיכָּה דִּיעְבֵּד וְשָׁעַת הַדָּחָק, כְּדִי צַו זַיִּין גַּעֲזִיכְּעָרֶט מִיטְּ אַ גּוֹטָעָ פְּרָנָסָה. אוּן אַוִּיבָּ נִשְׁתְּ הַאָט עַר נִשְׁתְּ וּוּאָס אַנְצּוֹפָאָנְגָעָן. וּוּיְטָעָר זַאְגָט עַר מִיר דָו זַאלְסָט וּוִיסָעָן דָו בִּזְעַט דָּאָךְ נַאֲך אַ יְוָנָגָעָרְמָאן, אַיִּין הַימָּעָל אַיִּין אַנְגָּגָרִיט אַ סְפָּעָצִיעָלָעָר גִּיהְנוּס פָּאָר דִּי מַשְׁגִּיחִים, שׁוֹחְטִים, רַבְנִים, קִיְּין אַנְדָּעָרָעָן וּוּעָט מַעַן דָּאָרט נִשְׁתְּ אַרְיִינְלָאוּזָעָן.

— ט —

**אין שלاكت הריז ... שחט א שוחט 400 טוירקיס
א שעה רח"ל — נישטא צייט צו קווקען דעם חלף**

ווען איך האב געשהטען אין א באקאנטער ריזיקער עופות מארקעט ... איז דארט אויך געוווען א שחיטה פון טוירקיס 400 א שעה עס איז געוווען ממש א פחד. ווי קען מען בודק זיין די חלפים, די טוירקיס פארען אויף די ליאן, זיין ווארפען זיך, דער שחוט האט מיר געבעטן ער וויל גיין אין בית הכסא איך זאל איהם העלפען א פאר מינוט, איך האב געהיסען מאכען שטאטער די ליאן און איך האב געשהטען בערד 10-5 מינוט, דער שחוט איז צוריק געקומען האט ער מיך געגעבען ארבעט נאך א פאר מינוט, ער איז מיד ער וויל זיך אפרועהן, האב איד מסכימים געוווען. איך האב דאך אליעס געדראפט קענען און וויסען, פולוצלינג האב איך באקומען א פאטש פון א פלייגעל פון טוירקי און די ברילען האבען זיך צוכראבן, האב איך שוין נישט געקענט שחטהין אפילו די איינע שעה פאר די היימישע עופות שחיטה פון דעם ... רב שליט"א.

* * *

— י —

**אלטער עופות מיט פראבלעמען — מען שחט ארײַן
אין מפרקת — חליפים מיט פגימות — שחטן נישט
רוב סימנים**

מען האט געשהטען אלטער איעער עופות פאר קענס, בי א קליעינע היימישע שחיטה וואס האט באלאנגט צו הרב ר' ... דער אלטער עופות שחטהין זיך זיינער שווער, די קנה'ס זענען אלט וכור. די ליאן איז

געגאנגען אַ סאָך שטאטער ווי נארמאל, מען האט געשחטן אין
 שווחט פון 200 ביז 300 אַ שעה, איך האב געמאכט זיעיר אַ סאָך
 טרייפות אָרְוָן די אנדערע האבען נישט געהאט נאר וויניג טרייפות, איך
 האב מיך פשוט געשטעט, עס איז אויסגעקומען אַז בי מיר וועט די
 טרייפות זיין מער ווי כשרה, האב איך געלאָזֶט רופען דעם שוּבָּד דער
 דאָרטיגער אויפיזיער ר' ... אָרְוָן איך זאג אַיהם פשוט אַיך קען נישט
 שחטִין די יעופות, פרעוגט ער פאַרוֹואָס אנדערע קענען יאָ, האב איך
 אַיהם געזאגט נוּ! זיי זענען דאָך עלטער פון מיר זיי האבען מער
 עקספֿירענס, אויך האב איך אַיהם געזאגט, אַז אַיך באַשטי אַז וועק צוּ
 געבען מײַן געלט פון דעם טאג שחיטה \$75 פֿאָר די וואָס וועלען
 ארבעטען אַ שטאָט מיר. איך דאָך גוט, איך דאָך אַסְימָן אַז אַיך בין
 נישט פֿוּיל וויל אַיך גיב דאָך אַז וועק פון מוּיל, האבען זיי געארבעטען אַ
 שטאָט מיר. דער סוד פון די אלטער יעופות צוּ קענען דורך שחטִין די
 סימנים איז אַז מען הערט נישט אויף צוּ שחטִין ביז מען דערגריכט
 אין מפרקת, עס פֿאַרְשְׁטִיט זיך אַז איך האב דאס נישט געקענט
 באַוּוּיזען וויל נאָך יעדען עוף וועל אַיך דאָרְפָּעָן באַקוּקען 6 בדיקות,
 אָרְוָן וועל כולם זענען די מפרקתִּין פון די אלטער יעופות שפֿיצְעַדְג אַז עס
 מאָכט זיעי שנעל פֿגִימָות. בְּקִידּוּר, איך האב אויף געהרט שחטִין.
 איך שפֿאַצְּר אַרְיִין אַז פֿלִיק צִימָעָר אָרְוָן איך קוּק ווי עס זעט אויס די
 שחיטות זעה איך אַז אפשר האלב יעופות פון די שחיטה זענען נישט
 דערשחטִין רוב סימנים, אַז אַחֲרֵץ דעם זענען אלע מפרקתִּין געווען
 אַרְיִין געשניטען רחַלְל. איך האב מיר דערשראָקען וואָס גִּיט פֿאָר,
 איך בין באָלֶד אַרוּפִּיך רופען דעם רב המכשיר הרב ר' ... שליטָאָ, אָרְוָן
 איך האב אַים געוויזען ער האט געהיטען נעמען אלע נישט
 דערשחטענע יעופות, ער איז געוואָרָן ווּיס ווי דער וואנט ער פרעוגט
 מיך ווי קענן דאס זײַן אַז אַשוחט זאל אַ דורך לאָזען אַן
 אַומגעשחטענען עוף? ער האט דערציילט די שווחטים וואָס ער האט
 דעתראָפָּעָן אָרְוָן געהיטען מער אַכְטְּוָונָג געבען בלשׂוֹן נקי'. אַזוי האב
 איך אויסגעלערענט פֿאָר דעם רב המכשיר מיט זיין ... אָרְוָן ... צו וויסען
 ווי דעם שוחטִיס חַלְפּ צעהט אויס אַן דעם וואָס ער זאָל זעהן דעם

חלף, איז וווען ער גייט ביים פליק צימער אוון באקוקט דעם "מקום השחיטה" צו די מפרקת'ן זענען ארינגעעהקט איז א סימן איז דער חלף איז פגום. מען קען זעהן זיינער שנעל אַ חילוק פון איין שוחט צומ צווייטען שוחט, אויך זעט מען צו די פעדערען זענען געפליקט, צו עס איז אַ גראיסע שחיטה צו אַ קלײַנע, הגרמה וכדורמה.

ביי די בדיקות חוץ אויף די בני מעיים פון די אלטער עופות איז דא זיינער אַ סאָך שאָלוּת אַין מײַן אַ זענען געוווען שאָלה דיגע עס איז געוווען יונעם טאג עטליכע הונדרטרט עופות טריפה אויף די קישקעס. ווילל די עופות זענען אלטער איינער עופות. מען דארף זיינער לאָנג קאָכען פאָר זופ די פרײַן אַיז דעמאָלטס געוווען 6 סענט אַ פונט. דער רב המכשיר האָט אַ גאנצען טאג געמאות פסק'ען שאָלוּת. דעמאָלטס האָב אַיך געזאגט פאָר'ן רב המכשיר ער זאל וויסן זיינער בעסער אוון אַיז קען נישט שחת'ן פאָר טריפה, עס האָט אַים נישט געשמיינט אַבער אַיך האָב געטוּהען ווי די תורה הייסס.

— י א —

**מען שחת אַין... "400 קעלבער" אַ שעה
(וואָס אַיז אָומְעָגְלִיך אַלְץ כְּשֶׁר) — דער
חלף וווערט שנעל פגום**

אין די שטאָט ... (וואָס וואַינען אויך אַ גראיסע עדה חרדיישע יודען) ווי מען שחת קעלבער גייט 400 קעלבער אַ שעה בל' גוזמא. ויהי היום איך האָב געפּוֹלִיט ביי דעם דאָרטיגען שוחט ער זאל מיך מיט נעמַען צו די שחיטה, איך האָב געטענה'ט אַיז מוז אלעס קענען, אוון אַיך בין זיינער געשיקט,

עס איז נישט דא אזאך ווואס איך זאל נישט קענען, אלעס קען
מען זיך אויסלערנען. מכל מלמדין וכ'ו.

איך זעה ביי די שחיטה; די קעלבער פארען אויף אַ לײַין אוון מען
שחט, מען באקוקט דעם חלפּ נאָך יעדע 5 אַבער 10 קעלבער, אוון אויבּ
דעֶר חלפּ איז פגומ שנייט מען אַראָפּ דעם אויעֶר פֿוֹן די קעלבער אוון
דאָס איז דער סימֶן פֿוֹן טרייפּוֹת, עֶד האָט מיר געגעבען זיין חלפּ צוּ
שחט'ן 8 קעלבער, 2 האָבּ אַיך געמאָכְט הָגְרָמוֹת, דער חלפּ איז געווען
שטיַמְפִיגּ, עס האָט נישט געשנִיטען, אַיך האָבּ נישט באַקוּקְט דעם
חלפּ, אַבער יודעֵי דֶּבֶר זאגען אוּס איז שוואָץ, עֶד קען שטעלען אַ
גוטען חלפּ אויבּ ער וויל. ווי אַיך האָבּ געהערט האָט פֿאָר פֿופֿצִיגּ יַאֲרֵּ
דער ... רבּ זַיְעַ נאָך געגעסען פֿוֹן זיין שחיטה השׂיִי. מען קען
פאַרעַנטפֿערַן אוּז אָפְשָׁר דעְמָאַלְטָס האָט דער שוּחַט נאָך געטוֹיגַט.
אוּרֵיךְ האָט עֶד מיר דערצִילַט אוּז די קעלבער איז אַ גְּרִינְגָּע שחיטה
אַבער די לעמְדָר 400 אַ שעָה דאָס אַיז אַ קּוֹנוֹן (רְחַ"ל), בשעה אַיך בין
דָּאָרט געווען האָט מען נישט געשחט'ן קִיְּין לעמְדָר.

— יַב —

בְּהַמּוֹת שְׁחִיטָה אִין דִּי שְׁטָאָט ... שְׁחַט מַעַן 60 אַ
שְׁעָה — מַעַן שְׁחַט אַהֲן אַ הרְגַּשָּׁה — מַעַן
שְׁחַט מִיטַּ אַ פְּגֻם־דִּיגַע חַלְפּ רְיַל — בַּיִּ
בְּדִיקָת חֹזֶץ רִיסְטָה מַעַן סִירְכּוֹת — די
שְׁוֹחְטִים זָעַנְעָן מַקְיָל אוּן מַתִּיד אלעָס —
אַיך בַּין געווען אִין דִּי שְׁטָאָט ... בַּיִּ מַיִּין קְרוּבָּ ... בַּיִּ די
שְׁחִיטָה אַיך האָבּ שְׁוִין גוֹט גַּעֲקַעַנְט, אַבער יעדען האָבּ אַיך גַּעַזְגַּט אוּ
אַיך לְעַרְעַן מַיך נאָך שְׁחַט'ן, אוּן אַיך ווֹיִס נאָך גַּרְנִישָׁט, מַמְילָה האָט

מען נישט מורה געהאָט פון מיר, חלפֿים האָב אַיך געהאָט
שיינע, מיין ידיד ר' ... אָוֹן אַוְיך ר' ... האָבן זיך באָרִימֶט מיט
מיינע חלפֿים ווּאָס דאס אַיז די הוּוֶּפֶט אָוְמָנוֹת פון אַ שָׁוֹחֵט. זיך
האָבן מיר אַנְגָּזָאָגֶט אָז אוּבּ מעַן ווּעַט מיר ווַיְזַעַן אַ חַלְפּ
אוּן אַיך ווּעַל טְרֻפְעָן גְּרוּיסָעּ פְּגִימָות זָאָל אַיך גָּרְנִינְשָׁט זָאָגָעּן.
דאָרט אַיז גְּעוּוֹעּן 2 שָׁוֹחְטִים אַיְנָעֶר הַחֲסִיד פון דָעַם ... רְבִּין
דייַּע ר' ... אָוֹן אַוְיך אַ לִיטּוּוּשָׂעֶר שָׁוֹחֵט ... דָעַר הַסִּיד ר' ...
וַיְיַזֵּט מיר אַ חַלְפּ זִיעָר אַ גְּלָאָטָעּן אַבְּעָר אַין מִיטָּן אֹזָא פְּגִימָה
נוֹרָא וְאוּם, אַבְּעָר אַיך האָב גַּעַהְאָלְטָעּן זִיעָר תְּנָאִי כְּפֹול נִישְׁט צָו
זָאָגָעּן גָּרְנִינְשָׁט.

בקיצור, מיין קרוב דער שוחט האָט גַּשְׁחַטְּן אַלְיַין 60 אַ שָׁעה אָוּן
הַאָט בּוֹדֵק גְּעוּוֹעּן דָעַם חַלְפּ נָאָך יַעֲדָע בְּהָמָה, אָוּן דָעַרְנָאָך הַאָט עַר
מִיר גַּעַגְעַבּן צָו בְּאַקְוּקָעּן דָעַם חַלְפּ, אָוּן אַיך זָאָג אַיְהָם דָאָס אַיך דָאָרְט
מִיךְ לְעַרְנָעָן ווּאָס הַיִּסְטָט פְּעַטָּעּן, אַין מִיטָּעּן די בְּהָמוֹת שְׁחִיתָה בְּינָן
שְׁחִיתָה לְשְׁחִיתָה פִּילְטָט מִעַן פְּעַטָּס, אוּבּ עַס אַיז נִישְׁט קִיְּין פְּגִימָה עַר
הַאָט בְּאַקְוּקָט זִין חַלְפּ אָוּן דָעַרְנָאָך וַיְיַזֵּט עַר עַס אַוְיך פָּאָר מִיר,
אַיְנָמָאָל זְהָה אַיך אַ פְּגִימָה/לְעַ, אַיך זָאָג אַיְהָם אַיך פִּיהְלָעָפָעָס, קָעָן
זִין עַס אַיז פְּעַטָּעּן, עַר הַאָט בְּאַקְוּקָט נָאָכָאָמָאָל שְׁנַעַלְעַר הַיִּיט אָוּן עַר
זָאָגָט דָעַר חַלְפּ אַיז גּוֹט, עַר שְׁחַט 6-5 בְּהָמוֹת אָוּן וַיְיַזֵּט מִיר וַיְיַטְעַר
דָעַם חַלְפּ, הַאָב אַיך דָאָרְט אַיְהָם נָאָך אַ מָאָל גַּעַזָּגָט אָז אַיך פִּיהְלָדָא,
הַאָט עַר בְּאַקְוּקָט אָוּן מְוֹדָה גְּעוּוֹעּן אָז עַס אַיז טָאָקָעָי אַ פָּאָר דָאָרְט אַ
פְּגִימָה, עַר מְאַכְּט טְרִיפָה די בְּהָמָה, הַאָב אַיך אַיְהָם גַּעַזָּגָט אָז אַוְיך
דָעַם זְעַלְבָּעּן פְּלָאָצְּ הַאָב אַיך גַּעַפְּלִיט פְּרִיעָר, הַאָב עַר מִיךְ גַּעַפְּרָעָגָן
פָּאָרוֹוָאָס הַאָב אַיך אַיְהָם נִישְׁט גַּעַזָּגָט, הַאָב אַיך אַיְהָם גַּעַנְטְּפָעָרָט
דָאָס אַיך הַאָב עַמְּ דָאָרְט גַּעַזָּגָט אָז אַיך פִּילְעָפָעָס אַבְּעָר אַיך בִּין נִישְׁט
קיְיַין מְבִין צְוּוִישָׁן פְּעַטָּס אַין פְּגִימָה אָוּן אַיך לְעַרְעַן מִיךְ יַעֲצַט.

אַיך הַאָב דָאָס בְּאַמְתָּה אַ גּוֹט גַּעַפְּלִיט, וַיְיַלְלַ אַיך בִּין שְׁוִין גְּעוּוֹעּן
גַּעַנְגָּן בְּיַי שְׁחִיתָות, אַבְּעָר אַיך הַאָב גַּעַוּוֹאָלָט זְעַהָן וַיְיַזְרֵי אַיך
וַיְעַלְלַ פִּיהְלָעָן וּוֹעֵן אַיך וַיְעַל זִין אַ שְׁוֹחֵט אָוּן שְׁחַטְּן 60 אַ שָׁעה צָו מִעַן
קָעָן בְּכָלְלָה האָבָן אַן הַרְגָּשָׁה? וַיְיַזְרֵי גּוֹט די הַרְגָּשָׁה אַיז וּכוֹר. לְמַעַשָּׁה הַאָט

ער וווײיטער געשחטין, אהן דעם וואס א צוועיטער שוחט א מבין זאל
כסדר איבערקוקען זיין חלף. (ווײין בזה בספריה שחיתת ואכילתبشر
כהלכתה חלק א' במעבר לשער אות א' משווית טוב טעם ודעתה ח"א
בפתחי שערים שכ' הגאון שר התורה מהרש"ק זצ"ל עיי"ש, וע"ע שם
ברף ס"א אות כ"ו, וע"ע בדרכ"ת סי' ל"ט סק"ז, ובשו"ת בית הלל סי'
מ"ז, וכט' שמרו משפט להגה"ע בעמץ"ס לב העברי מובא בס'
משכיל אל דל).

די בדיקות פנים איז הענגןעדיג, יעדער בודק שרײיבט אויף בי זיך
אויף א צעטיל וואס ער האט געטראפען און גיט איבערד דאס צעטיל
פארין "בודק חוץ", דער בודק חוץ איז בכל נישט צוגעבונדרען צו די
שחיתה, עס גיט אויף א גוטן סיסטעם. דער בודק ר' ... האט מתיר
געוווען יעדע זאך וואס האט נאָר עפֿעס אַ מקור אין די פוסקים אַפְּילוּ
ווען ער טרעפט אין פוסק לקולא איז ער מתיר, ער נעמט אַראָפּ די
שׂווערטסטע סירכות וככו. אײַינמאָל זע אַיך ווי ער פרובירט אַראָפּנעמען
אַ סירכה תלוּי ובסופה מיט אַ כפּטור מלאה דם וואס אלע אַסְרִין, האָב
אַיך איהם געפרעגט וואס פָּלאָגֶט אַיר זיך דאס אַראָפּ נעמען ער וועט
דאָך מילאָ זיין טרייפה, זאגט ער נײַין, ער האט אַ שיטה אין בית דוד
אוּס אַיז כשר, ער האט מיר געוויזען די שיטה און ער אַיז טאָקע
געוווען כשר, דאס אַיז געוווען זיין אַרבּעט אַרוֹיסְקָרָאַצּען היתרים
אַפְּילוּ אַ שיטה פּון אַיחֵיד קעגן רוב, און דאס האט געהיחסן "גלאָט
כשר למַהְדְרִין". די אַרבּעט אויף די ריאָה האט געדוּירט 15 מינוט
בערך. בי דעם בודק האָב אַיך מיך געלערנט ווי מען נעמט אַראָפּ אַ
סִירְכָּה, ער פָּאָקְט אַיִּין אלע אָנוֹזְעָרָע שוחטים אַין וועסטעל טאָש,
ווײַיל אָנוֹזְעָרָע שוחטים קענען כמעט קיינער נישט אַראָפּנעמען אַ
סִירְכָּה, זיין רִיסְעָן נאר אַראָפּ, זיין האָבען אַפְּילוּ נישט קיינּן נגעגעל. דער
פלענט אַיז שוֹין פָּאָרְבָּּרְעָנָט געוווארען צו מזּול. געלַיבְּט השִׁיחָה אַז
איַין שָׁחַט פָּלָאָצּ ווַיְנִיגְעָר ווּעַט גּוֹרָם זיין יְדֻעָן צו עַסְן נְבִילָה
וְטְרִיפּוֹת רְחַ"ל.

— יג —

א רב המכשיר אסרט צו שחטן — און א
ערליךעדר שוחט שחט דארט מיט תירוצים און
דאס איז פאר מאדרנע ר"ל

דעך זעלבער שוחט (פונן אנהויב אונת יב) האט געשחטן אוייך
א פלאץ לעבען אטועווע ווי די בהמה שטייט גראָד און מען
שטייפט ארויף דעם קאָפּ דורך די נאָז, מען שטעלט אַריין אַזּא
גאָפּעל פון 2 דראנטען און די נאָז און די בהמה שטייט גראָד,
עד האט מיר געזאגט אָז דעך רבּי (אָ בעל המכשיר) ... האט
געזאגט אָז מען טאָר נישט אַזּוּי שחטן, אָבער עד טענה'יט דאס
די שחיטה גיט דאָך פאר נישט היימישע (אויך שומרי תורה
ומצוות) ר"ל. איך בין איינמאָל דארט געוווען און געזעהן, די
בהמה איז מכבד על הסכין, אָבער דעך שוחט זאגט אָז וווען עד
פִילט דאס מאָכט עד טריפה. (לשיטתו קען אָ גוּי שחטן וויל
עס גיט פָּאָר מאָדרנע מעג דאס זיין נכילה רח"ל).

— יד —

לעמער שחיטה און פֿעטראָזָאן — 60 אָ
שעה — מאָראָסטיגע העלוּזער מאָכט פֿגּום
די חלפּים — שחטן מיט די פֿגּומֶדְיגּע
חלפּים ר"ל — נאר איז שוחט שחט און
עס איז נישטה אָ צוּוִיתָעָר צוּ קוּקָעָן דעם
חולף

איך בין געוווען שחטן לעמער מיט מיין קרוב דעך שוחט ר'
... אין פֿעטערזאָהן, מען שחט מיט אָ שבְּלֵי, עס גיט 60 אָ שעה,
עד האט געהאָט 5-4 חלפּים, און איך האָב געהאָט 6-5 חלפּים,
איך בין זיך נאר געגןגען לעדרנען, און פון איינמאָל האָב אָיד

oooooooooooo

שווין גוט געקענט, איך האב שוין קיינמאָל נישט געדארפֿט גײַן.
 ער ר' ... האָט גע'שחטִין איינס צווי לענער און דער חלַף איז
 געוועּאָרְעָן פֿגּוּם, די הַעלְדוּעָר זענען געוועּן פֿוּהָל מִיט מאָראָאַסְטּ.
 מעּן האָט אויסגעּנוֹצְטּ זיינָע מִיט מיינָע חַלְפִּים, אָונָן איך האָב
 געּמוֹזֶת אַנגַעֲפָאָנְגַעַן שְׁטַעַלְעָן חַלְפִּים, אַבעָר פֿוֹן אַ פֿגִימָה וּוּרְטָ
 נישט אַזְוֵי שְׁנָעַל אַ גַּוטְעָר חַלְפּ. פֿרְעָג אַיךְ אַיהם וּוּי אַזְוֵי
 שְׁחַטְ'סְטוּ כְּסֶדֶר אַלְיִין? אָפְּלִוּ 2 שְׁחוֹתִים אַיז דָּאַךְ נִישְׁט גַּעַנְגָּ
 פֿאָר אַזְאָ שְׁחִיטה, האָט ער מִיר גַּעַנְטְּפֿערְטּ וּוּאָס זָאַל אַיךְ טְוָהָן
 אַז ... האָט אַיְנְגַעְפּֿרְטּ אַיְנָ שְׁחוֹת זָאַל שְׁחַטְ'ן, רְחַ"ל, לא יָאָמְןָ
 כַּי יְסֻופָּר. איך וּוּיָס נִישְׁט צּוֹ אָפְּלִוּ אַיְזָ גַּעַוּעָן
 כְּשֶׂר, יְעַדְעָר חַלְפּ האָט נִישְׁט גַּעַטְוִיגְטּ, עַס אַיז נִישְׁט גַּעַוּעָן וּוּי
 אַזְוֵי עַס דָּאַרְפּ צּוֹ זַיְן, איך האָב מַעַר נִישְׁט גַּעַוְאָלְטּ קוּקָעָן
 חַלְפִּים איך האָב שוין גַּעַוְאָסְטּ וּוּי די חַלְפִּים זַעַהָן אוּס.

— טו —

רב המכשיר קוּקָטּ נִישְׁט קִיְּין חַלְפּ בֵּי די
 שְׁחִיטה קִיְּינְמָאָל — נָאָר אַיְזָ אָפְּיסָ פֿוֹן
 פְּחָד, ער טְרַעְפּ שְׁחוֹתִים מִיט נִישְׁט גַּוטְעָ
 חַלְפִּים

איַן נִוְיָה דְזַעְרָסִי זענען מִיר גַּעַוּעָן שְׁחַטְ'ן קָעַלְבָּר מִיט די
 צוּוּיִי מְפּוֹרְסְמִידְגָּעָ שְׁחוֹתִים אַיְנְעָרָ ר' ... אָונָן נָאָר אַיְנְעָרָ אַיז
 גַּעַוּעָן ר' ... אוּרְיךָ האָט מעּן גַּעַשְׁחַטְ'ן לְעַמְּעָר אַיְן זָעַלְבָּעָן טָאגּ.
 אָונָן דָּעָר בָּעֵל המכשיר דָּעָר ... רב אַיז אַרוֹיףּ גַּעַקְוּמָעָן אַיְן אָפְּיסָ
 קוּקָעָן חַלְפִּים, וּוַיְיָל בֵּי די שְׁחִיטה האָט ער קִיְּינְמָאָל נִישְׁט
 גַּעַקְוּקָטּ קִיְּין חַלְפִּים, אָונָן ער באַקוּקָטּ דָּאָרטּ אַיְן אָפְּיסָ דָּעָם חַלְפּ
 פֿוֹן עַרְשְׁטָעָן שְׁחוֹתָ ר' ... אָונָן עַס אַיז נִישְׁט גּוּטּ, האָט דָּעָר שְׁחוֹתָ
 זַיְקָ פְּאָרְעָנְטְּפּֿרְטּ ער וּוּיָסְטּ נִישְׁט פְּאָרְוּאָסָ ער האָט נִישְׁט קִיְּין
 מְזֻלָּצָו קִיְּין רבּ, אלְעָ פְּסַלְעַנְעָן זיינָע חַלְפִּים דָּאָרטּ וּוּי אלְעָ
 שְׁחוֹתִים זָאַגְעָן אוּ ער האָט דָּעָם בעַסְטָעָן חַלְפּ, אָונָן וּוּעָן אַ רבּ

קוקט דאס אַהֲן, איז דאס נישט גוט? און דאס איז געוווען כסדר
אווי, כאָטש די רבנים האָבן דאס געווואוֹסט האָט מען אים נישט
מעביר געוווען.

— טז —

**אַ ערליכעֶר שׁוּחֵט וְוַיִּלְנִישְׁט שְׁחִיטָן לְעֵם
וּוְעַגְעָן דִּי גְּרוֹיסָע פֿרָאַבְלָעָמָעָן — 2
אַנְדָּעָרָע זָעָנָעָן יָא גַּעֲפָאָרָן אָוָן גַּעַשְׁחָטָן**

איך בין געוווען בײַם זעלכען פֿלָאַץ מִיט אַ צוּוּיְיטָעָן שׁוּחֵט,
ער האָט געהָאָט שיינע חלפִים אָוָן איז געוווען אַ ערליכעֶר שׁוּחֵט,
איך האָב בֵּין אַיִּהְמָן גַּעַזְעָהָן חלפִים בֵּין די שְׁחִיטה, איך האָב אַיִּהְמָן
איינְמָאָל גַּעַזְאָגָט דָּאָס דָּעָר חַלְפָּה איז נִישְׁט גּוֹט הָאָט עַר טְרִיפָה
גַּעַמְאָכָט די קָעַלְבָּר, קִיְּין לְעֵם הָאָט עַר נִישְׁט גַּעַוּאָלָט שְׁחָטָן
וּוְעַגְעָן די גְּרוֹיסָע חַשְׁשׁוֹת אָוָן וּוְעַגְעָן די שְׁנָעַלָּע שְׁחִיטה, האָבָעָן
די קְצִבִּים בָּאַיִּין בְּרִירָה גַּעַמּוֹזָט שִׁיקְעָן אַנְדָּעָרָע שׁוּחָטִים, אַ מָּאָל
דָּעַם אַ מָּאָל יְעֻנָּעָם, אַ זָּעַלְכָּעָן וּוְאָס האָבָעָן גַּעַרְנָן גַּעַטְוָהָן וּוְאָס די
קְצִבִּים האָבָעָן גַּעַוּאָלָט רְחַ"ל.

— יז —

**אַ הַיְמִישָׁע גְּרוֹיסָע שְׁחִיטה אֵין נִיו דְזַעְעָרָסִי
— דָעָר רַב קּוֹמֶט אַיִּינְמָאָל אַ יָּאָר צֹ די
שְׁחִיטה — שׁוּחֵט מִאָכָט הַגְּרָמוֹת — מְשַׁגִּיחָה
קוּקָט נִישְׁט מִקּוֹם הַשְּׁחִיטה — מַעַן הָאָט
מוֹרָא פּוֹן אַ צֹּוּ פֿרְוּמָעָן טָאַמְעָר עַר וּוּעַט
אוַיְסְזָאָגָעָן סּוֹדוֹתָן פּוֹן חַדְרָן.**

איך בין געוווען אֵין נִיו דְזַעְעָרָסִי אֵין ... קָא. וּוּמַעַן הָאָט גַּעַשְׁחָטָן
פָּאָר דָּעַם קְצָב. איך בין דָּאָרֶט גַּעַוָּעָן בְּעָרָך אַהֲלָב יָאָר אַדְעָר אַיִּר,
איינְמָאָל האָב אֵין גַּאנְצָעָן גַּעַזְעָהָן דָּעַם בָּעֵל הַמְכָשִׁיד אַהֲן קּוֹמָעָן

oooooooooooo

כדי זיך אומקוקען וואס דארט טוט זיך. דער שוחט ר' ... איז געווען א בודק פנים און אַ בלאמבירער אויף די לינגען און ער רופט צו דעם בעל המכשיר ... און ווייזט אים דאס 3 צינגען וואס ער גייט יעצט בלאמבירען זענען אַלע דריי הגרמות מען דערקענט בעי די קנה דאס עס איז נישט געלביבען קיין טבעת, אין דער רב ... געת אַ געשרי אווי, האט אים דער דאָזיגער שוחט געווארענט ער זאל אקטונג געבען, וויל מיר האבען דאָ אַ פרומאָק ער קען נאָק גײַן פֿאַרץילען פֿאָר מענטשען וואס דאָ גייט פֿאָר, האט מען געמאָכט אַ שוׂוּיג אָז געלאָזט אַלעס וווײַטער בִּים אַלטען. דער שוחט וואס האט אַיבער געלאָזט די הגרמות איז געווען אַ בעל מוקובל אַ חסיד ער האט סדר געלערענט. ער איז אַ שטייקעל ערליךער, אַבער די שנעלע שחיטה האט אים געברענgett דאס ער זאל נישט קענען בודק זיין די מקום החיטה אויב עס איז געהעריג געשהטען. און ער האט בשוגג נבעבען מאכילד טריפות געווען, אַבער די אַנדערע שוחטים מיטין רב המכשיר האבען יאָ געוואוֹסט אַלעס פֿינקטלעך און דאָך גָּרְנִישֶׁט געטוהן.

—
חֵי —

**אַ שוחט זעט אַ פגימה אָז ער וווײַזט דאָס
פֿאָרֵין צוֹוִיטֵן שוחט אַ מוקובל, יונעַר
לייקענט אָז שחת וווײַטער דערמִיט ר"ל**

איך האב געהאט אויך מיט דעם שוחט ר' ... אין פֿעטערזאהן ער האט מיר געווייזען אַ חלַף אֵין מיטין די שחיטה, איך האב אים געהאלטען פֿאָר אַ ערליךען האב איך געזאגט אָז איך פֿיהל עפֿעס, עס איז טאָקע געווען אַ גוטער הרגש, האט ער געפענט אַ פֿאָר אויגען, און האט געזאגט עס איז גוט, איך האב מורה געהאט ער זאל מיר נישט רודפֿין, האב איך איהם גענטפֿערט איך בין דאָך אַ תלמיד, קען זיין עס איז פֿעטִיס אָז

מען דארף נאך אַפּוֹוִישָׁעַן, אֵיךְ בֵּין נאך נִישְׁתָּקִין מָומָחה. פָּזֶן דֻּעָמָּלְטָס הָאָבָּא אֵיךְ מִיכְּ שָׂוֵין אַכְּטוֹנָג גַּעֲגַבָּעָן פָּזֶן אִים אַרְיךָ.

— יט —

עס ווערטען פָּאַרְטוֹוִישָׁט דִי לְוַנְגָעָן בֵּי בְּדִיקָה
חוֹצֶן — מען ווַיִּסְטָ נִשְׁתָּוּ וּוֹאָסָ מעַן אִיז
בּוֹדֶק — שׁוֹחְטִים הָאָבָּעָן נִשְׁתָּקִין נַעֲגָעָל
צַו נַעֲמָעָן סִירְכּוֹת

בֵּי אַשְׁחִיתָה אֵין נִיו דַזְשָׁעֶרֶסִי ... הָאָבָּא אַיךְ גַּעֲוַיְזָעָן פָּאַר דָעַם
שׁוֹחְטָ רִי ... אֹז בֵּי דִי בְּדִיקָה חֹצֶן טַוִּישָׁעַן זִיךְּ דִי לִינְגָעָן, אַיךְ קַעַן
נִשְׁתָּחָאָפָעָן וּוּעָלְכָעָ לְנִיגְגָעָס לִיגְטָ אַרְיָפָן טִישָׁ - הָאָט עַר גַּעֲשְׁרִיגָעָן
אוֹרֵף דָעַם בּוֹדֶק צַו קַעַן עַר דָעַן אַרְאָפָעָ נַעֲמָעָן אַסִּירְכָה ? עַר הָאָט דָאָק
נִשְׁתָּאָמָל קִין נַעֲגָעָל, אָוֹן עַר שַׁרִּיטִיט פָעָרְדָשְׁחַתְּצִין אַקְסָעָן, אָוֹן דָעַר
שׁוֹחְטָ הָאָט בְּפִירּוֹשָׁ זִיךְּ גִּילְאָזֶטֶן הָעָרָן פָּאַר דָעַם בּוֹדֶק אֹז אַיךְ קַעַן
בְּעַסְעָר אַרְאָפָעָ נַעֲמָעָן אַסִּירְכָה פָּזֶן זַיְיָ אַלְעָ. זַיְיָ הָאָבָּעָן הַנָּאָה גַּיהְאָט
וּוַיִּיל אַיךְ וּוּעָל קַעַנְעָן וְוַעֲרָעָן אַגְּטוּעָר שׁוֹחְטָ, אָוֹן טָוָהָן אַזְוִי וּזַיְיָ
רָחַ"ל.

— כ —

שׁוֹחְטָ אִיז מַעְוָרֶר אוֹרֵף קְלַקּוֹלִים אָוֹן יַעֲנָעָר לְאַכְּטָ זִיךְּ
אוֹיס — זִיךְּ שְׁחִיתָה אִיז נַבְּילָות

בֵּי דִי מַהְוָדְרִידְגָעָ שְׁחִיתָה ... אִיז גַּעֲגַנְגָעָן דִי בְּהָמוֹת אָ
שְׁנוּעָלְקִיְיטָ פָּזֶן בְּלוֹיז 13 אַשְׁעה, דָאָרֶט הָאָבָּעָן גַּעֲשְׁחַתְּצִין צְוֹוָא
בְּאַקְאַנְטָעָ שׁוֹחְטִים, אַיְינָעָר אִיז גַּעֲוָוָעָן פָּאָרָן אַנְדָעָרָן אַשְׁוֹנוֹא זַיְיָ
פְּלַעְגָעָן בְּאַקְוּמָעָן אַוְמָזִיסָט לְעַבְעָרִיס וּכְרוֹ. אַרְיָבָעָס אִיז גַּעֲוָוָעָן גַּעֲנוֹג
כְּשָׁרְעָ הָאָבָּעָן זַיְיָ בְּאַקְוּמָעָן בְּעַיְן טָוָב וּבְכִידָרְחָבָה, אַיךְ הָאָבָּא בְּאַקְוּמָעָן
פָּזֶן אַיְינָעָם פָּזֶן דִי צְוֹוָיִי אַחֲלָפָעָן צַו בְּאַקְוּקָעָן, הָאָבָּא אַיךְ גַּעֲפִילָט אַ
פְּגִימָהְלָעָ, הָאָבָּא אַיךְ אִים גַּעֲזָאָגָט, אֹז עַס דּוֹכֶט מִיר דָאָס עַס אִיז דָאָ
עֲפָעָם, הָאָט עַר אוֹרֵף מִיר אַשְׁרִי גַּעֲגַבָּעָן דִי ווַיִּסְטָ נִשְׁתָּוּ וּוֹאָס דָוּ

Kol hasho'ah

בְּרֵאשִׁית רָאשֵׁת כְּלֹמְדֵי תַּלְמִידִים וְעַמְּדֵי כְּלֹמְדִים

רעסט דער חלפ' איז פײַן, פון פחד האָב אַיך באַין ברירה זיך
פֿאָרְעָנְטְּפֿערְט, זאג אַיך אַיהם די זעלבע, אַיך בין דאָך אַ תלְמִיד מִן
הַסְּתָמְאָלָה דָּאָס נָאָר פֿעַטְעָן, אַיך פֿאָרְשְׁטִי נָאָר נִישְׁט צו גוֹט, אַונְזָוִי
בֵּין אַיך אַים גַּעֲבְּלִיבָעָן אַ דִּיד, אַכְּבָעָר דער אַמְּתָה אַיז אַז דער מַצְבָּה אַיז
דָּאָרְטָג גַּעֲוֹעָן מַוְרָאָדִיג.

— כָּא —

טוֹרְיֻזְעַנְטָעָר עַוְפָוֶת אַחֲנָה אַ שָּׁאַלָּה טָאָג בַּיִּ
טָאָג — אַ רְבָּ לְאָזֶט שְׁחַטְיַן פְּרִיוּאָט
אַבְּיַסְעָל אָוֹן הַאָט פִּיהָל שָׁאַלָּות מַעַר וּוַיִּ
דָּעָר גַּאנְצָעָר פְּלָעַנְט צְזָאמָן

אַיך פְּלָעָג שְׁחַטְיַן אִין ... אַיִּינְמָאָל אַ וּוֹאָך, הַגָּהּ צְדָעָר ... רְבָּ
שְׁלִיטָא [צְצָלָן] פְּלָעָגְטָ יְעַדְעָן זְוַמְּעָר דָּאָרְטָזִין 2 וּוֹאָכְעָן אָוֹן עַד הַאָט
זִיך גַּעֲלָאָזֶט שְׁחַטְיַן 200 עַוְפָוֶת אָוֹן טּוֹרְקִיס, אַיך הַאָב אַיהם גַּעֲגַעְבָּעָן
צָו בְּאַקוּקָעָן דָּעַם חַלְפָּיִי יְעַדְעָ 5 עַוְפָוֶת בְּכָדֵי עַר זָאָל עַסְעָן רְוָאִיג. אִין
אִין וּוּעָגָס הַאָב אַיך גַּעֲוָאָלָט עַר זָאָל זִיך לְעַרְנָעָן קוּקָעָן אַ חַלְפָּיִ
בְּיַיְנָאָכָט הַאָב אַיך אַיהם גַּעֲהַאָלְפָעָן עַפְעַנְעָן דִּי עַוְפָוֶת אִין בְּאַקוּקָט דִּי
שָׁאַלָּות, עַר הַאָט גַּעֲהַאָט מַעַר שָׁאַלָּות וּוְיִי דָּעָר גַּאנְצָעָר פְּלָעַנְט פָּן
טוֹרְיֻזְעַנְטָעָר עַוְפָוֶת. אַיך הַאָב מִיטָּאַיִם גַּעַשְׁמִיעָסָט 2 מַאֲלָ בְּעַרְקָ 6
שָׁהָה. דָּעַמְּאַלְסָט הַאָב אַיך גַּעֲאַרְבָּעָט אַוְיִף דָּעַם סְפָר נְפָשָׁ יְשָׁעָי. הַאָב
אַיך אַיהם זִיך אַפְּגַעַרְעָט פָּוֹן הָאָרֶץ, אַיך הַאָב אַיהם פָּאַרְצִילִיט אֹז אַיך
זְעוּה בַּיִּי דִי שְׁוֹחָתִים פְּגִימָוֹת אָוֹן אַיך וּוּיִיס נִישְׁט וּוֹאָס צו טָהָהָן? אַיך
הַאָב שְׁוִין עַטְלִיכָּע מַאֲלָ זִיך גַּעֲזָאָגָט אָוֹן דִי רְעֹזְלָתָאָטָעָן זְעַנְעָן נִישְׁט
גוֹט גַּעֲוֹעָן. הַאָט עַר מִיר גַּעֲזָאָגָט דָּאָס אַיז נִישְׁט כְּדָאי צו מַאֲכָעָן אַ
טוּמָעָל דָּעַרְפָּוֹן וּוַיִּלְטָאָמָעָר אַיך וּוַעַל אַוִּיסְזָאָגָעָן וּוַעַט מִיר פָּאַסְיָרָעָן
וּוְיִסְעָסָה אַיך טְרָאָג נִישְׁט קִיְּין שָׁוָם אַחֲרִיוֹת אַוְיִף מִיר וּוַיִּלְטָאָמָעָר
אוֹן אַיך טְרָאָג נִישְׁט קִיְּין שָׁוָם אַחֲרִיוֹת אַוְיִף מִיר וּוַיִּלְטָאָמָעָר

oooooooooooo

ニישט אויף טוהען, נאָר מען ווועט שרייען או איך בין אַ בטלן איך קען
ニישט, אונ איך וועל לײַדען בזיזונת, וכך הוּה.

— כב —

**מען וואָרפֿט די עופות (שאלת ריסוק
אַברִים) — 2 חשבע רבנים זאגען צו
מתקן צו זיין אונ טוהן גָּרְנִישֶׁת**

איך בין געווען כי היג'צ' המפ' ... רב זיל אונ זיך
אַפְּגַעַרְעַט דאס אין שלְאַכְטַה הוּוֹ ... ווֹאָס האָט אָן השגחה פון אַ
היימישע כשרות אַרגְעַנְיַזְצִיעַ ... אונ מען וואָרפֿט די באַקסעס
טשיקען פון זיינְרַהוּן אונ עס איז אַ שאלָה פון ריסוק אַברִים,
אונ איך שריַי געווֹאלֵד, אונ די בעלי בתים זאגען או איך בין
משוגע ווילְ קיין אַיִּין שוחט שרייט נישט נאָר איך, דער רב ...
זיל האָט מיר צוֹגְעַזְאַגְטַה ער ווועט טוהן עפָעַס דערצְוּ, אַבעָר עס
אייז גָּרְנִישֶׁת געווֹאַרְעַן דערפּוֹן ומפְטִירַן כְּדַחֲמוֹל, עס איז
געבליבען בַּיִם אלטען.

— כג —

**מען שחט אויף אַ מעשין (אין האַרטפּוֹרְד)
— גָּאנְצַע שטַאַדְטַה רודעַרט — מען אייז מעורְד
גדולי הרבנִים אויף גָּרוֹיִסְעַ פְּרָאַבְלַעְמָעַן —
רבנִים זאגען צו אונ טוהען למאַשה
גָּרְנִישֶׁת — אַלְעַס לוֹיפְּטַה ווַיְיַטְעַר ווַיְיַעַר
פְּרִיעַר — שוחט צִיטַעַרט מְגַלְהַ זַיִן
קְלַקְולִים ווּעַגְן זַיִן פְּרָנְסָה**

מעשה שהי' כז הי', אין האַרדְפּוֹרְט האָט מען אַנגַעַפְּאַנְגַּעַן צו
שחטין אויף די רינְדַעַכְיַגְעַ מְעַשְׁיַנְדְלַעַךְ (דאס מיינְט די עופות האָבן

* * *

געהאנגען אויף די מעשין וואס האט געהאט האקען וואו מען האט
געהאנגען די עופות אויף די פיס, די מעשין האט דער בעל הבית
אנגשטעט ווי שנעל ער זאל לויפען, און דער שוחט האט געמוועט
נאכלויפען און שחטין ווי שנעל די מאשין איי געלאָפען. 1200 אַ שעה
מער אַדרער וויניגער לoit דִ שנעלאָקייט וואס מען האט געווואָלט דער
שוחט זאל שחטין) האָב איך אַנגהיצט די פרומע פון קְקָ... יְצָיו וּכְוֹ.
בייז די גאנצע שטאָט האט געשמייעסט אָז אַ מעשין שְׁחַט, עולם גולם
וויסט נישט קיין חכבות, דער טומעל אייז געאגגען עד לב השמים,
בייז דער ... רב צְצָל וואס האט אויך געהאט אַ שטייקעל אחירות דארט
אייז געוואָר געווארען און האט געלאָזט רופען דעם שוחט פון דארט,
יענער האט נישט געווואָסט וואס דער רב וויל פון איהם, אַזוי פיהל
האָט ער געווואָסט דאס ער וויל פרעגען וועגען די שחיטה
פראָבלעמען, בקייזר, יענער שוחט ר' ... רופט מיך אַרייבער צו אַ
ברטשר ווען קיינער אייז נישט דארט געוווען, כדי אַיבער צו שמועסען
וואס מען טוט וועגען דעם גרויסען פראָבלעט, דאס ער דארף גײַן
אויך אַ פאָרהָעָר, און ער קען דארט נישט זאגען קיין ליגענס וויל מען
וועט איהם חאָפֿען, און נאָך אַ פראָבלעט האָט ער, אַז אויב ער וועט
עפֿעס זאגען פָֿאָרָעָן ... רב צְצָל, און דער רב וועט זיך אַפְּרָעָדָעָן פָֿאָר
איימיצען וועט ער זיכער אַיבער זאגען אין זיין נאָמען. זאל ער אַ
זאגען, אַבער נישט זאגען, האָב איך איהם געוזאגט, הער מיך אויס,
לאָמֵיד רעדען ביזונעס, דאס וואס אַיר שחט דאַ אַיז דאָך וויל אַיר האָט
ニישט קיין ברירה, אַיר טוט דאָך אלעס פָֿאָר פרנסה, מיליא פָֿאָר זיך
אייז כְּדָאי צו לִיְדָעָן, מען מוז דאָך האָבעָן פרנסה, אַבער אַיר זאלט
זאגען ליגענט פָֿאָרָן רב און אויך זיך צו נעמַן אחירות אויך אלע
שוחטים דארט ווי אַיר באָקּוּםֶט גָּאָרְנִישֶׁט דערפָּאָר, פָֿאָרוֹוָאָס זאלט
אַיר דאס טוהען, און נאָך אַ זאָך, יעצט אייז אַ געלעגנָהִיט, אַז אויב
אַיר וועט זאגען דעם אַמת וועט מען מאָכָעָן תִּיקְוּנִים, און אויב נישט
וועט אַיר טְרָאָגָעָן דעם אחירות עד סוף כל הדורות וואס אלע שוחטים
וועלען דארט שחטין, איך האָב איהם אַראָפּ געליגט דעם חַפְץ חַיִם
אַז מען וועט יעדעס אַבר עקסטער אַפְּערְיָרָעָן וּכְוֹ זְוָהָקָ אַוְהָהָקָ.

קול השחיטה

מא

88

יושה"ע וכור'. אבער עד האט נאר פאר איין זאך געצייטערט, דאס דער רב ווועט אליעס פֿאַרְצִיכּילען אין זיין נאָמָעַן ווועט ער פֿאַרְלִירַעַן די פרנסה. האָב איך איהם געגעבען אַ עַצְה אוֹ אַיךְ ווועל גַּיְינַן מִיט אֵת אָוָן ער זאָל זָאָגָעַן ווֹאָס ער ווֹיל אָוָן אוֹרְבַּעַד אַלְטֶעֶר שׁוֹחֵט ווֹאָס אַיז דער מענְעַדוֹזְשָׁעַר רַי ... ווועט איהם פרעגען הַיְחַכְּן? די האָט פֿאַרְצִיכּילַט זָאָלְסְטוֹ זָאָגָעַן אַמְּתָה טָאָקָעַ אָז מַעַן האָט דאס גַּזְאָגַט, אַבְּעָד נִישְׁתַּחַט ער נָאָךְ אַיךְ האָב דאס גַּזְאָגַט, אָוָן אוֹרְבַּעַד ער ווועט מִיר דערן אָךְ אַיךְ אִים יָאָזָאָגָעַן דָּעַם אַמְּתָה אוֹ אַיךְ האָב דאס טָאָקָעַ גַּזְאָגַט, אָוָן אַיךְ האָב גַּאֲרַנִּישְׁתַּקְיַין מַוְרָא, ווֹיְלַ פָּאָרְדַּמְּרַדְּגַּת נִישְׁתַּפְּן אִים אָוָן נִישְׁתַּפְּן קָצְבָּ פְּרָנְסָה.

בקיצור, מיר זענען אַרְיבַּעַד צוֹם רַב זַיְל אָוָן דער רב פרעיגט אָוָנוֹ ווֹאָס טוֹט זַיְקַע פְּעַס בַּיִּי דַּי שְׁחִיתָה? האָט יַעֲנֵעַר שׁוֹחֵט גַּעֲבעַטָּעַן אַיךְ זאָל קוֹדֵם זָאָגָעַן. האָב איך אַרְאָפְגַּעַלְיִיגְט דָּעַם פְּרָאָבְלָעַם פָּוֹן רִיסּוֹק אַבְּדִים אַיְן יַעֲנֵעַם שְׁלָאָכְטַה הוֹיז אָז מַעַן ווֹאָרְפַּט די באָקְסָעַס, דער רב האָט גַּעַהַאָט אַ קלִּיְּן צַעְטַיל אָוָן ער האָט אַלְעַס אַוְיְגַּעַשְׁרִיבְעַן. פרעיגט דער רב אִים ווֹאָס זָאָגָסְטוֹ? האָט ער גַּעַנְטַפְּעַרְט, אַיךְ ווּעַל זָאָגָעַן בְּקִיצּוֹר, אָז אַיךְ שַׁחַט 200 עוֹפּוֹת אָוָן אַיךְ באָקוֹק דָּעַם חַלְפָּן טַרְעַף אַ פְּגִימָה, קָעַן אַיךְ נִישְׁתַּחַט מַטְרִיףַּ זַיְן נָאָרְדַּס לְעַצְטָעַ. האָט דער רב גַּעַפְרָעַגְט הַיְחַכְּן? מַעַן דַּאֲרַפְּ דָּאָרְפְּ פָּוֹן די לְעַצְטָעַ בְּדִיקָה טַרְיפָה מַאֲכָעַן? האָט ... גַּעַנְטַפְּעַרְט אַוְיַּב אַיךְ ווּעַל דָּאָס טָוָהָן אַיְן מַאל אַדְעַר צוֹוַיִּי מַאל ווועט מַעַן מִיר אַרוֹיסְטוֹ אַרְפַּעַן אָוָן שְׁרִיְעַן אָז אַיךְ בֵּין אַבְּטַלְזַן, דער רבַּי ווועט מִיר גַּעַבְעַן פְּרָנְסָה קִינְיָעַר ווועט זַיְקַע נִשְׁתַּחַט אַבְּטַלְזַן, אַיְן דער הַיִּם האָט זַיְקַע דער רב אַגְּגַעַנוּמָעַן פְּאַרְיַין שׁוֹחֵט, ווּעַר ווועט זַיְקַע פָּאָר מִיר אַגְּגַעַנוּמָעַן דָּא? דער רב האָט דאס גַּעַשְׁרִיבָן אַוְיַּפְּ אַ צַּעְטַיל אָוָן בַּיִּי דָּעַם אַיז דָּאָס גַּעַבְלִיבָן, עַס אַיז גַּעַוּאָרְעַן אַפְּגַּעַשְׁרִיבָן, אַבְּעָר עַס אַיז לְמַעַשָּׂה נִשְׁתַּפְּן גַּעַשְׁעָהָן קִיַּין ממשות' דִּיגְעַן תְּקִוּנִים נָאָךְ דָּעַם גַּאנְצָעַן טֻומָעַל.

— כד —

**בעל השור על שورو — בעה"ב קצב פושע ישראל
שלאגט שווחט פארן שחטן א פאר נבלות — צוליב
פחד כשרין די שווחטים אפילו נבלות**

מיין קרוב דער שווחט ר' ... איז געגאנגען א סאך מאל
פארטרעטען א צוועיטען שווחט, און א סאך מאל האט מען געשחטיין
פאר ... אדער ... איינמאל האט ער געמאכט עטליכע נבלות ביי די
שחיטה, אדרער ביי די בדיקה, איז געגאנגען דער בעל הבית א פושע
ישראל און האט איהם געגבען א פאטש אין פנים, איז ער אראפ
געפאלען אויף דער ערעד און האט זיך נישט געקענט רירען. האב איך
אייהם געזאגט רוף איהם אין קארט קענסט מאכען א מיליאן דאלאר,
האט ער מיר גענטפערט ער האט מורה פון איהם וויל ער האט א
רעוואָלווער און ער קען מיך נאך שיסען, רח"ל ע"כ. דאס ברעננט איז
די שווחטים ציטערען און זענען מכשיד אלעס.

— כה —

**אין ... שחיטה למדן חסיד מאכיל טריפות — שווחט
מאכט פיהל הגרומות און לאזט אלס כשר**

כאים דעם אינזעל פלענט די שחיטה פון קהילת ... האב איך
געשחטיין צוזאמען מיט א חשובין שווחט נ"י פאר די שחיטה פון דעם
... רב שליט"א, יונער שווחט פלעגת שחטין און איך האב איהם
צועגעגרייט די חלפים, ער האט געשחטיין מיט מיינע חלפים וויל ער
אייז פויל געוווען צו שטעלען שיינע חלפים, האב איך געהאט יעדען
טאָג עטליכע שעה ארבעט פאר די חלפים, איך האב דאס געתאהן מיט

מיין אייגענען רצון בחנים. די שחיתה אייז געווען 13 בהמות אַ שעה, ער האט אויך בודק געווען בדיקת פנים און בדיקת חוץ, און אייך האב אייהם צווגעהאלפערן מאכען בדיקת חוץ, וויל ער האט נישט געקענט אליאן בודק זיין סי' בדיקת פנים און חוץ ביי 13 בהמות, מיין ארבעטע אייז געווען בלאמברען און העלפערן צו די בדיקות חוץ, טיל מאָל האב אייך אָראָפּ גענומען די קליניען רירעלעך ד"ה סירכוות קטנות טילמאָל ער. (ועי' מש"כ בזה בארכיות בספריו שו"ת זבחו זבחין צדק בעניין זה וחכין) דארט איז דא אַ ... חסיד ער שחת פאר ניו דזעריסי רבנים, ער איז אָז אָמָכְל טריפות, ער קען נישט טריפה מאכען מער ווי 2% אָדרער לכל היותר %, און ער איז נאָך אָן אלטער ... יוֹשֵׁב אַ למדן מופלג, און איז אַ בעל חוקע אין די קהילה פון ... (אייך מיין ער איז שווין אויס בעל חוקע, וויל אייך האב דערציזלט פֿאָרְרִי ... (אַ עסקן און בעל דיבעה אין יענע קהילה) מה טיבו של ברנסז זה. אויך לערטנט ער דארט פֿאָר ...) קומט ער צו צו מיר און זאגט מיר אָז דער שוחט ר' ... האט געמאָכט 5-4 הגרומות און האט דאס געלאָזוט פֿאָר כשר רחל'ל,עס האט מיר אָנגעחאָפּט אַ ציטער, נאָך אָזוי פֿיהָל מִיהָ ווָאָס עס קאָסט מיר האבען מיר אלע נביבות, אייך האב איהם געזאגט גִּי זאג פֿאָר דעם הויפט שוחט (אן ערליךער) וכוכ'h הוּה ר' ... יענעער שוחט האט זיך אָנגעחאָפּט בְּיִם קאָפּ, בְּקִיצוֹר, מען האט דאס געזאגט פֿאָר דעם מענענדזער ר' ... און אונז ביידען האבען שווין געהאט אַ ניעים דזאָב נאָך צו קוּקען יעדען (ציניג) קנה צו עס אייז נישט קיין הגרמה, אייך האב געזאגט פֿאָר דעם דאָזיגען שוחט ר' ... אָז ער איז מחויב צו דאס צו דערציזלען פֿאָרְן רב, וויל עס איז אַ שאלָה צו דער אַנדערער שוחט מעג ווילטער שחתן'ן וויל ער האט אַ דורוך געלאָזוט הגרומות אלץ' כשר, אייך האב איהם גראדע געזאגט אָז אויב עס איז עס שוער צו זעהן, זאל ער אנטוהן בוריילען, האט ער געזאגט אָז ער זעהט גוט. דער כוח פון בעל דבר אין אין לשער.

— כו —

**בעל הבית צוֹרִינְגֶט צוֹ לָאוֹן גְּלַאַט 50 פְּרָאַצְעַנְט מֵיט אָזּוּי
טָעַנְה אָז בֵּי אָ צּוֹוִיְיטָע גְּרוֹיסְעַ חֲרְדִּישָׁע שְׁחִיטָה אָזּוּי**

אויך האבען מיר געשחטין אין אינזעל קעלבער 50-60 אַ שעָה,
איין שוחט (דעָר מענעדשער) ר' ... האט געשחטין און אָ צּוֹוִיְיטָע
שוחט ר' ... אַז געוווען אַ בודק פֿנִים אָז אַ בודק חַוִּז. עס אַז געוווען
גְּלַאַטָּע אַינְגָּאנְצָעָן 7% בעָרָך, דַעַר בָּעַל הַבַּיִת האט גַּעַרְגַּעַן אוּף
יענעַם שוחט הַיְתָכֵן? בֵּי ... אַז אַז 50% אָז אָז אוּיך בֵּי ... ווֹאָס
הָאָבָעָן חַסְדִּישָׁע שְׁחוֹתִים מֵיט לְאַנְגָּע בָּעָרָך אַז דַּא 50% גְּלַאַט אָז
קָאָפּ ווֹיִיטָאָג אָז אַיר גִּיט אַרְוִיס אָזּוּי ווֹיִינְג גְּלַאַטָּע, האט ער
געענטפֿערָט זַיִן הָאָבָעָן אָפְשָׁר מַעַר עַקְסְּפִּירְיָעָס פֿוֹן מִיד, ווֹיִיל ער
הָאָט מָוֹרָא גַּעַהַאַט צוֹ זַעַגְעָן אָז יְעַנְעַ שְׁחוֹתִים זַעַנְעַן טַאַקָּעַ מאַכְּל
נְכִילָות וְטֶרֶיפּוֹת צּוּלִיב מָוֹרָא צוֹ פָּאָרְלִירָעַן דיּ פְּרָנָסָה, אָז צּוּלִיב
טָעָרָאָר — עס אַז אַבָּעָר גַּעַוְועָן אַ פָּעָלָעָר אָז דיּ קַעְלְבָעָר זַעַנְעַן זַעַיְעָר
גְּרוֹיסְעַ אָז זַעַנְעַן פֿיהָל מִיט סִירָכוֹת, אָז בֵּי אַ קַעְלְבָעָל קָעַן מַעַן
ニישט מהיר זיין קײַן סִירָכוֹת.

— כז —

**אָ שְׁחוֹט שְׁחַט אָהָן אָמְקוֹה 3 חַדְשִׁים
שְׁחַט 3 חַדְשִׁים מֵיט הָאָנְט אַינְפָעַקְשָׁעָן**

דעָר שׂוּ"ב ר' ... האט גַּעַהַאַט אָז אַינְפָעַקְשָׁעָן אוּיסְשָׁלָאָג אוּיף דיּ
הָאָנְט, ער הָאָט נִישְׁט גַּעַטָּאָרְט גִּין אַין מְקוֹה 3 חַדְשִׁים, אַבָּעָר שְׁחַטִּין
מִיטִּין אוּיסְשָׁלָאָג הָאָט ער יָא גַּעַמְעַגְט עַפְּגִי הַוּרָאת אִיזָה רַב מַ...
הַרְעָ-בְּנִים.

- כח -

אין אַ מְאַרְקָעֶט אֵין נִיּוֹ דְזֻעֶרְסִי — בָּעֵל
הַמְכַשֵּׁר זַעַט אֲוִיס וּוְיִ אָגַי — קְוָמֶט
קִיְינָמָל נִיט קְוָקָעָן דִּי שְׁחִיתָה — הָאָט
הַכְּשָׂר אָוִיכַ פִּיהָל שְׁחִיטָות — וּוְיִזְטַ נִישְׁט
בְּכָלּוּ וּוְאָס טָוט זִיךְ אֵין פְּלָעֶנְט

אֵיךְ הָאָב גַּעַשְׁתַּין אַ לְאַנְגָּע צִיִּיט אֵין נִיּוֹ דְזֻעֶרְסִי אֵין אַ
מְאַרְקָעֶט אַ שְׁיִינְעַ שְׁטָאַטָּעַן שְׁחִיתָה, אַוְיַךְ רַ' ... שְׁוֹיַב הָאָט דָּאָרֶט
גַּעַשְׁתַּין 15 יָאָר, נַאֲרַק 3-2 יָאָר וּוְאָס אַיְיךְ שְׁחָט דָּאָרֶט, וַיְהִי הַיּוֹם
אַיְיךְ הַאֲלָט אֵין מִיטַּין כְּשָׂר מַאֲכָעָן עַוּפָהוּת זַהָּה אַיְיךְ אַיְינָעָם אַ
נִידְעָרִיגָעָן מִיטַּן אַ שְׁוֹוָאַרְצָעָן הִיטַּעַר הָאָט אַוְיִסְגְּזָעָהָן וּוְיִ אָנְ
אַיְתְּאַלְיְעָנָעָר גּוֹי, עַר הָאָט זִיךְ דְּעַרְנָעַנְטָעָרְט צָוְ מִיר, הָאָב אַיְיךְ עַם
גַּעַזְאָגָט גּוֹט מַאֲרַנְיָנָג. זָאָגָט עַר מִיר אָז עַר אַיְזְ דָּעָר רַאְבִּי דָּעָר
רַב הַמְכַשֵּׁר פָּוֹן דָּעַם פְּלָאָץ, עַס אַיְזְ מִיר גַּעַוּוֹאַרְעָעָן נִישְׁט גּוֹט,
אַיְיךְ הָאָב גַּעַוּוֹאַלְט אַבְּכָעָר זַהָּהָן וּוְאָס פָּאָר אַ פָּאָרְשָׁוִין דָּאָס אַיְזְ
אַיְיךְ נָעַם אַרְוֹוִס אַ חַלְפִּי אָוֹן אַיְיךְ וּוְיִזְ אַיְהָם. עַר זָאָגָט זִיעָדְרַ שִׁין.
פְּרָעָג אַיְיךְ אַיְהָם פָּאַרְוֹוָאָס הָאָב אַיְיךְ אַיְיךְ בֵּין הַיִּינְטַ נִישְׁט גַּעַזְוֹן?
זָאָגָט עַר אָז עַר אַיְזְ אִיצְט גַּעַקְוּמָעָן אַרְאָפְ נַעַמְעָן דִּי הַשְּׁגָחָה,
פְּרָעָג אַיְיךְ אַיְהָם פָּאַרְוֹוָאָס? זָאָגָט עַר וּוְיִילְ עַר גַּעַט הַשְּׁגָחָה אָוִיכַ
עַטְלִיכְעַ גַּרְוִיסְעַ שְׁחִיטָות, אָוִיכַ אֵין פְּלָאָץ שְׁחָט מַעַן בַּאלְד 2000
לְעַם אַ טָּאג, אָוֹן נַאֲכָדָעָם אַ קְעַלְבָעָר הַשְּׁגָחָה, אָוֹן עַר הָאָט צָו אַ
סָאָךְ אָוִיכַ זִין קָאָפְ עַיְכְ נַעַמְטַ עַר אַרְאָפְ דִּי הַשְּׁגָחָה. פְּרָעָג אַיְיךְ
אַיְהָם אַ שָּׁאַלְהָ פָּוֹן וּוְיִ הָאָט עַר גַּעַוּוֹאַסְט אָז אַיְיךְ שְׁחָט מִיטַּן
חַלְפַּ, אָפְשָׂר חַיְוּ מִיטַּן אַ זָּעָג? הָאָט עַר מִיר גַּעַנְטְפָעָרְט אָז עַר
הָאָט גַּעַהְעָרְט אָוִיכַ מִיר אָז אַיְיךְ בֵּין אַ גְוָטָעַר יְוָגָעַרְמָאָן. דִּי סִיבָה
פָּאַרְוֹוָאָס עַר נַעַמְט אַרְאָפְ הָאָב אַיְיךְ פָּאַרְשְׁטָאַנְעָן וּוְיִילְ עַר הָאָט
בַּאֲקוּמָעָן עַרְגָּעָץ אַנְדְּעָרְשָׁט מַעַר גַּעַלְט, אַבְּכָעָר אַיְיךְ פְּרָעָג אַיְהָם
לוּוִיט זִין קְלָאָץ תְּשֻׁוָּהָ, אָז אִיר קַעַנְטַ טְרָאַגָּעָן אָוִיכַ אַיְיעָרְ קָאָפְ

טוויזענטער לעמעלעך אַ טאג און נאָך אַ קעלבער שחיטה, און
200 עופות אַ טאג ווּאָס אִיד האָט נישט דאָרט קיין שום שאלות
אַ שטאטע שחיטה האָט אִיד מורה?

— כט —

שוחט שחט אויף די פעדערן — שוחט איז
מודה אַז ער שחט נאָכדען ווי ער האָט
געזהען אַ גרויסע פגימה

איך האָב לײַידער אויסגעלערענט שחיטה פאָר אַ תלמיד בפקודת
כ"ק אַדמּוֹר זי"ע מסאטמאָר, ער איז געווען אַ גרויסער בטלאַן, ביז איך
האָב איהם אויסגעלערענט די הלכוֹת איז נאָך שוווערער געווען באָלד
וואַי דער חלַף. ביז צו מזל האָט ער באָקומוּן קבלַה און אַנגעפֿאנגען צו
שחט'ן, אין ... האָט אויסגעפֿעלט אַ שוחט האָט דער אויפֿזעהָר
השוּב הוקן ר' ... אַים גענוּמָען צו שחט'ן בי אַים ער איז דאָך געווען
אַ בטלאַן אָרְן נישט געקענט שחטן אַזוי ווי די אַנדערע שוחטים.
איינמְאָל גיב איך אַ קוֹק ווי ער שחט אויף די פעדערן פונקט ווי דער
שוּב ... דער באָוֹאָסְטָרָר מאָכֵיל נְבִילָה וטְרִיפּוֹת, עס האָט מיר
געגעבען אַ שטָּאָך אין האָרֶץ אין 3-2 טאג האָט ער זיך אַזוי
ארָפְּגַעֲקִיקְעַלְט, עס האָט מיר זיַיְעַר וויַי געטוּהָן ווַיַּלְעַר איז געווען
מיין תלמיד און נאָך בפקודת מְרַן זי"ע. ויהי היום דעם פערטען אַדער
פֿיפֿטָעָן מְאָל ווּאָס עד האָט געשות'ן האָט ער געוויזען זיין חַלְפּ פֿאָר
יענעָם שוּב דער אַלטער מאָכֵיל טְרִיפּוֹת, ... מיט אַ גרויסע פֿגִימָה
פרעגת ער אַים ווּעַן איז דאָס געשהָן, זאָגט ער מיט איינְס אַ האָלבּ
שעה צוּרִיק. האָט ער געשריגען ווּאָס האָסְטָו נישט געזאָגַט אָרְן
געוויזען דעמאָלְסְט, האָסְט אַ סְפָּק ווּיַז עַלְטָעַדְעַ שוחטים. אַבָּעַד
אלעָס איז געבלִיבָּן כָּשָׂר רַחַל.

— ४ —

מחלוקת השוחטים בעניין הרגשה — דער רב
המכשיר פארלאזט זיך אויף די שוחטים —
זיין שחטן אהן (אדער ספק) הרגשה —
שוחטים באריםען זיך או זיין שחטן 1200 א
שעה

איינמאָל וווען דער ... רב דער בעל המכשיך איז געקוּמַען האָט ער אין די קאָר אָ הײַם פֿאָרְעָנְדִּיג מִיט די שׂוֹחְטִים גַּעֲמָאָכְט אָ מִיטִּינְג, אוֹן ער האָט גַּעֲפַרְעָגֶט שַׁחְטֵין פֿוֹן 6.30 צוֹ פרִי בֵּין 11.00 מִיטָּאָג. אַיְזָן אָזְוִי, מִיר פֿלְעַגְעַן שַׁחְטֵין צוֹן 4.5 שָׁעָה, די שׂוֹחְטִים האָבעָן זִיךְ אַיְנְגַעְתִּילְתּוֹ, טִילְה האָבעָן גַּעֲאַרְבָּעַט טִילְה האָבעָן גַּעֲרוֹהָט, נַאֲךְ לְאַנְטְּשָׁ טִים 12 מִיטָּאָג פֿלְעַגְעַן שַׁחְטֵין דָּאָרְטִּי אָוּ יְיָ שׂוֹחְטִים, מעַן פֿלְעַגְעַט צָאַלְעַן \$60 אָ טָאָג פֿאָר אָ שׂוֹחָט, די נַאֲךְ מִיטָּאָג שַׁחְטָה אַיְזָן גַּעֲוֹוֹן בֵּין 2.30 בערך. בְּקִיצְׁרוֹ, עַס האָט אוַיסְגַּעְפָּעַלְתּוֹ פֿאָר דָּעַם בעל הַבַּיִת נַאֲךְ עוֹפּוֹת, אַיְזָן די פֿאָרְמִיטָּאָג שָׁעָה'זְ אָט ער גַּעַהְאָט בערך 12-13 טְוִיזְעַנְטּוֹן עוֹפּוֹת אוֹן עַס האָט אַיְהָם נַאֲךְ אוַיסְגַּעְפָּהַלְתּוֹ נַאֲךְ אַיְזָן שָׁעָה שַׁחְטָה. האָט דַּעְמָאָלְסְטּוֹ פֿאָרְעָנְדִּיג אָ הַיִּם דָּעַר רב המכשיך גַּעֲפַרְעָגֶט די שׂוֹחְטִים צוֹ נַאֲכִימִיטָּאָג האָט מעַן די זַעֲלַבְעַ הרְגַשָּׁה וּוי צּוּפְרִי, אוֹן פֿרְעָגֶט מִיךְ ווֹאָס זַאֲגְסְטוֹ?, קָעַן זִין ווועְגַעַן דָּעַם האָט ער מִיךְ גַּעֲפַרְעָגֶט ווַיְיַלְלָ ער האָט פֿוֹן מִיר מָוָאָ גַּעַהְאָט אלְזָאָ פֿרְוּמוּרְ וּכוֹ. האָב אַיְךְ אַיְהָם גַּעַזְאָגְטּוֹ אַיְךְ בֵּין דָּאָךְ אָ יְוָנְגַעַרְמָאָן, פֿרְעָגֶט קָוְדָם די עַלְתְּעַרְעַ שׂוֹחְטִים, אָ כָּלְ דָּעַר שׂוּבְּ רִי ... האָט שְׂוִין פֿאָרְגַּעְלִיְּגַט דָּעַם פֿלְאָן פֿאָר מִיר מעַן זָאָל קָעְנַעַן שַׁחְטֵין, אַיְךְ האָב אַיְהָם גַּעַזְאָגְטּוֹ אַיְךְ מִין עַס אַיְזָן צוֹ שׂוֹעַר. פֿרְעָגֶט דָּעַר רב אָ צּוֹוְתְּעַן שׂוֹחָט ווֹאָס זַאֲגְסְטוֹ, האָט ער זִיךְ אַנְגְּגַרְוָפְעַן אָז די צּוֹוִיְּטָעַ שָׁעָה האָט ער שְׂוִין נִישְׁתְּ דִי זַעֲלַבְעַ

*****

הרגשה ווי גאנץ פרי, און אַ ווֹדָאי אָז אִין דֵי נַאֲכְמִיטָּאָג שְׁעָה אַיְז
די שחיטה בכל ניטש צווגלייכען ווי צופרי וווען מען איז
אריסגערט אַבער די שוחטים קלים האבען געציגט, און עס איז
געבליבען אָז די זעלבע הרגשה האט מען נישט אַבער אַ הרגשה
האט מען נאָך אלֶיך. אָן מען האט געארבעט נאָך אַ שעָה בעֶרֶך,
די ווֹאָס האבען געארבעט מער האבען מער באַקּוּמָעָן.

— ל* —

שוחטים שחטין מידערהייט נאָך אַ גאנצָן
טאָג שחיטה — זַיִן שחטין 1200 אַ שעָה
— דער חלֶף רירט אַהֲן אַלְעָ עוֹפּוֹת אַיְז
מפרקת — (וֹוָאָס אַיְז פּוֹגָם דָעַם חלֶף —
אונ זַיִן זָגָעַן אָז עַס אַיְז גָּרְנִישֶׁט.

אַ כל מען האט גعشחטין נאָך אַ שעָה אַיְז דָאָך שְׁוִין געוווען
אַ שָׁאָד אָז די אָוּ יְוּ שוחטים דָאָרְפָּן יְעַצֵּט שחטין נאָך 1.5 שעָה
אונ באַקּוּמָעָן פָּאָר דָעַם \$60 קענען מִיר דָאָך שחטין פָּאָר די אָז
יר די אַיבְּרִיגָע 1.5 שעָה אָונָן מאָכָעָן נאָך \$60, סִי ווי האט מען
געמוֹזֶת ווֹאָרטען נאָך 2-3 שעָה כְּדִי אַהֲיָם צָוּ נַעֲמָעָן דִי
משגִּיחִים מִיט די זעלבע קָאָר, דער שוחט ר' ... האט אַראָפָּה
געלייגט דָעַם פְּלָאָן וַיַּעֲנוּ כָל הָעָם וַיֹּאמְרוּ אָמָן כְּסָף? כְּסָף? וּוֹעֶר
וּוַיְלַי נִשְׁתַּחַט 1.5 שעָה פָּאָר \$60, דָאָרְט ווי צִיְּתָא אַיְז מַמְּלָא
דָאָ, אָונָן מען האט גعشחטין נאָך 1.5 שעָה, סִיְה דָעַם גאנצעָן
טאָג, אַ שְׁטָאָט מִיר האט מען זִיך אַיְנְגָעְטִילְט, אַבער מען האט
געהאָט נאָר אַיְינָן יוֹנִיאָן שוחט, אַיך האָב נִשְׁתַּחַט גַּעֲוֹאָלָט שחטין
אונ מוחָל געוווען דָאָס געלְט, אַיך האָב געזָאָגָט אָז אַיך האָב
זִיעָר לִיב געלְט אַבער אַיך בֵּין אַפְּגָעְמִיטְשָׁעָט. נַאֲכְמִיטָּאָג ווּעַן די
שוחטים זענען אַרְיִיף נאָך די שחיטה זענען די צוֹוַיִ שוחטים ...
צְוֹזָאָמָעָן גַּעֲפָאָלָעָן אוּרִיף די בעטָעָן אָונָן בָּאָלָד אַיְנְגָעְשָׁלָאָפָּעָן.
אַבער בֵּין די שחיטה האבען זַיִן פְּלִיְּסִיגָּן געארבעט. דער שׂוּבָּר'

... פלעגט זיך אלץ אויפטוהן או ער האט אין די מידע נאכמיטאג שעה געשחטן קיין איינס נישט וויניגער ווי 1200, אין יעדען עוף האט ער אַנגערירט דעם מפרקת, ער האט געזאגט דאס דער מפרקת אייז נישט פוגם רחל'ל. (עס אייז דא ליעדר אַסאך צו דערצ'ילען וועגן די שחיטה אבער אַכמ"ל).

- לא -

שוחטים שטעלען בכוננה שיינע חלפים ווען דער רב המכשיר קומט קווקען — רבנים קומען באשטעלט אויף אין אַפּוינטמענט — היימישע רבנים מכשירים שריבען פסק הלכה מתיר זיין צו שחטן 12 הונדערט אַ שעה דורך איין שוחט — או יו ווערט געזוינגען מאכיל טריפה זיין לכבוד דעם כתב — די שטאָט עסט נבלות וטריפות מיטין הכשר

איינמאָל אין אַ מיטוואָך 3.15 פֿאַרטאָגס זענען מיר געוווען אין מקוה, און השו"ב ר' ... זאגט פֿאַרדִי שוחטים אוֹ דער ... רב (דער בעל המכשיר) האט שלום געמאָכט מיט ... רב (דער צויניטער בעל המכשיר זיין קרוב). ווי עס אייז ידווע זענען זיי געוווען צוקרייגט אויף מעסער שטענ. האב איך מיך אַנגערופען אוֹ געווואָלד, פרעגט מיך דער דאַזיגער שוחט וואָס האט דאס אוֹנוֹ פֿאַרכְּצִילְּט וואָס אייז? האב איך געזאגט מן הסטם גייען זיי געבען אַ הַכְּשֶׁר אַין איינעם, האט ער געזאגט אוֹ זיי קומען שוין טאָקע אַרוֹיס כדי צו געבען אַ הַכְּשֶׁר צוֹאָמָען אויף די שחיטה.

דרורויל האבען די שוחטים מיך געפרעגט צו איך האט נישט געווואָסט, וויל דער מענדזער אַ שוחט ר' ... האט זיי נעכטצען גערופען און געבעטען דאס זיי זאלן צוֹגְּרִיטְּן שיינע חלפים, אַבער

מיר האט ער גארניישט געהאט אַנגעוזאגט. בקייזור, דער רב ... האט אלעס באָטראקט און ער האט אים זיער געפֿעלען די שחיטה, די גלגלים האבען זיך שיין געדרייט, אויף אלעס האבען זיך אַ סאָר געקוקט. אַבער ביי די שחיטה אַליין איז ער געווען נאָר עטליכע מינוט און ער האט איהם אלעס געפֿאלען, חלפיים האט ער נישט געוואָלט קוּקען ביי די שחיטה כמנהג פון רב ... (ערשטער בעל המכשיר).

דער בעל הבית פון פֿלענט האט געמאָקט אַ מיטיניג מיט די צוּויַיַּה רבנים, אָזֶוי ווי מען האט דעמאָלטס פֿאָבריצִירט אַ נײַע מאַשִּין פֿאָרָעָן שוחט וואָס די עופות זאלען פֿאָרָעָן אַליין אַין דער שוחט וועט שחט'ן פֿאָרָעָנדיגערהייט. אויך האט מען געמוֹזַת האבען אַ צעטיל דאס מען מג שחט'ן 1200 אַ שעָה, וויל וווען אָונְזֵעָרָע שוחטים, זענען געווען 6 שוחטים זענען די או יו שוחטים געווען 12 שוחטים, דאס הייסט די לִיְּזַן אַיז געגאנגען 3600 בערך אַ שעָה, און ביי די או יו שוחטים האט מען געשחט'ן בערך 600 אַ שעָה, מען קען זיך פֿאָרָשְׁטָעָלָעָן וואָס אָונְזֵעָרָע פֶּרֶר גָּלָאָט שוחטים האבען געטוּהָן משלים צו זיַּין 3600 אַ שעָה, מען האט געמוֹזַת שחט'ן אויף טוּיט און לעבעדייג. בקייזור, דער בעל הבית, האט באָקוּמָעָן אַ גוּטָעָן אָפְּעָטִיט, או 6-5 קענען משלים זיַּין 12 וואָס דָּאָרָף ער צָאָלָעָן עַקְסְּטָעָר \$400 פֶּרֶר די יְוִינִיאָן פֶּרֶר יְעֻדָּעָן שוחט וואָס דאס מִינִּינְת \$2400 בחינָם אַ ווֹאָך סְנָך הַכְּלָב בערך 000 \$120.000 אויך זיאָר, ע"כ האט ער פֿאָרְלָאָנְגָּט אַ צעטיל וויפֿיהָל מען מג שחט'ן אַ שעָה אויף זיער אחריות, און מען האט דערפֿאָר באָצָאָלָט אַ פֿעָטָע מְטָבָע כְּדָחַ מְשָׁה וַיִּשְׂרָאֵל, די טִיְּפִיסְטָעָן האבען באָלָד אַפְּגַעְקָלָאָפְּט אַ נּוֹסָח, און די 2 רבנים האבען דאס אָונְטָעָר גַּעֲשָׂרִיבָעָן מיט זיער לעדרער העט מיט שיינָע חַתִּימָות דאס מען מג שחט'ן 1200 אַ שעָה דָּוָרָך אַיז שוחט, "וַיַּאֲכַלּוּ עֲנוּוּם וַיִּשְׁבֹּעַ".

"הרצים יצאו דחויפים", דער קצב בעל הבית איז באָלד געלאָפֿען צו די יוניאַן אֶז ער האָט 6 שוחטים איבעריג וויל ער האָט אַ הַכְּשָׁר פָּוֹן צוּווִי גְּרוּוּסָעּ רְבָנִים אֶז ער קען שְׁחָתֵין 1200 אַ שעָה אָוּן ער דָּאָרְךָ נִישְׁתְּ צָאָלָן אָוּמְזִיסְטָ פָּאָר קָאָלִיקָעּ שְׁחָתִים, בִּיז 2 ווּאָכָעַן נָאָךְ די גַּעֲשִׁיכְטָעּ הַאָבָעַן שְׁוִין גַּעֲפָעַלְטָ 4-5 שְׁחָתִים ווּוְיל די אָוּ יְוּ שְׁחָתִים הַאָט גַּעֲדוּרְעַטְּ צִיְּטָ בִּיז זַיִּ שְׁחָתִים זַעַנְעָן גַּעֲוָאָרְעַן חַסִּידִים פָּוֹן די רְבָנִים מַכְשִׁירִים צוּ קַעַנְעָן שְׁחָתֵין 1200 אַ שעָה, די אָוּ יְוּ שְׁחָתִים הַאָבָעַן גַּעֲשָׁלְטָעּ טָאָג אָוּן נָאָכְטָ די רְעַ-בְּנִים ווּאָסּ זַיִּ הַאָבָעַן מַתִּיד גַּעֲוָעָן אָזָא שְׁנָעַלְעָ שְׁחִיתָה, דָּעַרְצָו נָאָךְ מִיטּ אַ צָּעִטְלִיל מִיטּ חַתִּימָות, אָוּן די אָוּ יְוּ שְׁחָתִים זַעַנְעָן בָּאיַּן בְּרִירָה גַּעֲוָאָרְעַן גַּעֲזִינְטָעּ שְׁקָלָאָפֿעָן, ווּוְיל אָוּנוּזָעָר שְׁחִיתָה האָט נָאָךְ גַּעֲשָׁתֵּין אִין טָאָג אִין ווּאָךְ אִין זַיִּ האָבָעַן גַּעֲאָרְכָּעַטְּ פָּאָר די אָוּ 5 טָעָג אַ ווּאָךְ. מַעַן קָעַן זַיִּ בְּפִאָרְשְׁטָעַלְעָן ווּפִילְ נְכִילָה וְטֶרִיפָה עַס אִיז אָרוּסְגָּעָקוּמָעָן רְדָלֶן, אָוּן אלִץ אוּפָּן סְמָךְ פָּוֹן 2 חַסִּידִישָׁעּ מְפּוֹרְסְמְדִיגָּעּ רְבָנִים.

— לב —

אִין שְׁחָתָ רְוַדְפָּט דָּעַם צְוּוִיְתָעּ פָּאָרְן זַיִּן
צַו עַרְלִיךְ — לְאָכְטָ פָּאָרְן אִיבְּעַרְלָאָזָעּ
הַגְּרָמוֹת — לְאָזָט נִישְׁתְּ מַאָכָעַן גּוֹטָ די
בְּדִיקָה חֹזֶן — לְעַרְעַנְטָ עַם אֹוִיסָ זַיִּן אַ
קָּל

בִּיְיַיְדָ שְׁחִיתָה ... קָא. ווּאוּ דָעַרְ שְׂוִיָּבָ ... שְׁחָתָ בִּין אַיךְ גַּעַשְׁטָאָנָעּ לְעַבְעָן דָּעַם שְׂוִיָּבָ הַאָבְרָךְ רְ ... כְּדִי צַוְּ קָוּקָעּ ווּוְיל ער שְׁחָתָ ער אִיז נָאָךְ דְּעַמְּאָלְטָס גַּעֲוָעָן אַ נִיְיעָרָ שְׁחָתָ, ער פְּלָעַגְטָ אַ סָּאָךְ קָוּקָעּ אֹוִיךְ אַ חַלְפָּה בִּין שְׁחִיתָה לְשְׁחִיתָה עַס האָט זַיִּקְ אִיהם אלִץ גַּעַדְאָכְטָ אַזְדָּאָס אִיז אַ פְּגִימָה, זַיִּן אִינְגָּנָעָר קָרְבָּ ... אֹוִיךְ אַ שְׁחָתָ דָּאָרְטָ האָט זַיִּ בְּאָקְלָאָגָטָ אַ שָּׁאָד ווּאָס ער האָט אִיהם אָרוּסְגָּעָלוּרְעַנְטָ שְׁחָתֵין, ווּוְיל ער ווּעָרְטָ מְשֻׁגָּעָ פָּוֹן אֹזְוִי פִּיהָל קָוּקָעּ אֹוִיךְ אַ חַלְפָּ, ער פְּלָעַגְטָ שְׁרִיְעָן

מאך דיר אָפַדְין מײַן יָאָדער נישט, אַיִינמָאָל בְּשַׁעַת שְׁחִיטָה וּוּעָן עָרֶה
הָאָט גַּעֲהָאַלְטָעָן אֵין מִיטָּן שְׁחַטָּן אַיְזַג עַקְוֹמָעָן צַו לְוִיפָּן דָּעָר בְּעֵל
הַבַּיִת ... מִיט אַצְּינָג אֵין דִי הָאָנוֹט, אַרְון זָאָגָט אַיִתָּם נַאֲך אַיִינָמָאָל אָז דָּוָר
וּוּעָסֶט צַו גַּיְינַן צַו דִי שְׁחִיטָה וּוּעָל אַיך דִּיק הַאַרְגָּעָנָעָן, עָרֶה
גַּעֲשַׁחַטָּן אַרְוֹיף לְצָדְגַּהְוָה מַעַר כְּדֵי עָס זָאָל נִישְׁט זַיְינַן הַגְּרָמָה, אָזָן
דִי צִינָג הָאָט אָפְרִיאַז פָּוָן \$7 אַיְינַן פָּוָנט, אָזָן אוּיבָעֶר שְׁחַטָּה אַרְוֹיפָצִיָּהָר
לְצָדְגַּהְוָה קָוְמָט צַו צַו דִי צִינָג נַאֲך אָפְפָוָנט פְּלִישִׁיָּה, וּוּילְדִי צְוָונָג וּוּעָגָט
מַעַר מִיט אָפְפָוָנט אָזָן אוּיבָעֶר שְׁחַטָּה מַעַר לְצָדְגַּהְוָה אַיְזַג צְוָונָג אָ
קְלָעָנָעָרָע, אָזָן עָס וּוּעָגָט וּוּיְנִינָגָעָר, יַעֲצָט אַרְוֹיבָעֶר שְׁעַכְתָּה מַעַר לְצָדְ
הַגְּוָהָה הָאָט דָּעָר בְּעֵל הַבַּיִת שְׁאַדְעָן בַּי 500 בְּהַמּוֹת 500 פָּוָנט פְּלִישִׁיָּה,
דָּאָס אַיְזַג דָּאָך אָגְרִיסְעָדָר סְכוּם, אַיך הָאָב גַּעֲמִינָט אָז עָר גַּיִיט אַיִתָּם
מִמְּשָׁה הַאַרְגָּעָנָעָן. נַאֲך דָּעָם וּוּעָן דָּעָר קָצְבָּא אַיְזַג אַרְוֹיסָפָן שְׁחִיטָה
שְׁתִּיבְעַל הָאָט זַיְינַן קְרוּבָּר ... צְוָרְדִּיגָעָן אַרְוֹף אִים מִיט קָולָות
נְמִצּוֹת אָז הַשּׂוּבָּר ... הָאָט דָּאָס אַרְוֹיךְ נִישְׁט גַּעֲקָעָנָט דּוֹלְדָּן עָר
פְּלָעָגָט אַלְץ זָאָגָעָן לְאָז אַיִתָּם שְׁוִין מְנוֹחָה, אָבָעֶר עָס הָאָט נִישְׁט
גַּעֲהָאַלְפָעָן וּוּילְדִי רָר ... אַיְזַג יְעִיר אָגְרָעָגְטָעָר, אָדָעָר פְּשָׁוֹט עָר הָאָט
גַּעֲוָאָלָט אַרְוִיסְהַאָקָעָן פָּוָן אַיִתָּם דָּאָס פְּרוּמְקִיָּט.

אָכָלְדִי צִיְּטָעָן הָאָבָעָן זַיְינַן גַּעֲטוֹיִשְׁטָבִי זַיְינַן דָּעָם דָּאָזְגָעָן נִיעָם
שְׁוֹחָט וּוֹאָס אַיְזַג עַוּוֹעָן אָמָאָל אָירָאת שְׁמִים אַיְזַג גַּעֲוּוֹאָרָעָן אָכָל בַּיִדְיָ
שְׁחִיטָה פָּוָנט וּוֹי זַיְינַן קְרוּבָּא, אַיך דְּעַנְקָן נַאֲך וּוֹי עָר פְּלָעָגָט
אוּפִישְׁרִיבָעָן אַרְיָפָן טָאָרוּעָל פָּאָר בְּדִיקָת חֹזֶק אָפְשָׁר 10 זַאָכָעָן, אָזָיְינַן
קְרוּבָּרָהָאָט גַּעֲשִׁרְגָּעָן דִי מְשׁוֹגָעָנָר, הָאָסְטָוָן נַאֲך גַּעֲזָהָעָן אַיְינַן שְׁוֹחָט
אוּפִישְׁרִיבָעָן אַזְוִי פִּיהָל זַאָכָעָן, דִי מִינְסָט יְעֻדָּעָר רִיר דָּאָרָף מַעַן
אַזְיִישְׁרִיבָעָן, עָס הָאָלָט דִּיר אֵין אַיְינַן דָּאָקָטָעָן אָפְשָׁר אַיְזַג דָּאָזָרָךְ
אָרִיר נַאֲך אָרִיר נַאֲך אָרִיר שְׁרִיבָעָן אַרְוֹיף דִי גַּאנְצָעָן לִינְג אַיְזַג פִּיהָל מִיט
רִירָעָן, בַּיִז בַּיִז עָר הָאָט אַיִתָּם גּוֹט אַוִּיסְגָּעָל עַרְעָנָט וּוֹי מַתִּיר זַיְינַן
טרִיפּוֹת.

— לג —

שוחטים וואס לאזען איבער פיהל מאל
סירכות אלס גלאט — אַ שוחט לייקענט
אָפּ ווען מען איז איהם מעורר — אִין
שוחט איז יאָ מודה

איך פלעג האבען שימוש אויף בדיקות בי דיברגלאט שחיטה פון
קאָ. געווענטליך ווען די בהמות זענען געווען גלאט בין איך נישט
ארײַן אין די בהמה (בדיקת פנים), טאמער איז עס אַבער נישט געווען
פֿאָר אונזערע נאָר פֿאָר די מאָדרענע שחיטה, די פֿרייע שוחטים, פֿלעג
איך יאָ ארײַנגיין אין די בהמה, אַ סאָך מאָל בי אונזערע האָב איך אויך
געקענט אַרײַן גײַן. עס איז געווען עטליכע מאָל וואָס איך האָב בודק
געווען נאָך ר' ... אָון איך האָב אַיִינמֶל געטראָפּען אַ סירכה, האָב איך
דאָס נאָך געלאָזט מיט שומן כדֵי מען זאל טרעפען די סירכה אין
דרויסען, אָון איך זאג איהם אַיר האָט מיר אוודאי אַבער געלאָזט אַ
סirכה אויף די מחצצלה, האָט ער מיר גענטפערט רעדסט
נאָרישקייטען איך האָב גָּרנישט אַבערגעלאָזט, זאג איך איהם איך
האָב נאָך געלאָזט מיט שומן זאגט ער דו וווײַזט נישט וואָס דו רעדסט.
האָב איך אים געוֹזאגט אוֹץ איך האָב מסחט געמאָכט אַ טעות, איך האָב
איהם פְּשׁוּטוֹ געהאָפּט ביַי די מעשה, אַבער איך האָב מיך נישט
געטאָרט שטעלען מיט איהם טענהּן, אָון איך האָב מיר מער נישט
ווײַסענדיג געמאָכט. האָב איך מיך געשטעלט פֿוֹן דער וווײַט אָון איך
זעה ווי ער שיילט די סירכה וואָס איך האָב נאָך געלאָזט. איך האָב
איהם מער נישט געפרעגט. אויך ביַי שוחט ר' ... האָב איך אַ סאָך
מאָל געהאָפּט, איך האָב אויך געמיינט דאס ער האָט עס בכונה מיר
אַבערגעלאָזט מיר צו פֿאָרעהּן, דערויל האָט ער מיר יאָ מודה
געווען אוֹץ ער האָט פְּשׁוּטוֹ פֿאָרעהּן די סירכה.

— לד —

**פלאָמבעס וואָלעַרְעַן זיך הַפְּקַר אִין דֵי
צענְדְּלִיקָע טְרוֹיזְעַנְטָעָר — יַעֲדָעָר גּוֹי כּוֹי קָעָן
נָעַמְעָן אָוֹן לִיְגַעַן אוֹיף נָוָעָט**

ווען איך בין געוווען שחטין פאר דעם שלאָקט הויז פֿאָר די
שחיטה פון ..., דאס איך געוווען בערך 5 יאָר נאָכְדָעָם ווי דער בעל
הבית פון די היימישע שחיטה איז פון דָאָרט אַ ווּעָק, האָב איך דָאָרט
געטראָפָעָן אַ סְקִיד מִיט 50.000 פֿלְאָמְבָעָס פון די פריעַרְדִּיגָע שחיטה,
איך האָב דָאָס געקענט אַפְּקוּיפָעָן אָוֹן אַפְּילָו בחינָם צו נָעַמְעָן, עס איך
זַיְ פְּשׁוֹת גַּעַשְׁטָאנְעָן אִין ווּעָג. זַיְ האָבָעָן געקענט אַרוֹיף לִיְגַעַן די
פלאָמְבָעָס אַפְּילָו אוֹיף נְכִילָות, ווַיְיַלְלָע איז געוווען ממש הַפְּקַר, אָוֹן
יעַדְעָר גּוֹי האָט געקענט נָעַמְעָן ווַיְפִיהָל עַד האָט געווּאָלֶט.

— לה —

**הַיְימִישָׁע רָב ווַיְיַל נִישְׁטָ קְוִיְפָעָן פֿאָר זַיְן
סְטָאָר פִּון שְׁוֹחְטִים אַהֲן בְּעֵדָר — קְלִים
וּרְיקִים לְאוֹזָעָן ווּאֱקָסָעָן אַ בָּאָרֶד צו מְעֻגָּן
שַׁחַטִּין פֿאָר יְעַנְעָם רְבָס סְטָאָר**

איך בין געוווען אַיְנָמָאל שחטין בי די שחיטה פון ... (אַבִּיסְל אַ
מְאַדְרָעָן שחיטה, ווַיְיַל עס האָט זַיְ גַּעַפְעָלָט אַ שְׁוֹחָט, איז דעמאָלָט
אנגַעֲקוּמָעָן אַהֲן אַ רב פִּון דָעַטְרוּיט, האָט עַר מִיר גַּעַפְרָעָגָט ווָאָס איך
זַאָג צו די שחיטה, צו זַי אַיְזָגָט. האָב איך אַיְהָם גַּעַנְטְּפָעָרָט אַז די
שחיטה איז זַיְעָר ווַיְיַט פִּון צו זַיְן גּוֹט צּוֹלִיב די שׂוֹאָכָע שְׁוֹחְטִים וּכְוּ).
הַאָט עַר מִיר גַּעַפְרָעָגָט אַ עַצְחָא אַזְוִי ווּזַיְן מַאֲרָקָעָט האַלְסִילְעָר אִין
דָעַטְרוּיט, נָעַמְט פִּון דָא עַופּוֹת מִיט זַיְן הַכְּשָׂר ווָאָס פֿאָר אַ תִּרְיוֹץ
זַאָל עַר אַיְהָם זַאָגָעָן אוֹ עַר ווַיְיַל נִישְׁטָ נָעַמְעָן די דָאַזְיַגָּעָן עַופּוֹת. האָב

אין איהם געגעבען אַ עצה זיַ אַ דִ שוחטים האבען נישט קיין בערד ווילסטו נישט נעמען פון די עופות! ער גייט ארויף צום בעל הבית און זאגט איהם דעם פעלער, זאנט איהם דער בעל הבית אויב דאס אייז דער גאנצער פראבלעם וועל אַיך דיר געבען בערד. בקייזר, ער האט געלאָזט רופען די שוחטים און זיַ געזאגט אַז זיַ מזען האבען בערד, די שוחטים האבען אַנגעפאָנגען צו שרייען בשום אופן נישט. איינער האט געזאגט אַיך בין עלטער פון מיין וויב מיט 10 יאָר (מיין ווועט נישט וועלען וואָרײַנען מיט מיר מיט אַ גרויסע באָרד וכ'ו'). אַ אנדרער האט געזאגט אַז זיַן וויב ווועט אַ וועק לויפן פון איהם וכ'ו'). האט זיך אַנגערופען צו זיַ דער בעל הבית, אַיך האָב אַ ביזעס שחיתה און די רבנים און סוחרים פֿאָרלְאָנְגָּעָן שוחטים מיט בערד, האָב אַיך נישט קיין ברירה אויב אַיד ווילט זיך לאָזען וואָקסען בערד אייז הרוי טוב, קענט אַיד וויטער קומען זונטאָג שחט'ן, און אויב נישט בלײַיבט אַינדרההים, און אַיך וועל ברענגען היפיס מיט בערד און אַיך וועל זיַ מאָכען פֿאָר שוחטים. די שוחטים האבען געזעהן דאס דער בעל הבית מיינט דאס גאנץ ערענסט. בקייזר, די שוחטים האבען פֿאָרשטאנען דעם ווינק און זיַ האבען זיך זיַיט דעמאָלטס געלאָזט וואָקסען בערד, זיַ אלְיַין פֿלְעָגָעָן דאס רופען בעזעמער, זיַ פֿלְעָגָעָן זאגען יעַצֵּט זענען מיר כשייע שוחטים מיר האבען שוין לאָנגע בעזעמער, אַבער וואָס טוט מען נישט פֿאָר פרנסה?

— לו —

שוחטים רײַיסען סירכוֹת אַון פֿאָרטִיג

אַיך פֿלְעָג גַּיְן אַיְן ... צו אַ בהמות שחיתה פון קעלבער — לעמער, מיט מיין קרוב השו"ב ר' ... דאָרט אַיז אַ שטאט פֿאָלָץ אַון אַיך האָב מיך געקענט לערנען קליפת הסירכוֹת, אַין דערההים אַיז ער געווען ראש השוחטים. בקייזר, ער האט זיַעד שיין געמאָכט די קליפת הסירכוֹת, אַבער דעם אַנדערען שׂו"ב ר' ... אַיז געווען ממש אַ פֿחד צוֹצּוֹקען ווי ער פֿלְעָגָעָן אַ רֵּיס אַון פֿאָרטִיג, אַיך האָב

געפראיגט מיין קרוב ... צו ער קווקט אַמְּאָל ווּ ער מאָקט, האָט ער מיר געונטפערט דאס זיי קענען דאָך בְּכָל נִישְׁתָּאָרָאָפָּגָעָנָמָעָן קִין סִירָכָה זַיְיָ רֵיְסָעָן נָאָר. אוֹיךְ הָאָב אַיךְ גַּעֲזָהָן דָּעַם שָׂוָ'בָּרְ' ... ער האָט גוֹט קָוְלָף גַּעֲוָעָן אַסְּרִיכָה, אוֹיךְ אַיזְּ דָּאָרָט גַּעֲוָעָן נָאָךְ 2 שָׁוֹחָטִים זַיְיָעֶר עַרְלִיכָּעַ מִיטְּ זַיְיָעֶר שִׁינְעַן חַלְפִּים, מִיר הָאָבָעָן זַיְקָ גוֹט גַּעֲשָׁעָמָט קָעָגָעָן זַיְיָ. אהַיִם פָּאָרָעָנְדִּיגְ פָּוּן דָּאָרָט אַיזְּ שָׂוָ'ן גַּעֲוָעָן 5-4 שָׁוֹחָטִים ווּילְ דִּי קָאָר אַיזְּ גַּעֲקוּמָעָן מִיטְּ אַפָּאָר שָׁוֹחָטִים פָּוּן אָן אַנְדָּעָר שְׁחִיתָה, האָט זַיְקָ מִין קָרָוב בְּאָרִימָט אַוְיףְּ מִיר פָּאָר דִּי שָׁוֹחָטִים אָזְּ ער האָט אַרוֹיסָט גַּעֲגָבָעָן אָגָוָטָעָן חַלְמִיד ווּאָס אַיזְּ מַחְכִּים אַתְּ רָבוּ, אָוָן אַיךְ פָּאָק אַיִּין אַלְעָ שָׁוֹחָטִים סִיְיָ מִיטְּ חַלְפִּים אָוָן סִיְיָ מִיטְּ בְּדִיקָה, אָוָן אַיךְ קָעָן דִּי מְלָאָכָה ווּי אַזְקָן וּרְגִילָּ, האָט זַיְקָ אָנְגָעָרוּפָעָן אַיִּין שְׁחִיתָה רְ' ... ווּאָס ? חָאָפְּ נִישְׁתָּאָרָט דָּאָס אַיזְּ דָּאָךְ גַּאֲרָ מִין חַלְמִיד, ער האָט בֵּי מִיר לְאַנְגָּ גַּעֲלָעָרָעָט, אָוָן דָּעָר אַנְדָּעָרָהָרָה האָט זַיְקָ אָנְגָעָרוּפָעָן נִין ער אַיזְּ מִין חַלְמִיד. בְּקִיצָּוֹר, אַיךְ הָאָב גַּעֲמָאָקט אַפְּשָׁרָה "מַכְלָלָמָדִי הַשְּׁכָלִתִי" וּכְרוּ. אָוָן עַס אַיזְּ שְׁלוּם גַּעֲוָוָאָרָעָן. דָּאָס אַיזְּ גַּעֲוָעָן אַיִּינָס פָּוּן מִינָּעָם פָּאָטָעָנְטָעָן זַיְיָ צַוְּ קָעָנָעָן חַאָפָעָן אַין זַיְיָעָרָעָן עַוּולָות, יְעַדְעָן אַיִּינָעָם הָאָב אַיךְ גַּעֲזָגָט אֹזְ אַיךְ קָעָן אֹזְ אַיךְ הָאָלָט בֵּי דִי אַלְפָ, אָפְּלָו אַיךְ הָאָב לְמַעַשָּׂה גוֹט גַּעֲקָעָנָעָט, בֵּין אַיךְ הָאָב פָּוּן זַיְקָ אַלְעָ סּוֹדוֹת אַרוֹיסָבָאָקָומָעָן, זַיְיָ הָאָבָעָן גַּעֲמִינָט אֹזְ אַיךְ בֵּין אַיךְ קָעָן נָאָךְ נִישְׁתָּאָרָט, אַיךְ הָאָב אַוְיףְּ דָּעַם אַוְיפְּ'ן רְוָאָגָעָרָהָיִט גַּעֲקָעָנָט צַוּזָעָן אַלְעָ וּבְדִיקָה, אַיךְ הָאָב אַוְיףְּ דָּעַם גַּעֲהִיטִין פָּוּן מִיר בֵּי דִי שְׁחִיתָה זַיְיָעָרָעָן קָלְקָוְלִים, ווּי זַיְיָ שְׁחָטִין שְׁנָעָל, אַין מְפָרָקָת, מִיטְּ פָּגָוְמִידִיגָעָ מְעֻסְעָרָס, נִישְׁתָּאָרָט זַיְיָעָנְדִּיגְ אָפְּט אָוָן גַּעֲהָעָרָהָגְ דִי חַלְפִּים, רֵיְסָעָן סִירָכָות, אָוָן נָאָךְ פִּיהָל זַאֲכָעָן, לִיְדָעָר אַיזְּ גַּעֲוָעָן עַרְלִיכָּעַ שָׁוֹחָטִים מְוּמָחִים, ווּאָס הָאָבָעָן צּוֹלִיבְּ פְּרָנָסָה אָוָן בּוֹשָׁה גַּעֲמוֹזָט שְׁחָטִין שְׁנָעָל כְּרוּ.

— ל —

שוחטים שחטן ווינטער אין די גראסטע
 פרעסט (אהן הייצונג) — אַסָּאָר שוחטים
 שחטן אהן הרגשה פיהל יארן . קצוב
 צויניגט שחטין מיט פיבער אונן לינגען
 אצינדונג אין שרעליכע קעלט

איך פלעג שחטין כי די עופות שחיתה פון ר' ... אין טאג
 אַ ווֹאָך, אוֹיך פְּלַעֲגַט שַׁחַטִּין דָּאָרֶט דָּעֵר שַׁחַטָּר' ... אין טאג
 אין ווֹאָך, אָוֹן הַשּׁוֹבֵב הַזָּקָן ר' ... פְּלַעֲגַט שַׁחַטִּין 3 טָעַג אַ ווֹאָך.
 איך פלעג אוֹיך שחטין דָּאָרֶט אוֹיפַּנְן פְּלָאָץ פָּוּן דָּעֵם שַׁחַטָּר' ...
 ווֹעֵן עַד הַאָט נִישְׁתַּגְּעַנְתִּי גַּיְינַן שַׁחַטִּין. דָּאָרֶט אֵיז גַּעוּוֹן אָפַעַן
 דָּעֵר פְּלָאָץ ווֹאוּ מַעַן שַׁחַט אָז ווֹינְטָעֵר אֵיז דָּאָרֶט גַּעוּוֹן בִּיטָּעֵר
 קָאָלֶט, אוֹיך אֵיז גַּעַשְׁטָאָנָעֵן דָּעֵר טְרָאָק לְעַבְעַן די טִיר אָוֹן מַעַן
 הַאָט אָרִין גַּעַרְעַנְגַּט די עופות דָּוֹרְךָ די טִיר, אָז עַס צִיהָט אַ
 גַּעַרְעַלְעַכְעַר קָאָלֶט.

וַיְהִי הַיּוֹם אֵיךְ הַאָלֶט אֵין מִיטִּין שַׁחַטִּין, מַעַן פְּלַעֲגַט אַנְפָאָנְגַּעַן
 שַׁחַטִּין אָרוּם 7.30 - 8 אָזִיגַעַר אַינְדָּעַרְפְּרִי אָוֹן 9.15 אֵיז דָּאַ בְּרַעְיךָ
 טִים (פָּאוֹעַ) אוֹיף 15 מִינּוֹת. בָּעֵרֶךְ 11 אַ זִּיגַעַר הָאָב אֵיךְ גַּעַרְעַפְעַן
 דָּעֵם קָצְבָּר' ... אָוֹן אֵיךְ ווֹיְזַן אִים אָז די פִּיס אֵיז מִיר גַּעַרְיוֹרְעַן אָוֹן אֵיךְ
 הָאָב פָּאָרְלָאָדָעָן די הרגשה, די פִּיס הַאָט מִיר גַּעַשְׁטָאָכָעָן פָּוּן קָאָלֶט,
 הַאָט זִיךְ דָּעֵר קָצְבָּר' ... גַּעַרְעַגְט, עַד הַאָט שְׂוִין שַׁחַטִּים 10 יָאָר בָּעֵרֶךְ
 אָוֹן עַס אֵיז בַּיִּים דָּאָס עַרְשַׁטְעַ מַאְלָוּ ווֹאָס עַד הַעֲרַט אָז אַ שַׁחַט
 פָּאָלִירַט די הרגשה. הָאָב אֵיךְ אִים גַּעַזְגַּט ווֹאָס זָאָל אֵיךְ טָוָהָן? אָז
 אֵיךְ הָאָב נִישְׁתַּגְּעַנְתִּי קִין הרגשה טָאָר אֵיךְ נִישְׁתַּגְּעַנְתִּי שַׁחַטִּין. בְּקִיצּוֹר, אֵיךְ בֵּין
 אָרִין אֵין שְׁטוּב זִיךְ אַפְּרוּהָעָן, נָאָךְ מִיטָּאָג בֵּין אֵיךְ גַּעַגְגַּעַן ווַיִּיטָּעֵר
 שַׁחַטִּין, אֵיךְ הָאָב גַּעַשְׁטִין בֵּין 2.30 אָוֹן ווַיִּיטָּעֵר פָּאָרְלִירַעַן די
 הרגשה עַס אֵיז גַּעַוּאָרְעַן אַ גַּרְוִיסַּעַר טּוֹמֵעַ צּוֹוִישַׁן די שַׁחַטִּים פָּוּן

קול השחיטה

* * * * *

דעם נייעם נוסח, מען פָּאֶרְלִירֶט דַּי הַרְגֵּשָׁה, רופט זיך אַהֲן דָּעַר קַצְבָּ, יָאָ וָוָדָאִי, עַר הָאָט גַּעֲוֹאָלֶט אַנוּוֹאָרְפָּעָן אָ שְׁרַעַק אָרוּף אַלְעַ שְׁוֹחְטִים לְמַעַן יִשְׁמֻעוּ וַיַּרְאוּ, קִינְעָר זָאָל מִיר נִישְׁתָּ דָעְרוֹוָאָגָעָן נָאָךְ צְוֹתָהָן, הָאָט דָעַר קַצְבָּ גַּעֲשְׁרִיגָעָן אַיְינְעָר אַיְזָוּ פּוּלִי צָו אַרְכְּבָעָטָעָן פָּאֶלְרִיט עַר דַּי הַרְגֵּשָׁה.

אֲבָכָעָר, הַשׂוּבָב הַחַשּׁוּב רַ' ... הָאָט מִיר גַּעֲזָאָגָט אָז אַיְךְ זָאָל נִישְׁתָּ אַרְכְּבָעָטָעָן נָאָר בֵּיז 2.30 נָאָכְמִיטָאָג וּוַיַּלְדָּעַר קַצְבָּ רַ' ... אַיְזָאָ גַּרְוִיסְעָר אַוִּיסְנּוּצְעָר עַר קָעָן נָאָר בְּעַטָּעָן מַעַן זָאָל אַרְכְּבָעָטָעָן 12 שָׁעָה, עַס אַיְזָוּ נִישְׁתָּ דָאָ בֵּי אַיְהָם קִין גְּבוּל. אָז אַיְךְ וּוּעַל אִים יַעַצְתָּ נָאָכְגַּעַבָּעָן וּוּעַט עַר מִיר שָׁוִין אַלְעַ מָאָל טָאָנְצָעָן אַוִּיפָּן קָאָפְּ, אַזְוִי וּוַיַּלְדָּעַר טָוּט פָּאָר זַיְיָ אָוֹן זַיְיָ מַזְוָעָן לִיְדָעָן אָוֹן שְׁוֹוִיְגָעָן, אָוֹן טָוָהָן וּוַיַּי אָגָוט קִינְדָּ אַלְעַס וּוּאָס עַר הַיִּיסְטָ.

אָזְוָאָר שְׁפָעַטָּעָר רּוֹפֵט מִיךְ אָז דָעַר קַצְבָּ רַ' ... אַיְךְ זָאָל קְוּמָעָן שְׁחַטְּיָן, גַּעֲוֹיִינְטָלָעָק הָאָט מַעַן דָּאָרְטָ גַּעֲצָאָלָט \$50-60 אָ טָאָג. הָאָב אַיְךְ אַיְהָם גַּעֲזָאָגָט אָז אַיְךְ וּוַיַּלְדָּעַת גִּין, עַס אַיְזָפָאָר מִיר צָו שְׁוֹעָר, אַיְךְ דָאָרָף עַס נִישְׁתָּ, אָוֹן עַר זָאָל זַיְיָ בְּעַסְעָרָדָעָן אַזְוִיְתָעָן צָו שְׁחַטְּיָן, אָוֹן אַוִּיב אִיר טְרָעָפָט נִישְׁתָּ קִין נַעַמָּעָן אַזְוִיְתָעָן וּוַיַּלְדָּעַת זְוִינְגִּידָר וּוַיַּלְדָּעַת \$90 אָ טָאָג, אָוֹן אַיְךְ וּוּעַל שְׁחַטְּיָן זְוִינְגִּידָר שְׁעוֹת, אָoֹן זַיְיָ אַפְּרִיעָן וּוַיְפִילָמָאָל אַיְךְ וּוּעַל פִּילָן אָזְוָאָר מַזְוָעָ, עַר אַיְזָגָעָן זַיְיָעָר אַזְוָעַרְעָר צָאָלָעָר, אַפְּיָלוּ \$60 הָאָט עַר נִישְׁתָּ גַּעֲוֹאָלָט צָאָלָעָן, הָאָב אַיְךְ אַיְהָם גַּעֲזָאָגָט, וּוּעַגָּעָן דָעַם זָאָגָט אַיְיךְ 90 וּוַיַּלְדָּעַת אַיְךְ וּוַיַּלְדָּעַת זָאָלָט נַעַמָּעָן אַזְוִיְתָעָן. בְּקִיצּוֹר, עַר הָאָט מִיר צָו גַּעֲזָאָגָט \$90 אָוֹן אַיְךְ בֵּין גַּעַפְּאָרָעָן. אַיְךְ קָוָם אָזְוָאָר, טְרָעָפָט אַיְךְ הַשׂוּבָב הַזָּקָן (הַנְּלָ) רַ' ... דָעַם שְׁוֹחְטָ חֹולָה רְחַ"ל מִיטָּ אַזְוָעַרְעָן לִינְגָעָן צִינְרוֹנָג אָוֹן מִיטָּ הַוִּיךְ פִּיבָּעָר, אָoֹן עַר זָאָגָט מִיר דָאָס דָעַר רְשָׁעָה דָעַר קַצְבָּ רַ' ... הָאָט אַיְם גַּעַהְיִיסְעָן שְׁחַטְּיָן אַזְוִי קְרָאָנְקָעָרְהָיִיט 10 שָׁעָה, הָאָב אַיְךְ אַיְהָם גַּעֲזָאָגָט אִיר טָאָרְטָ נִישְׁתָּ אַזְוָעָן פָּאָהָרָן, נָאָר גִּיטָּ גַּרְאָד אִין שְׁפִיטָאָל אַרְיָין עַס אַיְזָוּ אַזְוָעָן צָו וּוּאָרְטָעָן. בְּקִיצּוֹר, עַר הָאָט מִיךְ גַּעַפְּאָלָגָט אָoֹן אַרְיָין אִין שְׁפִיטָאָל עַר אַיְזָוּ

געלעגן דאכט זיך מיר 2 וואכען אין שפיטאל, און 2 וואכען נאכער אין דערהיימ. און אזי פלעגט דער קצב טוּהן כסדר צוינגען צו ארבעטען אהן הרגשה קראנקערהייט בייז מען אייז צאמגעפאלאען רח"ל, און אלעס מיט א היימישען הקשר למחדרין מן המהדרין רח"ל.

— לח —

אין ... אַ לְאָנֶגֶע צִיִּת שְׁחִיטֵן אַלְעַ שׂוֹחֲטִים
אהן אַ מְקוֹה — עַס אַיְז גַּעֲוֹעַן אַ מְקוֹה
נָאָר מַעַן אַיְז פּוֹיל גַּעֲוֹעַן צוֹ גַּיְזָן

איך האב געבעטען דעם דאציגען קצב ר' ... איז איך וויל גיין אין מוקה פאר די שחיטה האט ער געזאנט וואס פאר אַ מְקוֹה דארף דאס אַ שׂוֹחֵט, זיינע שׂוֹחֲטִים גַּיְעַן קִיְּינָמָּל נִשְׁתָּאַן מְקוֹה, האב איך איהם געווייזען אין שמלה חדש או מען דארף גײַן אין מוקה פאר די שחיטה. ענטפערט ער מיר דאס דער שׂוֹחֵט ר' ... (הזקן החולה הנ"ל) שחט שוין 12 יאָר אַן אַ מְקוֹה, קיינער האט בייז יע策ט נישט געדארפט קײַן מוקה, און ער הויבט אהן מיט מיר ליעצנות צו מאכען, אפשר האט דאס צוטאהן מיט די הרגשה, וועגען דעם פֿאָרְלִיךְ איך די הרגשה אַזְוִי שנעל וויל איך גַּיְזָן אַיְז אַיְז מְקוֹה. שפערטר בין איך געוואר געווארען אוּז עס אַיְז יאָר אַ מְקוֹה נאָר ער אַיְז פּוֹיל גַּעֲוֹעַן צוֹ פֿאָרְעָן מיט די שׂוֹחֲטִים אין מוקה, און די שׂוֹחֲטִים האבען דאס אַפְּלִוּ שׂוֹין מערד נישט פֿאָרְלָאנְגְּט.

— לט —

**באואוואסטע שחיטה צוויי היימישע שׂוֹחֲטִים
שְׁחִיטֵן 3000 אַ שָׁעָה רח"ל (נו"ט)**

פאר דעם קצב היידע... האט מען געשחטן עופות און... השויב ר' ... מיט השויחט ר' ... אין ... האבען געשאחתן אויף אַ פֿאָרְעִיגְע טשעין 3000 אַ שָׁעָה, 1500 אַיְז שׂוֹחֵט רח"ל.

— מ —

**א שוחט שחט גאנצע נאכט (10 שעה),
גראָד נאכדעַם געפֿאָרְעַן שחט'ן וווײַיטּעַר
ערגֿעַץ אַנדּעַרְשׁ — אַ שוחט אַ גַּנְבּ**

איך פלעג גיין נעמען שימוש אין סוויט 4 (איין וויליאמסבורג), מוצש"ק פלעגט שחט'ן דער אלעמען באַקָּאנְטּוּר שוחט ר' ... פון 9 ביינאכט ביז 7-6 אַינְדּעַרְפּרִי, איך בין דארט געוווען בערך ביז 2 ביינאכט האב איך איהם געפֿרְעַגּט ווי האט ער כה אַ גאנצע נאכט צו שחט'ן איין צי, האט ער מיר געענטפֿערַט ממונו של אדם מעמידו על רגליו, אוז מען פֿאַרְדִּינְט געלט באַקָּומְטּ מען כה אוון מען פֿילְטּ נישט קיין שוואַקְיִיט אַיך פֿלְעַגּ שטיין מיט איהם איין מײַטְין די וואָך פון 2 פֿאַרְטָּאָגִיס ביז 6 פרִי, באָלְדּ נאָך דעם אייז ער געפֿאָרְעַן גְּרָאָד פֿוֹן דְּאָרְטּ אוּף קָאָנְאָרְסִי מיט 2 באָסָעָס בערך 1 שעה אַדְעַרְטּ מעַר, אוֹן דְּאָרְטּ האָט ער געשחט'ן דערה אַרגֿעַטּ עַרְהִיטּ טוּרְקִיס מיט עוֹפּוֹת בערך אַ 200 אוֹן פֿוֹן אַיבְּעַרְאֵל האָט ער בשתייה זיך אהַיִם גַּעֲגַּנְבִּיטּ סַחְוָרָה טוּרְקִיס וּכְךָ, האָב איך איהם געפֿרְעַגּט דער בעל הַבִּית לְאֹזֶט דִּיךְ?, האָט ער מיר געענטפֿערַט אוֹז ער האָט גַּזְאָגַט פֿאָרְן בעל הַבִּית אַז טוּרְקִיס קעַן מען שחט'ן גְּרָאָד אוֹן מען קעַן שחט'ן שייעַפּ, אוּבּ מען שחט שייעַפּ אַיז דָּא פֿעַדְעַרְעַן, אוֹן עס ווּעַט איהם ווּעַרְעַן אַ סְּקָטְרִיפּוֹתּ, טָאָמְעַדּ שחט ער אַנדּעַרְשּׁט ווּעַט ער נישט האָבעַן קיין טָרִיפּוֹתּ. דער בעל הַבִּית האָט פֿאַרְשְׁטָאָנְעַן דעם ווּינְקּ, (אוֹז דער שוחט מִינִינְטּ אוֹז ער דְּאָרְפּ עוֹפּוֹתּ) וְהַכְּלָל עַל מִקְוָמוֹ יָבָא בְּשָׁלוֹם, אוֹן ער האָט גַּעֲגַּנְבִּיטּ ווּפֿיְהָל ער האָט נָאָר גַּעֲקָעַנְטּ שְׁלַעְפָּעַן, אהַן ווִיסְעַן פֿוֹן בעל הַבִּית.

— מא —

**א שוחט שחט בלי הפסק אין א פאר
שלאכט הייזער מידערהייט — א שוחט
פארברענget כסדר, מיט פאליטיק אוון דברים
בטלים**

אוון פלעגן מיר צו פארען אויף שחיטה צו ... מיטוואך פארטאגס 30:3 פון די סאטמאר מקה, איך פלעג קומען דער ערשטער פון אלע שווחטים. א חוץ השוחט ר' ... ער פלעגת שטיין אונטערען טוש (מקלחת) אוון זיפען זיך 15 מינוט, עס איז מיר אליך געווען א פלא, (איך האב נישט פארשטיינען וואס שטייט ער איזו לאנג אונטערען טוש), ביז איך בין געקומען צו אן המזאה מן הסתם ארבעט ער א גאנצע נאכט, אוון ער וויל נישט אויסעהן מיד, וואשט ער זיך איזו לאנג. נאך חקירות וודרישות בין איך געוואריר געווארען או ער ארבעט איז סייט 4 ביז פאר 3 ביינאכט, אוון א קאר ברענget איהם אין מקוה פון דארט, אוון פון מקוה האט ער איז די זעלבע נאכט געדארפט פארען 2.5 שעה אוון שחטן איז ... א ריזיגע שחיטה פון 1000 א שעה אוון אפשר מערכ. א גאנצען וועג האט מען גערעדט פאליטיק, דעם גאנצען פארווערטס האט ער געקענט אויסוייניג, אוון ער פלעגת זיך מישען אוון מבינה זאגען איז יעדען פאליטיק, וואס א נאַרמאלער מענטש האט נאָר פארשטיינען פלעגת ער זאגען פונקט פאָركערט, בקיזור ער האט דעם עולם אויפגעהאלטען אויפן וועג מען זאל נישט איינשלאָפען, אוון עס זאל אוון נישט נמאס וווערען דיענדיג איזו לאנג. אוון נאך דעם האט ער געארבעט לעבעדריג, מען איז אהיכם געקומען אויף וומס"ב פון הארדפוּט בערך מיטוואך 7-6 פארנאכט איז ער גראָד געאגנגען צו אונגארס סטאָר כשר מאכען עופות דאס איז דאָך נישט מגילך בדרכֿ הטבע נאָר אויב ער איז ממש אַ מלָאָך אוון מען טרויט זיך נאָך צו באָרעדן אלס מאכלי טרייפות ובגילות אויף אַזעלבע שווחטים מלאכיהם רח"ל.

— מב —

קצב פון שלאכט הויז פארקויפט טריפות
 פאר כשר — מישט אריין כסדר טריפות
 צויזשן כשרע — שוחט ווערט
ארויסגעווארפען פארין שטערן מאכיל טריפות
זיין דעם קצב

החסיד המפורסם ר' ... שוי'ב הי'ו האט מיר דערציילט או מיט 20
 יאָר צורייך איז ער געוווען משגיח אין סוויט 4 אין וויליאמסבורג, ער
 פלעגט בלאמכירען די זעך מיט ערופות, און פאר ער פלעגט
 בלאמכירען האט ער אלץ ארינגעקוקט וואס איז דא אינעווויניג, וויליל
 ער האט חושד געוווען דעם בעל הבית אויף אלעם אויף דער וועלט,
 איינמאָל פרעגט איהם דער בעל הבית וואס האסטו מורה? האט ער
 איהם געענטפערט, איך האב מורה דו וועסט אריין לייגען אַ
 געפייגערטע קען, דער בעל הבית איך געוווען נחشد צו צו גנבען
 פונעם שוחט אַ טריפה עוף און ארינינווארפען אין זאק אריין, איינמאָל
 ווען דער שוחט ר' ... האט געהشتן און געהאט טריפה איז דאס
 פולוצלינג נעלם געוואָרען, ער פלעגט מאכען אַ סימן אַפְּצְרוֹשְׁנִידְעָן אַ
 פינגעָר פון די פיס. בקיזור, ואיננו, די טויטע עוף איז נעלם געוואָרען,
 מען האט שוין געוואָרט אַ ער בעל הבית חאָפט די טריפה מיט אַ
 תירוץ אַ ער דארף דאס פאר אַ גוי. אַ סאָק מְאָל האט פֿאָסְיֶרֶט דאס עס
 פלעגט אַ דורוך פֿאָרען אַ קאָר און ארינינווארפען ביִ די טיהָר 3-2
 ערופות וואס האבען נישט געהאט קיין בלאמבעס, האבען דאס די
 סוחרים צורייך געשיקט, און דער משגיח ר' ... האט נישט מער געלאָזט
 בלאמכירען וויליל דאס איז בשור שנתעלם מן העין. בקיזור, דער בעל
 הבית האט פון איהם נישט אויסגעהאלטען. האט ער באַשְׁלָאָסְעָן דאס
 ער וועט ווערטען אַ יוניאָן שוחט, אבער די יוניאָן האט געוואָאלט מען
 זאל ארינגעבען 5 אלףים צו ווערטען אַ יוניאָן שוחט. יעצעט אַ ער
 בעל הבית געזעהָן דאס ער מאכט איהם צרות מיט די השגחה, האט

דער בעל הבית געפרעגט ר' ... צו ער וויל וווערען אַ שוחט, האט ער
אייהם געזאגט פארוואס נישט? דער בעל הבית האט אנגעדרופען די
שוחטים יוניאן דאס ער מוז שריין אין די מינוט האבען אַ שוחט, האט
הרב ... געענטפערט דאס ער האט נישט קיין שוחט, האט ايיהם דער
בעל הבית פון מאָרקייט געזאגט, איך האב כי מיר אַ שוחט ר' ... קען
איך ايיהם נועען, בקיזור, האט הרב ... פון די די שוחטים יוניאן
מסכים געוווען, דער ביז יעכטיגער משגיח ר' ... איז געווארען אַ
שוחט, די שמחה האט אַבער נישט צו לאָנג געדוייערט וויל אלֶיך שוחט
האט ער נאָך מעָר צורת אנגעטוּהן. ויהי היום אוֹן דער נײִיגער משגיח
שוחט ר' ... האט געמאָכט טרייפות אוֹן אַפֿגענְשְׁנִיטְעָן אַ פֿינְגְּעָר אלְס
סימן, אוֹן די עופות זענען נעלם געוווארען, האט ער געפרעגט דעם
בעל הבית ווי איז די טרייפענע טשייקען? האט דער בעל הבית
געענטפערט עס איז אין גארבייטש! איז דער שוּבְּ גַּעֲגָנְגָעָן אוֹן
אַיבְּרגְּעַדְּרִיטְּ אַ גְּרוּיסְּעָן גַּאֲרְבִּיטְּשָׁ פְּאָס אוֹן מִיטְּ אַ גַּאֲרְבִּיטְּשָׁ שְׁעֵפְּ
לעֲפָצָל אַיבְּרָע גַּמְישָׁת דַּעַם גַּאנְצָעָן גַּאֲרְבִּיטְּשָׁ אוֹן וְאַינְנוּ די טְרִיפָה
אייז נישט דאָ. בקיזור, ער זאגט גַּאֲרְנִישְׁטָ, נאָך די שחיטה וווען אַנְ
אנדעדרער שוחט האט ايיהם אוּrif געטוּשָׁט, האט ער גענומען די
גַּאנְצָע לִיסְטָ פָּוּן אַלְעָ בּוֹטְשָׁעָרָס אוֹן האט אנגעדרופען אַלְעָ בּוֹטְשָׁעָרָס
אוֹ אוּיבְּ זַיְּ וּוּלְעָן טְרַעְפָּעָן אַן עַוְּפָ אַן אַ פֿינְגְּעָר זַאְלָ מעָן ווּיסְעָן דאס
עס אייז טְרִיפָה. בקיזור, אייז בּוֹטְשָׁעָר לְעַבְּעָן פָּאָפְּעָר בֵּית הַמְּדֻרְשָׁ האט
דאָס גַּעֲטְרָאָפְּעָן, דער שוּבְּ האט גַּעֲבָעְטָעָן די בּוֹטְשָׁעָרָס זַיְּ זַאְלָעָן
ニישט זַאְגָעָן אוֹ ער האט זַיְּ גַּעֲזָאָגְט דַּעַם סּוֹד, אַבער דער בּוֹטְשָׁעָר
האט יָאַ אוּיסְגַּעְזָאָגְט דָאָס דער שוּבְּ ר' ... האט ايיהם דָאָס גַּעֲזָאָגְט,
אוֹן דער בעל הבית אייז אוּיפְּגַּעְרָעָגְט גַּעֲוֹאָרָעָן אוּrif דַּעַם שוּבְּ אוֹן
האט ايיהם מְשִׁלְחָ גַּעֲוָעָן, אוֹן גַּעֲנוּמָעָן אַ צּוֹוִיטָעָן שְׁוָחָט ווּאָס האט
איינְגַּעְרוּהָט ווי אַ גּוֹט קִינְד.

— מג —

גויים פון שלאכט הוויז הענגען אויף אויפען
טשעין ליעבעדיגע. עופות צוישן געשחטגען
— דער משגיח קען גארנישט טohan — א
שוחט איז מעיד איז ערליךע אידען גראיסע
מדקדים עסן בסדר נביות רח"ל

אין הארטפורט ווילאמנטיג איז געגןגען די לײַן 3600 א שעה
די גויים זענען געוווען גראיסע רשעים, אויב דער שוחט האט גענאסען,
געיקוקט אַ חלָּף, וכ'ו', פלעגען זי אַויפֿהענגען דירעקט אַ לעבעדיגע
טשיקען אַן אָום געשחטגען, דער משגיח פלעגט קומען אלֶיך צו
לויפען מיט אַ טשיקען פונעם וויסירעיטיניג רום אָון געזעהן אַז די
טשיקען אַז בְּכָל נִשְׁתְּגָרִירְתָּן געוואָדען דער האַלְז אַז אַשְׁנִיט, אַז
איַז עַר גַּקְוָמָעַן צוֹ לִיְפָעַן ווַיְזַעַן פָּאָר די שוחטים אַז עַר האַט
געכָּאָפָּט אַמְּתִידְגָּע גְּלָאָט נִשְׁתְּגָרִירְתָּן טשיקען, מעַן האַט
געשׂטעלט אַ משגיח קוקען צוֹ די קעֶפֶן זענען אַפְּגָעָשְׁנִיטָעָן אַבָּעָד דער
משגיח האַט עַס אוַיך נִשְׁתְּגָרִירְתָּן דער שׂוֹבֵב האַט גַּעֲזָאָגָט אוַיך דָּעַם אַרוֹיף
דוֹרֶךְ גַּיְן לִעְבָּדְגָּע עֻופּוֹת. דער שׂוֹבֵב האַט גַּעֲזָאָגָט אוַיך דָּעַם אַרוֹיף
איַז הרה"ח ר' ... קען זיַעַן בַּיִּזְיָן טִיש מִיט 20 אָוֹרְחִים אַז 50
איַינִיקְלָעֵך אַוִּיסְגַּעַצְיוֹגָעֵן מִיט די פִּיס אָון זִינְגָעֵן כָּל מִקְדָּשׁ אוַיך אַ
געַהְעַרְגָּעֵן נְבִילָה רַחַל.

— מד —

**עדות פון מַרְן זַיְעַ"א אוַיך קְבָּלָה פָּאָר אַ
שׁוֹחֵט**

דער רבִי זַיְעַ"ע להבל"ח האַט מִיר גַּעְהִיסְעַן לְעָרְנוּן שְׁחִיטָה, בֵּין
אַ פָּאָר חֲדָשִׁים האַב אַיך גַּעְהָאָט קְבָּלוֹת פָּוֹן אַ 10 שׁוֹחָטִים בְּעָרָק, בֵּין
אַיך גַּעְגָּנְגָעֵן נְעָמָעֵן קְבָּלה בַּיִּם שָׁאָרָמָאָשָׁעָר רַב שְׁלִיטָאָ, האַט עַר

קול השחיטה

סה

מיר געזאגט איז אינדרהיים האט ער געטילט 60 קבלות אבער ער האט מורה צו געבען פאר מיר קבלה, ווילל לערנען זעט ער איז איך קען, אבער ירד"ש קען ער נישט וויסען, האב איך איהם געזאגט איז דער רבבי האט מיר געהיסען לערנען שחיטה און ער זאל פרעגען דעם רבבי'. ער האט טאקו געפרעגט דעם ר宾ן זי"ע און ער האט אים געהיסען געבען קבלה.

— מה —

אַ מאָרְקָעַט ווֹאָס זָלְצַט נִישְׁתָּ אָוֹן ער
טוֹנְקַט נָאָר אֵין דִּי עֻופּוֹת אֵין זָלְצַט אָוֹן
דָּאָס הַיִּסְטָ כְּשֶׁר גַּעֲמָאַכְּט רְיֵל

השו"ב ר' ... נ"י האט מיר דערציאלית איז אין ניו דזערטי אין מאָרְקָעַט פְּלָעַגְטָ מַעַן בְּכָל נִישְׁתָּ זָלְצַעַן, נָאָר זַיִי הַאֲבָעַן גַּעַהַאַט אַ טָּאָפּ מִיטָּ זָלְצַט וּוְאַסְעָר אָוֹן מַעַן האט אַיְנָגַעַטְוֹנְקַעַן דַּעַם עֹרֶך אֵין דִּי זָלְצַט וּוְאַסְעָר, אָוֹן עַס אֵין גַּעַוְאַרְעַן כְּשֶׁר גַּעֲמָאַכְּט טָאַמְעַר אַיְנָעַר האט גַּעַוְאַלְטָ מַעַר גַּעַזְלַצְעַן האט מַעַן דָּאָס גַּעַלְאַזְטָ מַעַר אֵין טָאָפּ וּוְיִקְעַן, וַיַּאֲכַלּוּ עֲנוּרִים וַיִּשְׁבְּעוּ.

— מו —

אַ הַיִּמְיִשְׁעַר שַׁוְחֵט ווֹאָס שַׁחַט אַלְעַ יַאֲרַן
בְּקִבְיעָה נָאָר מִיטָּ פְּגִימָהָ רְחַ"ל — שַׁחַט
אֵין מְפַרְקַת — שַׁחַט אַיְנָמִיטָן כְּשֶׁר מַאֲכָעַן
מִיטָּ אַ זָּלְצִיגְעַן מַעַסְעָר — רְבָנִים וּוְיִלְעָן
נִישְׁתָּ נַעֲמַעַן עֻופּוֹת פּוֹן אַ שַׁוְחֵט ווְיִלְלַ דַּעַר
חַלְף טַוִּיגְ נִישְׁטָ.

איך פְּלָעַגְטָ צוּוִי שַׁוְחַטִּים ר' ... אָוֹן ר' ..., בַּיִּדְעָם שַׁוְחַט ר' ... האב איך כָּמַעַט קִיְּנָמָל נִישְׁתָּ גַּעַזְעַהַן קִיְּנָם שִׁינְעָם חַלְיף, ער האט כָּמַעַט

אלץ געה את פגימות, וויל ערד פלעגת שחטין אין מפרקת. ערד פלעגת אויך זאלצען אין מיטין שחטין וווען עס איז געווען א סך עופות כשר צומאכען, און עס איז אלץ אריינגעפאלאען אין זיין חלייף האلطער זאלץ פון פאפיר, (וואס קען פוגם זיין דעם חלף). דער דאזיגער שוחט האט קיינמאָל נישט געה את קיין יושב הדעת בודק צו זיין דעם חלייף.

בימים צווייטן שוחט ר' ... פלעג איך יא זעהן כסדר גוטע שיינען חלפים, ערד האט קיינמאָל נישט געוואָלט קיין סאָך ארבבעטען און בפרט כשר מאכען עופות פאר ביזנעס, עס איז ידוע דאס צוויי פון די היימישע רבנים רב ... מיט הרוב ... פלעגען שחטן עופות בימים ערשותן שוחט ר' ... אַבער אוֹז ערד האט נישט געה את קיין גוטין חלייף האט דער רב גענומען 6 עופות און אוועק געגעבען פאר זיין גוי און אויב דער חלייף איז יא גוט געווען האט ערד גענומען 50-60 עופות. אַבער הרוב ... אוֹז דער חלייף איז נישט גוט געווען פלעגת ערד גארניישט נעמען, אַבער חאָטש זיין האבען אליען געזען ווי נישט גוט איז די חלפים, פונדעסטוועגען דאָך זענען זיין וווײַטער געגענגען צו אים שחטין, וויל ערד הייסט אָ שיינער איד, זיין האבען אַבער מדרך געווען צו נעמען גוטע חלפים, און די אנדרער אידין האבען זיך פֿאָרלְאָזֶט צו נעמען פֿלייש פון דעם דאָזיגען שוחט וויבאָלְד אָ זעלכע צוויי רבנים נוצען פון זיין שחיתה.

— מז —

שוחטים שחטין מיט אָ דרסה — אָ
פֿערזענְלִיכְקִיט אַיז מעורר דעם שוחט און
ער טוהט וווײַטער זייןס

עס איז ידוע דאס השוחט ר' ... שחט נאָר מיט איז הובאה און האקט אָראָפּ כמעט דעם גאנצען קאָפּ, וווײַטער דער שוחט ר' ... שחט

מית אין דרסה. איך האב געוזהן א בריף בי' הרב הבעל המכשיר ר' ... וואר ער שרייבט איהם זיינער שארכ' וועגען דעם, אויך האט ער עט געשרייבען וועגען פעדערען, ער האט איהם גענטפערט א גאנצען בריף א תשובה : פיהל מיט שטוטים, אוון ער האט וווײטער געטאָן דאס זעלבע.

— מה —

**א באוואווטער שוחט זאגט איז ער וווײזט קייןמאָל
ニישט דעם חלַף פֿאָר אַ רב — ער רעדט ניבול פֿה
אויפֿן חשבוּן פֿוּן רבנים**

השו"ב ר' ... האט געוזאגט איז ער וווײזט קייןמאָל נישט פֿאָר קיין רב דעם חלַיף מיט ווֹאָס ער שחט נאָר אָן אַנדערען חלַיף מיט ווֹאָס ער שחט נישט מיטין תירוץ דאס די רבנים האבען מורה צו זעהן איז שאָרפֿען חלַיף, ער פֿלעגט צו זאגען אַ ניבול פֿה רעדן שרעקליכע ניבול פֿה אויפֿן חשבוּן פֿוּן די רבנים.

— מט —

**שחיטה אין ... — עדות פֿוּן אַ שוחט
אַז אָן אלטער שוחט שחט דארט
100 בהמות אַז אַז שעה (דאס מיינט
נבלות) — ער שחט מיט ציטערדייגע הענט
— נאָך אַ שוחט דארט אַז זיך מודה
אויף 100 בהמות אַ שעה רח"ל.**

מיינס אַ נאָנטער קרוב פֿוּן ... האט מיר געוזאגט אויפֿן טלפון אָז איך זאָל זאגען פֿאָר הצדיק דער רבִי ... שליט"א דאס ער זאָל נישט נוצען פֿוּן ... שחיטה, וויל ער האט פֿגימות אַז זיין חלַיף, אויך האט ער געשחטין 100 בהמות אַ שעה, אוון ער האט געוזען אַז די האנט

ציטערט אים, זאגט מיר מיין קרוב מיילא איך שחט 100 אַ שעה בין
איך דאָך יונגער ער אייז דאָך אַבער אלט 72 יאר. בין איך געווואויר
געוואָרען דאס ביי די גלאָט ... — ... שחיטה אין ... האָט מען
געשחט'ן 100 בהמות אַ שעה דורך אין שוחט.

— נ —

אַ שוחט שחט מיט אַ זעג חלֶף פִיהֵל מיט פגימות 1200
אַ שעה — קען נישט שטעלען קיין חלֶף — אַ שוחט
אַ גנְב — 2 משגיחים אוּן עס העלפט נישט — דער
בעה"ב אייז ברויגז אויפֿן משגיח

איך האָב געשחט'ן פאר די שחיטה פון אַ באָקאנטער קהילה ... 2
טעג אַ ווֹאָך יעדען טאג 2 שעה ס"ה אייז געוווען 2 טויזענט עופות
בערָן.

דאָרט אייז געוווען 2 יונייאָן שוחטים אַינער האָט געשחט'ן אויף די
ליין 1200 עופות אַ שעה, ער האָט געשטעלט אַ חלֶף אויף אַ
קַאָבָּאָרָאָנְדִּיּוֹם שטיין, אוּן האָט געהאָט גרייסע פגימות. איך האָב אַים
געזאָגט ווי צו שטעלען אַ חלֶף אַבער עס האָט גָּאָרְנִישְׂט געהאָלְפָעָן,
דער שייגעץ פְּלָעָגְט גָּאָנְבָּעָנְעָן טוּרְקִיס, אוּן טוּהָן רח"ל האָרכְּבָּעָן
עֲבִירָה.

ראָביי ... פון די אוּ ייְהָאָט מיך געבעטען איך זאל האָלטען זיין
פלְאַמְבָּעָס אוּן געבען בײַם פְּלָעָגְט ווּפְיִיל עס פְּעָלָט אוּיס, ווּיל ער
הָאָט נישט גַּעֲגִילִיבְּט דעם שוחט, האָב איך גענוומען, איך האָב
בְּאַקְוּמָעָן אַ שְׁכָר דערפָּאָר עַטְלִיכְעָדָלָעָר, איך האָב אַים אלְזָ
געגעבען אַ פִּינְקְטְּלִיכְעָן בָּאַרְיכְּטָט.

ווען איך האב געוזהן או דער שוחט שחת מיט פגימות, האב איך געהאט א מיטיגג מיטין דאציגן דראבי ... פון די או יו, ער איז געוען אין אונגעערישער רב א ת"ה, איך האב איהם אלעס דערצילט, און איך האב איהם עזאגט איז טאמער ער מײינט אויך בין א פרומעד און איך בין מגום, דעםאלטיס זאל ער נעמען זייןעם א שוחט פון די או יו ער זאל זיך איבערציגען דעם רײינעם אמת, וויל איזו צו לאזען איז דאך זיעער ביטער, מען טאר דאך עם נישט לאזען מאכילד טריפות זיין, האט ער מיר גענטפערט דאס ער האט נישט קיין שוחט, האב איך איהם באלאד געוזאגט איך וועל איך פֿאַרשאָפּעָן אַ שוחט, האב איך פֿאַרשאָפּט השו"ב החשוב ר' ...עה"ש (וואס ער איז אוועק צווישן די 5 שוחטים ביים באָוֹאָסְטָעָן עקסידענט פון די עמְפִּיעָר שוחטים ל"ע) און ער איז אַרוֹס גַּקְוּמָן 5-6 ווֹאָכָעָן, ער האט אויך פֿרָאַבְּרִיט אַרְיָסְלָעָרְנָעָן דעם ערשות שוחט, עם האט אויך אַבְּעָר גַּאֲרְנִישָׁט גַּהְאָלְפָעָן, איך האב איהם (להבל"ח) געבעטן ער זאל שוין אַנְרוּפָעָן די או יו, אַבְּעָר ער האט רחמנות געהאט אויף דעם שוחט האב איך איהם (להבל"ח) געוזאגט דאס ער גאנצער אחירות ליגט מהיים ולהלה נישט אויף די או יו נאָר אויף איהם, וויל איהם האט מען געשיקט פֿעַסְטַּשְׁתַּעַלְעָן צו ער איז אַ מאכילד טריפות אַדער נישט. בקיזור, ער האט איינגעזען איז ער איז טאָקָע מחויב, נאָך 5 ווֹאָכָעָן האט די או יו דעם פֿלאֶץ אַפְּגַעַשְׁפָּאָרֶט וויל ער איז נישט געוען איינגעשטעלט מיטין סיסטעם צו שחתין מיט ערליך שוחטים שטייט כו'. דער בעל הבית האט מין געוואָלט האָרגָעָנָעָן, ער האט מין געשאָלטען מיט מיסע קללות או איך האב אים אַפְּגַעַשְׁפָּאָרֶט דעם פֿלָעָנט.

— נא —

אין אין אנדעראַע שלאכט הויז כמעט יעדער
שוחט שחט פון 1200 אַ שעה ביז 1800 אַ
שעה רחל. — דער בעה"ב פאָסט אויף די
ארבעט פון די שוחטים מיט אַ מאווי
טעלעווישען (בעל השור על שורו) —
השוחט לאָזט דורך נכילה

אין אַ גרויסע טשיקען פֿאַלטְרִי האבען געשותן עטלעכע
שוחטים, ר' ... 1200 אַ שעה, ר' ... 850 אַ שעה, ר' ... 1200, ר'
... 600 בערך. איינמאָל האָט געפֿעלט אַ שוחט און דער שוחט ר'
... האָט געמווזט אַנְפֿילען די לײַן, ער האָט נישט באָקּוֹט דעם
חלַף און האָט געשותן 1800 אין אַין צי אַין שעה בערך,
ר' ... האָט געהאָט וויניגער טרייפות וויל ער האָט געשותן
1200, דער שוחט השו"ב ר' ... האָט געהאָט אַ סאָך טרייפות און
ער אַין אלַץ ברויגו געוווען אויף ר' ... פֿאַרוֹואָס ער האָט נישט
קײַן טרייפות, און דער בעל הבית קוקט אויף אַיהם אַראָפּ
פֿאַרוֹואָס ער פֿסקּענט אָפּ אַזְוִיפֿיל פֿאָר טרייפות. איינמאָל האָט ר'
... דער שוחט געשרגען אוֹ ר' ... האָט געשותן אַ פֿייגּעֶר ער
זאל לויפֿען אַראָפּגעַמען דעם פֿייגּעֶר פון די לײַן, יענעער שוחט
ווזאָלט דאס אַזְוִי דורך געלאָזט, ער האָט גָּרְנוּישָׁט געהאָט
בָּאמְעָרָקְט.

דער דָּאָרטִיקָעֵר בעל הבית האָט מיך זיינָר געווואָלט האבען
פֿאָר אַ שוחט אַפְּילוּ ער האָט געזהָן אַז אַיךְ שחט שטאָט בערך
500 אַ שעה, און אַין מיטען פון די שחיטה פון ס"ה אַין שעה
בֵּין אַיךְ געגָאנְגָעַן זיך אַפּוֹואַשְׁעַן די ברילען פון די שטוּבּ,
און אלַע האבען געשטוּינַט אַז אַיךְ האָבּ נישט רחמנות אַז די לײַן
גייט לִידִיג, אַבער דער בעל הבית אַין געוווען אַ גָּרוּיסְעֶר מְבִין
אויף די שוחטים בעסער ווי די שוחטים אלַיְינַס וויל ער האָט

געהאָט אונטען א טעלעוויזען און האָט אַלעַס געזעהן ווּאָס
יעדר טוט, און ער האָט גוט פֿאָרְשְׁטָאנְגָּעָן דִי עֲבוֹדָה פֿוֹן יעדען
צַו ער קוּקֶט אַ חַלְפַּ צַו נִישְׁט, ווֵי שְׁנָעַל ער שְׁחַת ווּעַן ער
אַרְכְּבָּט. אַיְךְ הַאָב בָּא אַיְהָם גַּעַהָאָט גְּרוּיסָ פֿרָאָטְעָקְצִיעָ (וּוַיְיל ער
הַאָט גַּעַדְאָרְפַּט אַ שְׁוֹחַת), אַיְךְ הַאָב דַּעַמְּאָלְטָס גַּעַפְּוַיְעָלְטָ צַו
נוֹצְעַן דָּעַם טַעַלְעָפָּאָן דִּירְעָקָט לִין. אַיְינְמָאָל זַעַט מִירָ דָּאָרְט בַּיִּים
טלְפּוֹן דָּעַר בָּעַל הַבַּיִּת אָוֹן זַאְגַּט מִירָ קוּקֶט אָוֹפָן טַעַלְעָוִיזָעָן, אָוֹן
אַיְךְ זַעַה ווּי דִי שְׁחוֹתִים שְׁחַטְּצִין, זַעַה אַיְךְ אַ היְמִישָׁעָן שְׁחוֹת אַ
גְּרוּיסָעָר חַסִּיד ווּי ער שְׁחַת 200 עֲוֹפָות אָוֹן בָּאָקוּקֶט נִישְׁט דָעַם
חַלְפַּ, אָוֹן דָּעַר בָּעַל הַבַּיִּת אַ פּוֹשָׁע יִשְׂרָאֵל זַאְגַּט מִירָ זַעַהְסָט ער
טוּט נִישְׁט גֽוֹט ווּאָס ער קוּקֶט נִישְׁט בַּיִּים חַלְיפַּ, ווּיְיל טַאָמְעָר עַס
קוּמֶּט אַ רְבַּ פֿוֹן נִיוּ יָאָרְקָ קָעַן ער מִירָ אַסְרִין דָעַם גַּאנְצָעָן פְּלָעָנֶט,
דָּאָס אַיְזָ גַּעַוּעַן סְתִּים דְּבָרִי חַנוֹפָה כְּדִי מִירָ אַרְיִינְצָוָחָעָפָן, אָז ער
זַוְּכָט אַלְעַס זַאְל זַיִּן כְּשָׁר. אַכְּבָּעָר אַיְךְ הַאָב בָּאָמְרָקֶט דַּעַמְּאָלְטָס
אַיְן זַיִּן טַעַלְעָוִישָׁן נָאָךְ אַ זַּאְךְ ווּאָס ער האָט נִשְׁט גַּעַזְעָהָן אָז
דָּעַר שְׁחוֹת בָּאָקוּקֶט נִשְׁט קִיְּין אַיְין סִימָן אָוֹן דָּאָס אַיְזָ נְבִילָה,
רְחַיִּיל. עַס זַעַהְט אָוִיס אָז דָּעַר מִין טַעַלְעָוִיזָעָן אַיְזָ נִשְׁט
גַּעַאְסָעָרֶט גַּעַוְאָרָעָן פֿוֹן דִי רְבָנִים ווּיְיל זַיִּי הַאָבָעָן דָּאָס נָאָךְ
קִיְּינְמָאָל נִשְׁט גַּעַזְעָהָן, ווּיְיל זַיִּי קוּמָעָן זַעַלְטָעָן אַיְן פְּלָעָנֶט
נָאָקוּקָעָן דִי שְׁחִיתָה אַוְיָף ווּאָס זַיִּי גַּעַבָּעָן אַ הַכְּשָׁר, אָוֹן זַיִּי
וּוַיְיסָעָן אַ וּוְדָאי אַיְיךְ נִשְׁט פֿוֹן דָעַם דַּאְזִיגָעָן פֿאָטָעָנֶט ווּאָס דָּאָס
אַיְץ אַ רִיכְטִיגְעָר אַיסְטָר פֿוֹן בָּעַל הַשּׂוֹרָעָל שְׂוּרוֹ. (עַיִּי בְּסְפִּרְיָה
שׂוּ"ת זְבָחוֹ זְבָחִי צְדָקָה).

— נב —

**נסיונות בי שחיטה — גוים שטייען אויפֿין
קָאָפּ אָוָן מָעֵן מוֹז שַׁחֲטֵין אָפִילּוּ דָעֵר חַלְפּ
איֶז נִישְׁתּ גְּרִיטּ — שַׁוְחַט מִיטּ וּוַיְנִיגּ
חלפים**

איך בין געפֿאָרָעָן אוֹיףּ אוֹהָיאּ שַׁחֲטֵין עופות מיט אַ שׂוּבּ
הרָהָח רְ... עַד אֵין אַ שִׁינְעָר בַּעַל חַפְּילָה, אַ שַׁוְחַט בַּיְיָ דִי ...
קְהִילָה. מִיר זָעָנָעָן אַנְגַּעַקְומָעָן אַיְן הַאָטָעָל בַּעַרְךּ 12 בַּיְנָאָכָט, אָוָן
6 דָאָרָףּ מָעֵן שָׁוִין אַוְיְשְׁטִיְין דָאָוְעָנָעָן פָּאָר מָעֵן פָּאָרָט צָו דִי
שַׁחְיטה. דִי עַרְשְׁטָעָן זָאָךּ וּוֹעֵן מָעֵן קְוָמָט אַן פָּוּן אַ וּוֹעֵג בַּיְיָ אַיְן
עַרְלִיכָעָן שַׁוְחַט אַיְן צָו בַּאֲקוּקָעָן דִי חַלְפִים, אָפְשָׁר אַיְן דָאָס חַיּוּ
קָאָלִיעָן גַּעַוּאָרָעָן פָּאָרָעָנְדִיגּ, שָׁאָקְלָעָנְדִיגּ, בַּיְהָ מִינְיָן חַלְפִים זָעָנָעָן
גַּעַוּעָן 4 פָּוּן 6 גּוֹטּ, אָוָן 2 זָעָנָעָן קָאָלִיעָן גַּעַוּאָרָעָן, בַּיְיָ אִים אַיְן
קִיְיָן אַיְין חַלְפּ נִשְׁתּ גּוֹטּ גַּעַוּעָן, עַד הַאָט זִין גַּעַנוּמָעָן
פָּאָרָעְכָעָן זִינָעָן חַלְפִים אַבְּכָעָר עַס גִּיטּ נִשְׁתּ, עַד הַאָט פְּרָאָכְרִיטּ
נָאָךּ אַ מָאָל אָפְשָׁר זַעַהַט עַד נִשְׁתּ גּוֹטּ, וּוַיְילּ צָו אַ חַלְיפּ טָאָר
מָעֵן נִשְׁתּ זִין נַעֲרוּעָן, אָוָן מָעֵן דָאָרָףּ זִין אוֹיסְגָּעוֹרְהָעָט, אָוָן
קִיְיָן אִינְסָ פָּוּן דִי 2 הַאָט עַד נִשְׁתּ גַּעַהָאָט, הַאָבּ אַיְךּ אִים
גַּעַזְאָגָט דָאָס אַיְךּ וּוֹעֵל אִיהָם גַּעַבְעָן מִינְיָן חַלְפִים צָו שַׁחְטֵין, עַד
הַאָט נִשְׁתּ גַּעַוּאָלָט וּוַיְסָעָן דַעֲרָפּוֹן, וּוַיְילּ אַיְן מִיטִּין דִי שַׁחְיטה
שְׁטָעַלְטּ יַעֲדָעָר אַבְּיָסָעָל צָו דָעַם חַלְפּ, אָוָן מָה דָאָךּ אַז זִינָס אַיְן
אִיהָם שְׁוּעָר צָו שְׁטָעַלְעָן וּוֹעֵט עַד דָאָךּ מִינְס וּוֹאָס עַד אַיְזּ נִשְׁתּ
גַּעַוּאוֹינָט דַעֲרָמִיטּ אַוּודָאִי נִשְׁתּ קָעָנָעָן. עַס אַיְזּ גַּעַוּאָרָעָן 12:45
אָוָן עַס גִּיטּ נִשְׁתּ, הַאָבּ אַיְךּ עַם גַּעַבְעָטָעָן זִינָעָן חַלְפִים אָוָן אַךְ
וּוֹעֵל עַס שְׁטָעַלְעָן, עַד הַאָט לְכַתְּחִילָה נִשְׁתּ מְסָכִים גַּעַוּעָן, אַבְּכָעָר
אַיְךּ הַאָבּ אִיהָם צָו גַּעַזְאָגָט אַז אַיְךּ הַאָפּ בַּעַזְרָה השִׁיִּית אַז מִידּ
וּוֹעֵט דָאָס גַּעַלְגָעָן. אַיְךּ הַאָבּ מַחְפָלָל גַּעַוּעָן צָו הַשִּׁיִּית, אָוָן בַּיְזּ
1.30 בַּיְנָאָךּ אַיְזּ גַּעַוּעָן פֻּעַרְטִיגּ מִיטּ זִינָעָן חַלְפִים. עַד אַיְזּ גַּעַוּעָן

אווי' בשמחה אין לשער, וויל צופרי וווען מען קומט אָן צו אָ
שחיטה און הונדרטער גוים ווארטען און מען האט נישט קיין
געשטעלטען חלייף, איז דער נסיוון אווי' גרויס אָז מען שחט ל"ע
מייט וואס מען האט. וועגען דעם טעם האב איך אלץ מייט
גענו מען 6 חלפימ, יעדער האט אלץ געמאכט ליצנות פון מיר,
דאַס איך נעם מייט אווי' פיל חלפימ, אָבער נישט איינמאָל קומט
פאָר דאַס מען קומט אָן צו אָ שחיטה און מען געט אָ קווק דאַס
די חלפימ טויגן נישט, און מען מווע אָנפֿאנגען שטעלען דאָרט
נאָך אָ מאָל די חלפימ, און ווער האט נערווען צו שטעלען וווען
יעדע מינוט איז טיעער, און נישט אלע מאָל געלינגט דער חלף
וכו' וככו'.

ע"כ איז די איינציגע עצה געווען צו ברענגען אָ סאָק
חלפימ, און אפֿילו וווען עס ווערט קאליע עטלייב בעליךט נאָך
מייט וואס צו גיין צו די שחיטה. און ליידער די אלע שווחטים
וואָס האבען נישט געברענgett גענווג גוטע חלפימ, פֿלעגען טאָקע
האבען גרויסע נסיווות און ליידער זיער אָ סְךָ מאָל געשחטן
מייט וואס עס האט זיך געלאָזט, מען האט נישט געדאָרטפֿט
ציטערן דאַס אָ צוֹוִיטער שווחט וועט זעהן וויל מען פֿלעגט
מערטענס נישט קווקען יענעמאָס חלֶפּ, און ווען יאָ איז עס
געוווען שmor לֵי ואַשמוֹר לֵךְ ר"ל, און דער רב אָדער משגיח וככו'
אייז דאָך אויך נישט געקומען כמעט קיינמאָל נאָך קווקען די
שחיטה.

— נג —

א שחיטה נאך יוכפ' אויסגעטער שערה הייט —
 מענדזער צויניגט אפילו אלטע שוחטים
 שחטין זיינר שנעל, און אויך מידערהייט
 — רב המכשיר וויס גאנטישט וואס טוט
 זיך.

וועי עס איז באקאנט כי די גרויסע שחיטה פלעצער שפילט
 א גרויסע ראלע יעדער Tage שחיטה, צו עס איז 30.000 עופות א
 Tage צו נאך 10.000 א Tage. בפרט כי ימים טובים איז דאך
 פלייש די גראט בעזונעס, ממש דאפעטל ווי געוענלייך, ע"כ
 מוז צו די שחיטה וויל צופרי מוז מען באולד שחטין, כדי צו
 זמן צו די שחיטה וויל צופרי מוז מען באולד שחטין, כדי צו
 קענען אנטאגען צו שחטין גענוג אויף יו"ט (סוכות). די צעלבע
 איז אויך מוצאי ר"ה פארט מען באולד ארכיס. נאך פאר ר"ה
 פאנגען זיך שוין אין די פלענער וווען מען ווועט פארען און וווען
 מען ווועט אנטאגען צו שחטין כו'.

דער שי"ב מענדזער האט אונז פארגעשלאָגען און געזאגט
 זיין פשוטין פלאן מען ווועט ארכיס פארן מוצאי יה"כ און מען
 ווועט אנקומען 6 פרי און אין 7 ווועט מען אנטאגען צו שחטין,
 האב איך איהם באולד געזאגט بلا מיט א גרויסע אל"ף, וויל
 נאכ'ן פארן א גאנצע נאכט מוז מען זיך אפרזהען, און איז איז
 ווועל נישט זיין אויסגערט ווועל איך א וודאי נישט שחטין.

איך האב איהם געגעבען אין עצה איז פונקט אזי ווי דער
 דאקטער קען סטאפען אויף א פאר שעה צו שחטין אפילו דער
 בעל הבית באצאלט יעדע שעה וווען זיין שטייען, דאס צעלבע
 קענען מיר לכתילה אנטאגען שחטין 12 מיטאג און יעדער
 ווועט זיך גוט אפרזהען, האט ער געלאָקט פון מיר, עס קען נישט
 זיין, און מען מאָר דאס חיליה נישט טוהן וויל דעםאלטס ווועט

דער פָּלענְט אונטערגִּין, די סַחְוָרָה מֹזֵא פָּאָרָעֶן צַו די בּוֹטְשָׁרֶסֶת!
און בּפְדַּט פָּאָר יוֹטַה. האָב אַיך אַיִם גַּעֲזָגֶט אַיר דְּאָרֶפֶט נִישְׁט
דאָגָהֶן פָּאָר די פָּלענְטָס, אָנוֹן מְזֻזָּעַן מִיד זִין אַוְיסְגָּעָרוֹהָט נָאָך אַ
יוֹהָכֶן פָּאָסְטָעַן צַו מְזֻזָּעַן פָּאָרָעֶן אַ גַּאנְצָעַ נַאֲכָט אָוֹן בּאַלְד גִּינְזָ
צַו די שְׁחִיטָה, דָּעַד וּוֹעַג מְוֹתְשָׁעַט שְׁטָאָרָק אָוִיס, הָאָט עַר מִיר
גַּעֲזָגֶט אָז בַּיִ Umפֿיְיעַר אִיז אַיך אַזְוִי גַּעֲוָעַן, האָב אַיך אַיִם
גַּעֲזָגֶט שְׁוִין מִיט אַ הַכְּכָרָעָן טָאָן, אָז אִין Umפֿיְיעַר הָאָט מַעַן
גַּעֲשָׁתְּצָן טְרִיפָּות הָאָט עַד זִיךְרָא נְגַעַנוּמָעַן פָּאָר Umפֿיְיעַר אָז עַס
אִיז יָאָגָט דְּאָרָט האָב אַיך אִים דַּעַמְּאָלְטָס גַּעֲזָגֶט אִין פְּנִים אָז
די שְׁחַתְּצָן 1200 אָוֹן דָּאָס אִיז נְכִילָות וְטְרִיפָּות, עַר אִיז גַּעֲוָאָרָעָן
וּוַיִּס וּוֹי די וּוֹאָנְטָעָר הָאָט זִיךְרָא בּאַלְד גַּעֲמוֹזָט לִיְגָעָן אוּפְּנִין בְּעַט
וּוַיִּלְעַס אִיז אַיִם גַּעֲוָעַן אָזָא פָּאָטָש אִין פְּנִים, אָז דָּעַם דְּאַזְיְגָעָן
שְׁוֹחָט וּוֹאָס הָאָט זִיךְרָא גַּעֲהַאָלְטָעָן פָּאָר אַ גְּרוֹיסְעָן פְּרִיצָן אָוִיך
פָּאָר אַ רְבָּ, האָב אַיך גַּעֲמָאָכָט בְּפִנְיָהָם פָּוֹן אַלְעַ שְׁוֹחָטִים פָּאָר אַ
מְאַכְּלָן טְרִיפָּות.

עס האט זיך געציגען דער וויכוח בייז ער איז ארויף אויפַן
הויבָן טאן און ער זאגט דאס ער ווועט מיד וויזען איז מען ווועט
דא אויך שחטָן 1200 א שעה איך האב איהם געזאגט איז דאס
וועט קיינמאָל נישט זיין, איך וועל איהם אָרוּתְסֹוֹאָרְפָּעָן פון דא,
איך האב דא מיט גרויס מאָטערנישט און פלאָג אִינְגֶּעֶפְּרִיט אָ
כשער שחיטה, וועל איך נישט צולאָזען מען זאל דאס צוּבְּרָעְכָּעַן,
און מאָכֵיל טרייפות זיין, איך האב צוריק געשריגען צו אים איר
ענט דא נישט אין עמְפִיעָר אַיר ווילט שחטָן טרייפות איז
עמְפִיעָר אָפָעָן פָּאָר אַיך און מען ווועט איך אָנְעָמָעָן דָאָרט
געָרָן, איך האט דָאָרט אָ גוּטָעָן קְרֻעְדִּיט. די שוחטים האָבעָן זיך
געפְּרִיט עד איז לשער איז איך האק אַראָפְּ דעם קָאָפְּ פָּאָר דעם
בעל גאה, אָבעָר זיך האָבעָן געווואָוסט איז דאס ווועט נישט אָזְוִי
גרינְג דורך גײַן וויל ער איז אָ נוקָם ווונְטוֹרָה. דערנְאָך שְׂרִי אַיך צו
אָים ווַיְתָעַר, איך זאָג אַיך אַין פְּנִים פון אלע שוחטים, אָז אויב
מען ווועט נישט שחטָן אָ טָאג נאָך יְהָוָה בָּכְאָבִיסְל שְׁפָעְטָעָר ווועט

האר שחתין, נישט איך. עס ווועט גיין אויף אייער באָרד. אַ כלל
מען איז אַנגעקוּמָען אַ טאג נאָך יוֹהָכֶד 5.30 צופרי און מען האָט
זיך גלייך געשטעלט דאוועגען. איך האָב מיך אַבער געליגט
שלאָפָעַן, דער מענעדזער האָט אַבער געטענהָט אָז איך וועל
ארַאַפְּגִינְז 7 אַזְיַגְעַר צו די שְׁחִיתָה, האָב איך איהם געזָגֶט אָז
אייר מאָכָט אַ חְשָׁבוֹן אָן דעם בעל הַבַּיִת איך גַּיִי יַעֲצֵט שלאָפָעַן.
פרענט ער בֵּין ווֹעֵן?, זָאָג איך בֵּין ווֹעֵן איך וועל זַיִן
אויסגערוּהָט. דְּאוּעָנָעָן האָב איך צִיְּטָה בַּיִם אוֹרְפְּשָׁטִין, אָנוֹ
נאָכְדָּעַם שְׁחִיטָן ווַיְיל איך קָעָן נִישְׁט שְׁחִיטָן אָום גַּעַשְׁלָאָפָעַן, אָנוֹ
אָיך בֵּין טָאָקָעָ בָּאָלָד גַּעַגְּנָעָן שלאָפָעַן. 8 אַ זְיַגְעַר קָומָט צו
לוֹוּפָעַן דער גּוֹי ווֹאָס הָאָלָט די עַוּפָות, אָנוֹ ער שְׁרִירָתָה וְאָבִי אָנוֹ
וועקָט מִיךְ אוֹיף, איך דְּרִיְּ מִיךְ אוֹיס אָנוֹ שְׁלָאָף וְוַיְיטָעָר. עַנְדְּלִיךְ
9 אַ זְיַגְעַר בֵּין איך אוֹיף גַּעַשְׁטָאָנָעָן בֵּין דָּעַרְוּוֹיל הַבָּן די אלְטָעַ
שׁוֹחְטִים גַּעַשְׁחִיטָן, דער מענעדזער האָט גַּעַזְוָהָן אָז ער אִיז
אַרְיִינְגַּעַפְּאָלָעָן, דער אַלְטָעָר שְׁוֹחָט רִ' ... אִיז נַעֲבָעָךְ גַּעַשְׁטָאָנָעָן אָ
לְאַנְגָּעָ צִיְּטָ אַוְיף די פִּיס אָנוֹ גַּעַשְׁחִיטָן מִידְעָרְהִיטָה, האָב איך זַיִן
גַּעַזְאָגָט אייר האָט אלָעָ גַּעַדְאָרְפָּט מוֹחָה זַיִן אַזְוִי ווַיְיַ אָיך, עַס
וּוֹאָלָט אָיך גָּרְנִישָׁט גַּעַשְׁעהָן, פָּאָרוֹאָס ווֹעֵן עַס קָומָט אָוָפָן
חַשְׁבוֹן פָּוֹן אִידְיָקִיָּט צִיטָעָרָעָן אלָעָ פָּאָרָן בעל הַבַּיִת פָּוּנָעָם
פְּלָעָנָט, אַבער נִישְׁט פָּאָרָן אַמְתָּדִיגְּזָן בעל הַבַּיִת?. איך האָב
אַבער גַּעַטָּאָן אִין בְּטָלָנוֹת איך וּוֹאָלָט אָפְּשָׁר גַּעַדְאָרְפָּט זַגְעָן
פָּאָרָן וּבְ דָּעָר בעל המכשִׁיר, אַבער איך בֵּין מִיךְ דָּן לְכָפָר זָכוֹת אָז
אִיךְ האָב איהם אָקָן דעם זַיְעָר אַ סָּאָךְ פָּאָרְדְּרִיָּט דעם קָאָפֶן, אָנוֹ
אִיךְ האָב נִישְׁט גַּעַוּאָלָט אַיבָּעָר צִיעָן די מָאָס. לְמַעַשָּׂה האָט מעַן
גַּעַשְׁחִיטָן אָזָא פְּנִים האָבָעָן שְׁוִין די בעַטָּע שׁוֹחְטִים, דער פָּחָד פָּאָר
וּכְפָּרָה, אָזָא פְּנִים האָבָעָן שְׁוִין די בעַטָּע שׁוֹחְטִים, דער פָּחָד פָּאָר
אַ כְּשָׂר וְדָם אַיז שְׁטָאָרְקָעָר פָּוֹן מוֹרָא שְׁמִים אַפְּילָוּ מעַן ווּעָרָט
דְּעַמְּאָלָסְטָ אַ מְאָכִיל טְרִיפָּות רְחַ"ל.

- נד -

פיהל שוחטים שחטין גאנץ ווינטער אין די
גרעסטע פרעסט — קלות פון שוחטים —
קארג צו קוייפען אַ ווינטער אייואלע —
מענדזער צויניגט שחטין אין גרויסט געלט
אהן הרגשה אויך פאר זקנים — דער רב
בעל המכשיר אין ערליךער אבער נישט
באקאנט צופיהל וואס עס טוהט זיך דארט

עס איז ידוע איז בי די שחיתות איז ווינטער זיער קאלט,
האָב איך געבעטען די שוחטים מיר זאלען פארלאנגען פונעם
בעל הבית לעקטער אייואלען. האָבען די שוחטים געזאגט איז עס
גייט איהם נישט גוט די ביינעס און מען קען דאס נישט
פארלאנגען. האָב איך זיי געזאגט איז מיר פארדיינען ב"ה \$350 אַ
וואר קענען מיר זיך ערלויבען צו קוייפען פון אונזער געלט,
יעדרע שוחט וועט צאלען זיין חלק. עס פארשטייט זיך איז עס
אייז נישט געוווען מיט וועמען צו גיין צום טיש וויל אובי עס
קאסט געלט איז שוין נישט קאלט. האָב איך זיי געזאגט, איד
זאלט אַלע וויסען איז אובי עס וועט מיר ווערען קאלט און איך
וועל פילען דאס איך האָב נישט קיין הרגשה בין איך אויס
שוחט. האָט מיר ... דער מענדזער שוחט (אַ שייגען) געזאגט
איז איך טאר נישט אַ וועק גיין פון ליאן וויל טאמער איך וועל
נישט שחטין וועל איך נישט באָקומען קיין וועדזשעט פאר דעם
טאָג, דאס הייסט \$75 אַ טאג וויניגער, האָב איך איהם געזאגט
איז עס פארשטייט זיך איז אובי איד וועט מזען ארבעטען אַ
שטאָט מיר באָקומט איד דאס געלט, איך דארף נישט קיין געלט
וואס איז נישט כשר, האָט ער מיר געזאגט דאס ער האָט אויך
מיר רחמנות, היהת איך דארף געבען 7 קינדרער פרנטה, מליא
קען איך מיר נישט ערלויבען אהים נעמען אַ קלענערען טשעך,

האב איך איהם געזאגט או נישט דער פלענט גיט מיר פרנסה נאר
השיות. טאר איך נישט שחתין אין די קעלט אchan הרגשה וואס אין
קעגן רצון ה', אבער או איך וועל יא טahan זיין רצון אפילו איך
זאל נישט ארבעטען דא וועל איך בעזר השיות אויך האבען
פרנסה. זאגט ער או עס איז גרייניג צו רעדען, אבער פרנסה איז
זיער שווער, האב איך איהם געזאגט או איך בין א מאמין
באמונה שלימה או השיות גיט (בלזין אין אמריקה) פאר 200
מייליאן גוים צו עסען ווועט ער להבדיל מיר זיכער געבען פרנסה,
דארט וואו איך מיין דאס ערליך נאר צו טוון וואס שטייט אין
די מורה.

ויהי היום די פרעסט האט געבענונגט דער שניי איז געווען הויז
20 אינטשעס און עס ווערט מיר קאלט, און איך זאג די שוחטים איך
בין אויס שוחט, עס אינטראפעידט מיך גארניישט, איך קען נישט
ארבעטען אין די קעלט, און איך קומ נישט צוריך. פאר די שוחטים איז
געווען איז קאלט, אבער צוליב געלט האבען זייל געשחטן, און זייל
האבן נישט געגלייבט איז איך וועל טוהען איזוי ווי איך זאג, וואס
הייסט איך וועל נישט קומען, איזוינס איז נאך אין די געשיכטנע נישט
געווען צו טוהן רצון פון קצב בעל הבית אין א כשרע
אמעריקאנער שלאכט הויז. עס ווערט א טומעל דער שוחט ר' ...
שטייט שווין אין די קעלט 1.5 שעה עס רײיסט איהם שטייקער און איך
קומ איהם נישט טוישען, ער ר' ... שטייט אויך, ביז דער אנדערער
שוחט ר' ... איז געקרמען צו אין החלטה דאס ער איז נישט קיין
מושגענער, און ער גייט א וווק און לאזט דעם אנדערען שוחט אליען
שחתן, די גויס פאנגגען אין צו שרייען זייל ווילען אויך ענדיגען זייל איז
אויך קאלט, מען לויפט מיך רופען און איך וויל נישט גיין, דער
מענדזער שוחט ר' ... האט געוואָלט זיך נוקם זיין איז מיר און ער איז
ニישט געגןגען שחתן אלס פֿאָרטראָעטער. דער בעל הבית רופט אן פון
ניו יַאָרְק וואס עס טוט זיך? האט דער מענדזער מיך גוט
פֿאָרְמֿאָסְעַרט, ער לאזט מיך רופען צום טעלעפֿאן, אבער איך זאג
אייהם מינס, ער זעט איך בין אן עקשן רופט ער אן דעם רב דער בעל

קול השוחטה

עת

המכ舍יר, און דער רב רופט מיך און פרעגט מיך וואס דא גײַט פֿאָר,
האָב אִיך געזאגט פֿאָרְן רב די גאנצע מעשה, דאס אִיך האָב געבעטען
מען זאל שטעלען אַ ווֹאָרְעֵם אַיּוּוּלָעָא אִיך האָב נישט קִין הרגשה אָוָן
אִיך טָאָר נישט שְׁחִתְּן, אוּבָּר דָּעָר רב ווֹילָאִיך זָאָל שְׁחִתְּן אֲפִילָוּ אִיך
האָב נישט קִין הרגשה אִיז אַ צוּוִיְיטָע זָאָר.

דער רב האָט אַ טְּרָאָכֶט גַּעֲטָאָן אָוָן גַּעֲזָאָגֶט, אָז חַיּוּ אוּבָּר אִיך
פֿיְהָל אָז אִיך האָב נישט קִין הרגשה, טָאָר אִיך נישט שְׁחִתְּן, אָוָן אִיך
האָב נישט גַּעֲוָאָלָט גַּיְינָא מַעַר שְׁחִתְּן. דָּעָר בָּעֵל הַבַּיִת הָאָט שָׁאָדָעָן
געַהָאָט יְעַנְעָם טָאָג אַוְצָרוֹת גַּעַלְט, עַוְפָוָתָה זָעָנָעָן גַּעַפְּיִיגְּעָרֶט פֿוֹן קָעָלֶט,
(זַיְהָאָבָעָן זָעָט אַרְיִיס אַרְיִיךְ פֿאָרְלוּרְיָעָן זַיְעָרָה הרגשה, נָאָרָד די אַלְטָעָ
שְׁוֹחָתִים הָאָבָעָן הרגשה אַיִן די גַּרְעָסְטָעָ פֿרָעָסְט, הַיְּרָחָם) מַעַר הָאָט
ニישט געקענט אַרְיִין שְׁקָעָן זַיְן טְרָאָקָעָס אִיז גַּעֲוָעָן צְרוֹתָה עד לְבָ
הַשְּׁמִים, עָס אִיז נישט גַּעֲוָעָן מַשְׁגִּיצָה צָו זַיְן, די שְׁוֹחָתִים הָאָבָעָן שְׁוִין
גַּעַצְּיִיטָרֶט, דָּעָר פֿלְעָנֶט וּוֹעַט אָוְנְטָעָרְגִּין, אָוָן זַיְן וּוֹעַלְעָן בְּלִיבָּעָן אָז
פֿרְנָסָה, דָּעָר מַעַנְדָּזָעָר רְוָפָט אָז מַעַן זָאָל זַיְקְצָוָאָמָעָן פֿאָקָעָן די
פֿעַקְלָעָעָן, די שְׁחִיתָה אִיז אַוִיס שְׁחִיתָה, מַעַן שְׁחִטָּן נִישְׁטָה מַעַר עַר וּוֹעַט
זַיְהָאָבָעָן פֿאָרָד די אָוּיְדָאָרְט וּוֹעַט עָרָ קִין צְרוֹתָה נִישְׁטָה הָאָבָעָן, די
שְׁוֹחָתִים זָעָנָעָן גַּעֲוָעָן אַבְּלִים וּחְפּוּיִיְרָאָש, וּוֹאָס פֿאָרָאָצְרוֹת אִיךְ קָעָן
אַלְזָן נִישְׁטָה אַפְּטוֹהָן. האָב אִיךְ זַיְיִ גַּעַזְאָגֶט אִיךְ האָב אִיךְ אַלְעָס
פֿאָרָאוֹיס גַּעַזְאָגֶט, אָוָן פֿאָרָ אַ פֿאָרָדָאָלָעָר קָעָן מַעַן אַלְעָס בְּאַקְוּמָעָן,
מִירְ האָבָעָן דָּאָס אַלְיָין עַרְלִיךְ פֿאָרְדִּינְט. בְּקִיצוֹר, אַלְעָ שְׁוֹחָתִים פֿאָקָעָן
זַיְקְצָוָאָמָעָן די פֿעַקְלָעָעָן. די פֿעַקְלָעָעָן זָעָנָעָן שְׁוִין גַּעֲוָעָן אַרְיִפְּן סְטִיְישָׁעָן
וּוֹגָעָן אַנְגָּעָלָאָדָעָנָט. אַלְעָ שְׁוֹחָתִים הָאָבָעָן זַיְקְצָוָאָמָעָן גַּעַזְאָגֶט פֿוֹן
פֿלְעָנֶט, אַזְוִי וּוֹעַן מַעַן מַוְּפָט אַרְיִיס פֿוֹן אַ הְוִיז, פֿלוֹצְלִינְגְ קָוָמָט אַ
טְּלָפָוָן פֿוֹן בָּעֵל הַבַּיִת אָז מַעַן זָאָל נִישְׁט אַוּוּקְ פֿאָרְעָן אָוָן מִיר זָאָלָעָן
בְּלִיבָּן דָּאָרְט, מַעַן נַעַמְתָּ גַּלְיִיךְ די פֿעַקְלָעָעָן אַרְאָפְ, אָוָן 15 מִינְוט

קול השחיטה

שפערטער רופט אן דער רב צו מען איי געפֿאַרען זאגט מען איהם אוּז דער בעל הָבֵית האָט געַרְופֿעַן מען זאל בלִיבְעַן, אָונֵן מען האָט שווין צוֹרִיק אַראָפְּגַעַנְוָמָעַן די פַּעֲקָלֶעֶךְ, האָט זיך דער רב אַרְיפְּגַעַרְעַט, ווועַר אַיז דער בעל הָבֵית דער גוי אַדְעַר אַיך, פַּאֲרוֹזָס האָט מען איהם געַפְּאַלְגַּט אַיך האָכְבָּעַן אַהֲיָם פַּאֲרָעַן ווֹאַלְטַמְּן די פַּעֲקָלֶעֶךְ זאל דאס שווין בלִיבְעַן אָונְטַעַן.

דעם מאָרגַעַנְדִיגַעַן טאג אַיז שווין געַוּעַן סְטִים אָז עַט אַיז געַוּעַן אַ machい, אָבעַר די סְטִים האָט געַקָּאַסְט \$350 אָונֵן דער שאָדָעַן פּוֹן נְעַכְתָּעַן אַיז געַוּעַן \$10.000 ווַיְיל די סְוחָרִים האָבָעַן נִישְׁתָּאַקְוּמָעַן די סְחוּרָה, אָונֵן דער בעל הָבֵית האָט מִיר דָאַס קִינְיָמָאַל נִישְׁתָּאַפְּאַרְגַּעַסְעַן, אַיך האָכְבָּעַן גַּעַזְאַגְּטַפְּאַרְעַן בעל הָבֵית עַר זָאַל ווַיְסַעַּן דָאַס די אלָעַ שאָדָעַנס אָונֵן פַּרְאַבְּלָעַמְּעַן זָאַל עַר פַּאֲרַדְאַנְקָעַן פָּאוֹר זִין שְׂחוּט מְעַנְדְּזָשָׁר ווַיְיל עַר האָט אוּרְפָּמִיר צְוֹזָאמָעַן גַּעַרְעַטְפָּאַרְעַן בעל הָבֵית אוּז עַר גִּיטְעַן אַז ווּעַק טָאַמְעַר אַיך קֻומְשָׁחְטַן נַאֲך אַיְינְמָאַל. אָונֵן פַּאֲרַן בעל המְכַשֵּׁיר ربְהָאָט עַר די זְעַלְבָּעַ זָאַךְ גַּעַזְאַגְּטַפְּאַרְעַן, אָבעַר דער רב האָט אַים גַּעַזְאַגְּטַפְּאַרְעַן דָאַס ווַיְיל עַס ווַיְיל גִּין האַלְטַע עַר נִישְׁתָּצְוּרִיק, אָבעַר עַר שִׁיקְטַע נִישְׁתָּאַז ווּעַק קִין שָׁוָם שְׂחוּט, אַחֲזָעַן אוּרְבָּעַדער שְׂחוּט אַיז נִישְׁתָּאַקְיָין ערְלִיכְבָּר אָונֵן אַיז מַאֲכִיל חִ'יוֹנוֹתָן, ווּעַן נִישְׁתָּאַגְּנַצְעַא אַיבְּעַרְקָעַרְנִישְׁתָּאַז ווֹאַלְטַן די שְׁחוּטִים נַאֲך הַיִנְטָעַג גַּעַשְׁחַטְעַן דָאַרט אָז הַרְגָּשָׁה פְּרִידְעַנְדִּיגְפּוֹן קָעַלְטַן אַז הַיִצְוְנָג אַין מִיטְעַן דעם גַּרְעַסְטַעַן ווַיְנַטְעַר.

— נה —

**הימישע שוחטים אָהָן אַ מְקוֹה לְאֶנְגָע צִיִּיט
— אַ בָּאוֹאָוְסְטָעֵר שָׁוֹחֵט אַיְז בְּכָל נִישְׁת
אִינְטְּרָעֵסְיְרֵט אַיְן אַ מְקוֹה**

בַּיְ אַ הַיְמִישָׁע שְׁחִיתָה וּוּעַן אֲבָעַן מִיר אֶנְגָעֶנְגָעֶן צַו
שְׁחַתֵּין אַיְן ... אֲבָעַן מִיר נִישְׁת גַּעַחַט קִיְין מְקוֹה , אַיְך פְּלָעָג
וַיְך גַּיְין בְּלִית בְּרִירָה טּוּבָלָן אַיְן קוֹוָאלָל , אֲבָעַר עַס אַיְז גַּעַוּעַן
מִמְשׁ "פִּיקָּוח נֶפֶשׁ" , עַס אַיְז גַּעַוּעַן וּוּינְטָעֵר אַזְוִי קָאַלְט אַז אַיְך
הָאָב גַּעַמּוֹזֶט בְּסָוד זָאָגָעָן פָּאָר צְוּוֵי שָׁוֹחָטִים ר' ... אָונָן ר' ... אַז
טָאָמָעָר ח'יו אַיְך קָוָם נִישְׁת צְרוּקִיכְיָה בֵּין אַ 3/4 שָׁעָה זָאָלָעָן זַיְ מִיךְ
קוּמָעָן זָוְכָעָן אַיְן קוֹוָאלָל , אַיְך הָאָב אַיְנְזִינָעָן גַּעַהָאָט דּוּמָאָלָטָס אַז
דָּאָס זָאָל זַיְין אַז אַיְסְלִיעִיזְנָג פָּוָן דִּי יְסָוִרִים פָּוָן הַהַצָּה"ק ר'
יְחוּזָקָאָל מַעַרְץ זַיְ"ע , וּוֹאָס אַיְז גַּעַוּעַן דּוּמָאָלָטָס מְסֻכָּן אַבָּעָר
לִיְדָעָר הָאָט דָּאָס נִישְׁת גַּעַהָאָלָפָעָן . בְּקִיצָּוֹר , נְאָכְדָּעָם וּוֹאָס מִיר
הָאֲבָעַן שְׂוִין גַּעַרְבָּעָט דָּאָרָט 4 חֲדָשִׁים הָאָב אַיְך גַּעַזְאָגָט פָּאָר דִּי
שָׁוֹחָטִים אַז בְּ"ה מִיר פָּאָרְדִּינָעָן \$300 אַז וּוֹאָס זָאָל יְדָעָר
צְוָשְׁתִּיעָר גַּעַבָּעָן \$50 וּוֹעֵל אַיְך בּוּיָעָן אַ מְקוֹה כְּשָׁרָה , דִּי
שָׁוֹחָטִים הָאֲבָעַן גַּעַזְאָגָט , עַס אַיְז אַ שָּׁאָר אַיְנְצּוּלִיגָעָן גַּעַלְטָן
וּוֹיְלָי יְדָעָן טָאָג קָעָן זַיְך דָּעָר פָּלָאָץ אַפְּשָׁפָאָרָעָן , הָאָב אַיְך זַיְ
גַּעַזְאָגָט אַז אוּבָדִי מְקוֹה וּוֹעַט זַיְך אַפְּשָׁפָאָרָעָן וּוֹעֵל אַיְך יְדָעָן
צְוָרִיק גַּעַבָּעָן דָּאָס גַּעַלְטָן , אַדָּעָר וּוֹעֵל אַיְך בּוּיָעָן אַ מְקוֹה אוּבָדִ
מִין חַשְׁבוֹן אָונָן אַיְר וּוֹעַט צָאָלָעָן מְקוֹה גַּעַלְטָן , וּוֹיְלָי פָּאָרוֹאָס אַיְן
נִיְוָרָק וּוּעַן אַיְר גִּיטָּה אַיְן מְקוֹה צָאָלָט אַיְר מְקוֹה גַּעַלְטָן , אָונָן
פּוֹנְקָט וּוּעַן מַעַן שְׁחָט זָאָל מַעַן נִישְׁת גַּיְין אַיְן מְקוֹה . הָאֲבָעַן זַיְ
גַּעַזְאָגָט אַז אוּבָדִי עַס וּוֹעַט זַיְין אַזְאָ גַּוְטָע פִּינְעָן אָונָן וּוֹאָרִימָעָ
מְקוֹה וּוֹיְלָי אַיְן שְׁטָאָט וּוֹעַלְעָן מִיר בָּאַצְאָלָעָן . וּוֹיְלָי מִיר הָאָלָטָעָן
נִישְׁת אַז מִיר דָּאָרְפָּן לִיְדָעָן קָעָלְטָן , עַס אַיְז נִישְׁת אַזְוִי וּוֹיכְטִיגָּצְזָ
גַּיְין אַיְן מְקוֹה (רְחַ"ל) . אֲבָעַר אַפְּלָוָו אַוְיָף דָּעָם הָאָב אַיְך זַיְ
וּוֹיְנִיגָּג גַּעַגְלִיבָּט , אַיְך הָאָב סִיְיָ וּוֹי גַּעַהָאָלָטָעָן בִּים בּוּיָעָן דִּי

מקווה, האב איך געווואלט זי זאלען שפעטער נישט האבען בחונט אַ מקוה נאר זאלען באצאלען. (עס זאָל נישט זיין חיליה אַ קטרוג דאס שווחטים גיעין נישט אין אַ מקוה נאר אויב עס איז באקוועם ווי אָן אַנגה הייצט בערד אַדרער פול).

בקיצור, ביז' 2 וואכען האב איך געבויט אַ שיינע מקוה מיט אַ בור מי גשמיים וכו'. רב ... איז געוווען און האט געזאגט אַ עס איז אַ 100 פראצענט כשרע מקוה אַפְּילו פאר שווחטים. עס איז געוווען פײַין ווארעם יעדען טאג, עס האט זיך אַנדערשט געשחטן. עס איז געקומען צום באצאלען האבען אלע באצאלעט אַ חוץ דער שווחט ר' ... ער האט נישט געווואלט באצאלען ער האט געטענה'ט 2 טענות, עס איז אַ ספק ספיקא וויל אַפְּשר וועט ער בקרוב אַ וועק גײַן, און די צוויות טענה אַפְּשר וועט דאס פלאץ אויפגעגעבען וווערען און מען וועט מזען מופען אַריך אַנדער פלאץ. די מקוה האט געקסט בערך 15 דער פלאץ האט שוין געהאט אַנגעההאלטען בערך 15 יאר. פֿאַרוֹוָאַס זאָל זיך דאס עפָּס פֿוֹנְקֶט יעצט צושפֿאַרען, חוץ דעם ביז'ן אַ ווועקיין קען מען דאָך באצאלען יעדען מְאַל ווּאַס מען ניצט דאס פֿוֹנְקֶט ווי יעדע מקוה ווּאַס יעדעס מְאַל ניצען איז אַ עקסטרען חשבון, אַ כלל אלע שווחטים הְבָעֵן זיך מיט דעם דָּזִיגָעָן שווחט געטעפעט ווען ער וועט שוין באצאלען די מקוה, יעדער האט איהם מותר געוווען אַבְּיַי ער זאָל חאַטש זיך טוביל'ן פֿאַרְן שחתטן, (חוֹץ אַיִן שווחט ווּאַס האָט נישט מותר געוווען זיין חַלְקַ שותפות) — נישט אַמְזִיסְט האָט געזאגט ער בעל-שם-טוב הק' "בְּזֻעַם חַצְעַד אֶרְצָן". זביחה עירובין מקוואות אויף דעם פֿאַרְלִיְגַט זיך דער בעל דבר.

— נו —

א הימישער שווחט א רשות לאזט נישט
מתקין זיין גראבע קלקלרים — מען שחת
און מען זאלצט מיט מעשינען — שווחט
פארשפארט משגיחס מוויל נישט צו מגלה
זיין סודות

ווען עס איז ארויס א טומעל אין די גאס איז מען שחת מיט
מאשינען און מען זאלצט מיט מעשינען, האבען די הימישע שלאכט
הייזער געמווט ווייזען איז מען האט עפער געטוהן כדי צו באראיגען
די געמייטר, האט מען אroiסגעשיקט א משגיח א שיינער איד פון
דערהיהם, און דעםאלטס איז ער געוווען שם שמש ביים ... רב אין זיין
ביהמ"ד, אויך איז ער געוווען משגיח אין א בוטשער סטאר אויף די ...
עווענינו.

ויהי היום און דער משגיח קומט מיט פארטאג מיט די קאָר פון די
שווחטים און דער שו"ב ... דערצ'ילט אַ מעשה דאס עס איז אַ מאַל
געקומען אַ פרישער מתפלל אין אַ ביהמ"ד און האט אַנגעפאנגען
איינצוטילען און זיך אַריינמיישען אַין די הנהלה עננים און עליות וכ'ו'
האט זיך דער ראש הקהָל אַנגערוּפָעַן (מיט אַ שיינעם ניגון) "האַחד באָ
לגור וישפּוֹט שפּוֹט" און (וואָס דער שווחט איז אויך אַ בעל מגנן
מפורסם) האט געזונגען דעם ניגון אַ שעָה צייט בערך און זיך דערבי
געגָּרגעַלְט, און ער האט געהיסען יעדער זאל אַיהם נאָך זינגען זעם
אני בתוכם, לכתחילה האָב אויך נישט געהחאָפט וואָס ער מיינט ער האט
דאָך אַראָפּ געלִיגֶט אַ שיינע מעשה, ביז אויך האָב געזעהן אַז דער ניגון
געודירט שווין צו לאָג האָב אויך געהחאָפט אוּ דאס מיינט מען מרמז צו
זיין טאָקע פָּאָר דעם נײַעַס משגיח וואָס אַיז געפָּאָרעַן מיט אָונָז, ער
זאל זיך האָלטען דאס מוויל. און עס האט טאָקע געהאָלפָּעַן, אויך האָב
פּוֹן דעם משגיח נישט געהערט קיַין אַין הוֹיך ווֹאָרט, און אויך ווֹיָיס
ニישט צו ער קען בְּכָל הַוַּיְךְ רַעֲדָעַן. דער משגיח האָט סֵי ווֹיָיס

ニישט לאנג מאיריך ימיים געוווען וויליל דער שוחט הנ"ל ר' ... האט געטעןעה ט צום רב (וואס האט די השגחה) או ער טוט דאך גאנרנישט עס איז א שאד אויפן געלט, און דער רב האט איהם געפֿאלגט, וויליל דער העגל הזה, או עס איז ארויסגעקומען מורהידיגע מכשולות, וויליל דער שוחט הייסט גאָר אַ שיינער אויבענען אַיד מיט השפעה אַריף די רבנים מכשירים, און ער איז געוווען דער ראש פון די מאכילד טריפות, איינצופירען די אלע מכשולות און רודפֿין די ערליך שוחטים און משגיחים וויל.

— נז —

אַ שוחט אַ מאכילד טריפות — מאכט
אייגענע מבולבלדייגע שחיטה — פיהרט אין
מאסען שחיטה ביים היימישען ציבור פאר
30-35 יאר צוריק — ער האט אויך פיהל
אנדעראָן חורבנות אַנגעמאכט

השוחט הנ"ל איז געוווען שוחט אין דערהיהם אין די שטאָט 2 טעג
אַ ווֹאָך, די אַיבעריגע צייט פֿלעגט ער זיך פֿאַרשטעלען, ער פֿלעגט
זיצען אין די באָרס און אויף אלע מקומות ווי זינען חקרה פֿלעגן
זיצען, ערליך אַידען האבען נישט געגעסען פון זיין שחיטה נאָך
איןדרערהיהם, ער פֿלעגט זיין אַ בן בֵּית בִּים ... און אַזוי האט ער נאָך
דאָרט געשפֿילט אַ ראלע פון אַ שיינעם אַיד דָּאַרט, למשה איז ער
אַכְבָּר געוווען אַ שיינען פֿאָר זיך, אַכְבָּר דָּאַ אין אַמְּעָרִיקָא איז ער
געוּאָרָעָן אַ קְצָב, אַין די ערשטע יַאֲרָעָן האט ער דָּאַ גַּעַהָאָט אַ טַּשְׁקָעָן
מַאְרָקָעָט וּכְך. בִּזְוִי לאָנג ער האט נאָך גַּעַהָאָט די שחיטה אַין שטאָט
אַין ברוקלִין האבען מענטשען חָאַטְשָׁ גַּעַקְעָנֶת זַעַחַן ווָאָס עס טוט זיך

דארט, איך האב געהערט פון פֿאָרְלַעֲסְלִיכּוּ מענטשען אָז עַס אֵיז געווען דארטן גרויסע צרות, די שוחטים האבען געמוועט אָסָּאָךְ שַׁחַטְיָן אָוֹן אוֹיךְ דַעַר שַׁחַט ... אֵיז געווען אָשַׁוחַט בֵּין אֵיהֶם עַר אָכְבָּר אָזְוִוּוּ רַ ... הָאָט גַעַזְעַן אָז עַר מַזְוַה האבען צו אָסָּאָךְ שַׁחַטְיָים, הָאָט עַר אָרוֹסִים גַעַמּוֹפְטִים פָוּן ווַיְלַיְאַמְסְבּוֹרְג אָוֹן גַעַגְנַגְעַן אָרוּף ... אָוֹן גַעַשְׁחַטְיָן דָארְט אָרוּף אָלִיאַן, דָאָס הַיִסְטְּ דַעַופּוֹת זַעַנְעַן גַעַפְאַרְעַן אָרוּף דַי מַעַיְן לִיאַן, 3000 עַופּוֹת אָשָׁה אָז גַעַלְאַפְעַן די לִיאַן אָוֹן 2 שַׁחַטְיָים האבען גַעַשְׁחַטְיָן, 1500 עַופּוֹת אָשָׁה יַעֲדַעַר אַיְינָעַר, אַיְן די פְּלִיגְגָּלְעַל פָוּן די עַופּוֹת האט קַיְינָעַר נִישְׁט אָז גַעַחְאָפְט, די עַופּוֹת האבען זִיךְ גַעַוּוֹאַרְפְּעַן אַיְן מִיטְן די שַׁחַטְיָה אָוֹן דַעַר חַלְפִּי אָז צּוּקְלָאָפְט גַעַוּוֹאַרְעַן נִישְׁט אַיְינָמָל, אָכְבָּר קִיְּן פְּגִימָה אָז אָרוּף דַעַם פְּלָאַץ קִיְּן מַאל נִישְׁט פָאַסִּירְט (דאָס הַיִסְטְּ זַיְהַ אָבָעַן קַיְינָמָל נִישְׁט טַרְיפָה גַעַמְאָכְט מַכְה אָפְגִּימָה, זַיְהַ פְּלָעָגְן יַעֲדַן אַיְנָרְעַדְן אָשְׁקָר דָאָס זַיְהַ אָבָעַן גַעַהְאָט אָרוּסְגַעְוּנְדְלִיךְ סְ"ד אַלְסְ מַכְה די בְּרַכָּה פָוּן רְבִינְ זַיְעַ). דָארְט האבען גַעַשְׁחַטְיָן נָאָר די דָאַזְיָקָע שַׁחַטְיָים ... מַעַר האט קַיְינָעַר נִישְׁט גַעַהְאָט קִיְּן זַיְהַ דָארְט צו זַיְן, נָאָר דָוקָא זַיְהַ 3 הָאָט האט עַר גַעַלְאָזְט ווַיְלַיְאַט הָאָבָעַן מִיטְגַעַה אַלְטָעַן מִיטְ אַלְעַז זַיְהַ הַפְּקָדוֹת אָוֹן גַעַרְנִישְׁט אָרוּסְגַעְזָאָגָט בֵּין זַיְהַ זַעַנְעַן אַלְעַז 3 בֵּין אִים נַתְקָלְלַל גַעַוּוֹאַרְעַן רְחַ"ל. וּוֹעֲגַעַן דַעַם וּוֹיְזַט מַעַן נִישְׁט מַעַר קִיְּן אַיְנָפְרָאָמְעָשִׁין, נָאָר דָאָס וּוֹאָס אָיךְ האָב גַעַהְאָט פָוּן צּוּוִי פָוּן זַיְהַ וּוֹאָס זַיְהַ פְּלָעָגְעַן מִיר גַעַבְעַן לעַקְצִיעַס וּוֹי אָזְוִי מַעַן קָעַן אָוֹן מַעַן דָאָרְפְּ שַׁחַטְיָן, (דאָס האָב אָיךְ גַעַהְאָט פָוּן זַיְהַ פָאָרְעַנְדִיגְ צוּ די שַׁחַטְיָה פָוּן ... לַעֲבָעַן ...), מִיר האָבָעַן דֻעְמָאָלְטַס גַעַשְׁחַטְיָן אִין כְשָׁר ... פָאַלְטָרִי, אַוְנְטָעַר די השְׁגַחַה פָוּן ... אָוֹן ... רב אָכְבָּר מִיטְ די אַלְעַז גַעַרְכָּל בְּלְבּוֹלִים בְמַזְדִיד אָזְוִי דַעַר דָאַזְיָגָעַר שַׁחַט מַאֲכִיל טַרְיפָה גַעַלְוְנְגַעַן צוּ פָאָרְדְּעַקְעַן אַלְעַס אָוֹן בְּלִיבְנַן בֵּין הַיִנְטַט אָשְׁיַנָּעַר אִיךְ, הַיְשְׁמַרְנוּ.

ההמשך יבוא אַיְהָה בְּקָרּוּב — תִּם וְלֹא נִשְׁלָם בְּעוֹהָ"ר

צום אוייספיך

א. דער בעל עקיידה שרייבט: "אין חכם כבעל הנסיון" נישטה קיין חכם וויי דער וואס האט די זאך אדורך געלעבט פראקטיש, דאס ווארט איז אמת ויציב אונ נעמט ארום אלע פאזען פון לעבען יעדער מענטש וואס ליגט אונ לעבט אין א זאך נישט קיין חילוק אויב דאס איז א סופר צו א מלמד, א שנידער צו א שוסטער, א קעכער צו א בעקר אויב עס וועט אים איינער וועלען געבן עצות אונ אייננוויזען וויאזוי בעסער צו מאכען וועט ער אים ענטפערן איר זייט גערעכט אין טערער אבער נישט אין פראקטיק וויל איר לעבט נישט אין די זאך.

ב. דער נמשל איז שחיטה, בדיקה, ניקור, מליחה, נאר איינער וואס האט דאס מיטגעלעבט קען מעיד זיין פינקטליך וואס דארט גייט פאר אונ טאמער וועט איר ליינען מעשיות וואס לאזט זיך גארנישט גלייבען איז מענטשען זאלען זיך לאזען איזוי פארפירען פון בעל דבר קענט איר דאס נישט מבטל זיין מיט א מאך מיט די האנט "געזאגט מעשיות" וויל נאר דער וואס לעבט דערמייט איז באגלייבט עדות צו זאגען איז "גופא דעובדא הци הווי" (די אונ דיעשה האט ליזידער יא פאסירט).

ג. פון צייט צו צייט פירט מען צו מן השמים ברוב רחמי די איז טראץ אלע באווארונגען זאל דאך ארויסקומען אין די עפאנטלייכע גאס פארשידענע פאסקונדע מעשים פון שווחטים וואס זענען "יהרג ואל יעבור" אונ אוייך שטורמיישע מכשולות וועלכע צוטרייסלען דאס גאנצע לאנד איזיוויי דער חלב קאטטאסטראפע א.ד.ג. כדי צו וויזען פאר די

וועלכע ווילען זעהן או דער פלייש מצב איז איזוי נידרגיג, דער יצר הרע איז דארט איזוי שטארק או וואס מען זאל דער ציילען דארף מען גלייבען.

ד. טראצדעם וואס יעדער שטייקעל בן תורה וועלכער האט אמאל געעפנענט א תשובה ספר זעהט וויאזוי אלע דורות האבען געשוויבעלט מיט מכשולות בי די שחיטה דאך ווילען מיר ציטירען געציילטע ציטאטען פון גאניסל וצדיקים וועלכע האבען געלעבט אין אמריקע און עדות געזאגט אויפן מצב, און וויאזוי זיך צו פירען אין היינטיגע צייט.

ה. דער סאטמארער רב זוק"ל שריבט : (מדריך לכשרות "דברי יואל" דף יי או' ה') :

דאס געפאלענקייט פון היינטיגען דור

"היינטיגע צייטען אפילו אין די געציילטע פלעצער ווי עס זענען נאך פארהאנען אסאך וואס הארעוען אין תורה מיט יראה, פונדעסטוועגען די וואס וווערן געכֿאפט מיט קלות און מכשולות און נאך פראבלעמען זענען דאס מעלהייט רחמנא ליכלן און פון זיי איז זיעדר אסאך".
(שווית דברי יואל יור"ד ליד אותן ו')

היינטיגע צייט אפילו מיט א גוטע השגחה איז צרות

"מען זעהט בחוש אין אונזער מדינה (אמריקע) ווי עס איז דא בא"ה משגיחים וואס געבען אקטונג אויפן פלייש פון די שחיטה ביז נאך פארקופן פונדעסטוועגן טווען די קצבים (הויל-סעלערס – בוטשערס)

על מיטלען, — אסאך מאל איז מען געוואר געווארן וואס די קצבים האבען געווארלט באהאלטעןערהייט אריינרוכן פליישן אויף אָ וועג דער משגיח זאל נישט וויסן דערפונ אַהנע קווקן אויף דעם וואס מענטשען ווערן געשטרויכעלט — אלעס צוליב פאַרדינען אָ פֿאַר דֿאַלעַר".
(שו"ת דברי יואל יור"ד ל"ד סוף אות ו')

בוטשער'ס תלמידי חכמים און יראי ד' זענען ニシט באַגְּלִיבֶּט אויף פְּלִישָׁן

"טיל מאָל זעהט מען אַפְּלוּ בֵּי דִי בּוֹטְשָׁעֶרֶס וְוָאָס פִּירָן זַיךְ לוּיט דִי וועגן פּוֹן דִי תּוֹרָה אָוֹן מִיטָּרְלִיכְקִיִּיט אַיִן אַלְעַן הַיְנִזְיכְּטָעַן אוּפְּן בעסְטָן שְׂטִיגְגָּעָר אַבְּעָר וְוּעָן עַס קּוֹמֶט צָום פְּלִישָׁן פֿאַרְקוּפְּן וְוָאָס דָּאָס אַיִזְזִין פְּרָנְסָה אַיִזְעָר נְחַשְּׁד אָז עַר פִּירְטָזִיךְ נִישְׁט וְוּמַעְן דְּאַרְפָּכְשָׁבְבִּי דִי וְוָאָס זַעֲנָעָן קְלִים אַוְיךְ מִיטָּאַנְדְּעָרָעָזָאָן. נָאָר וְוָאָס דָעַן אַוְיבָּעָס אַיִזְדָּא גַּעַהְעַרְגָּעָן מְשַׁגְּחִים כָּאָפְטָן זַיְיָ אַבְּעָר דָּאָרְטָן וְוּעָס אַיִזְנִישְׁטָא קִיְיָן הַוּנְדָעָרָט פֿרְעַצְעַנְטִיגָּעָן הַשְּׁגָחָה כָּאָפְטָן מעַן דָּאָס נִישְׁט וְוַיְיל דֻּעְמָאַלְטָס הַאָבָן דִי קְצָבִים (בּוֹטְשָׁעֶרֶס) אָפְרִיעָה הַאָנָטָן צָו טָאָן וְוָאָס זַיְיָעָר הָאָרֶץ גַּלְוָסָט אָוֹן זַיְיָ זַעֲנָעָן מַאֲכִיל נְבִילָות אָוֹן טְרִיפָות רְחַמְנָא לִיצְלָן אָוֹן קִיְיָן שָׁוָם מְעַנְטָשׁ וְוַיִּסְנִישְׁטָן דֻּרְעָפָן צּוֹלִיב דַעַם וְוַיְיל אָמְשַׁגְּחָה שְׂטִיגְגִּיט נִישְׁטָן דָאָרְטָן".
(שו"ת דברי יואל יור"ד ל"ד אות ו' בסופו)

"הַיְנִטְיגָּע צִיְיָן אַיִזְדִּי חֹזֶפה אָוֹן פְּרִיצּוֹת אַסְאָךְ מַעַר וְוּי אַיִן דִי צִיְיָן פּוֹן רְמַיָּא, אַדְרָבָא דִי עַזְוָת פְּנִימָעָר פּוֹן דּוֹר גַּעַוּלְטִיגָּן אַיְבָעָר דִי מְקוֹאוֹת אָוֹן כְּשָׂרוֹת אָוֹן צְוּוִישָׁן דִי גַּעַצְיִילְטָעָן עַרְלִיכְכָּע אִידָן טְרַעְפָּט זַיךְ

ニישט וווער עס זאל מיט שטייפקייט באקעמאָפֿן דאס אלעס פֿאָרְן באשעפעריס ווועגן, זיי זענען פֿשׂוֹט ניישט בכח הש'י'ת זאל זיך שווין מרחים זיין אָנוּ אַיך וויל ניישט צופיהָל רעדן".

(שו"ת דברי יואל שם)

כדי צו פֿאָרְשְׁטִין וויאָזְזִי דאס אַיז אַז שוחטִים ליגען אונטער שרעקליכען טעראר פֿוֹן די קְצְבִּים זעה ווֹאָס עַס שְׁרֵיְבַּט דער דֶּבֶרְיִי וואָל (ס"י ל"ד אוּ ד') (מדרך לכרות "דברי יואל" דף ח' אוּ ב').

אנָנוּ אַיזְזָגָעָן וויאָזְזִי זִיךְ צוֹ פֿירְעָן

"דער היליגער זײַדָע שְׁרֵיְבַּט אִין סְפַּר יְיַתְּבָּפְנִים (דרשות לשבה"ג אָות י"ב) אַז מעָן דָּאָרְךָמָאָכָן אָנוּ עֲקָסְטָעָר שְׁלָאָכְטְּהָוּזָא פֿאָרְשְׁרִיסְמִיט אָפְּרָלָעָסְלִיכְעָן מְעֻנְטָשָׁו ווֹאָס שְׁטִיְיטָדָאָרְט אָנוּ גִּיטָּאָכְטוֹנָג מִיט אָפְּעָנָע אָוִינָן אַז אלעָס זאל זיין גַּעַהְעִירִיג אַוְיךְ דער נִיקְוָר (טרִיבְּעָרָן פֿוֹן חַלְבָּא). אַד. ג. אָנוּ זָאַלְסְטָ נִישְׁטָ פֿרְעָן פֿאָרוֹוָאָס דָּאָרְךָמָעָן טָאָן אַזְאָךְ ווֹאָס מְעָן האָט אַמְּאַלְיָגָע צִיְּטָן נִישְׁטָ גַּעַטָּאָן כָּאַטְשָׁ זַיְּזָעָן גַּעַוּעָן עַרְלִיכְעָא אַידָּן פֿוֹן הִיְּינָטָ, ווַיְיַלְּ דָאָרְטָ לִיגְטָ דָעָרְטָרְזָא, אַמְּאַלְיָגָע צִיְּטָן זַעַנָּעָן אַלְעָ גַּעַוּעָן עַרְלִיכְעָא אַפְּגָעָהִיטָעָנָע אָנוּ גַּטְיָסָ פֿאָרְכְּטִיגְעָא אַז מְעָן האָט נִישְׁטָ גַּעַדְאָרְפָּטָ מַוְרָאָה האָבָן אַז עֲפָעָס זאל פֿאָסִירָן אָפְּיָלוּ אַמְּמוֹוְוִילְדִּיג (בשוגָגָה) הִיְּינָטָ אַיז אַבָּעָרְ נִישְׁטָ אַזְזִי דִּי מְעֻנְטָשָׁן זַעַהְן אַנְדָּעָרְשָׁ אָוִיסָ. אָנוּ די פְּלִישָׁ גַּעַשְׁעָפָט אַיז אַיְבְּעָרְגְּעָגְעָבָן פֿאָרְ ווַיְיַעְשָׁ עַס ווַיְיַלְּ, דָעְרָפָרְ דָאָרְפָּן מִיר זִיךְ דָעְרוֹוְיִיטָרָן אָנוּ נִישְׁטָ עַסְן אָפְּיָלוּ אַזָּא פְּלִישָׁ ווֹאָס אַוְנוֹזְעָרָעְ זַיְּדָעָס האָבָן יָא גַּעַגְעָסָן נָאָר אַוְיָב מְעָן מַאְכָטָ פֿאָרְשִׁידְעָנָעְ גְּדָרִים מִיט סִיגְיִים צו זַיְּן גַּעַזְיכְּעָרָט אַז דָאָס פְּלִישָׁ אַיז כָּשָׂרָהָנָעָ שָׁוָם סְפָּקָ".

(שו"ת דברי יואל יור"ד ס"י ל"ד אות ד')

קול השחיטה

- ו. דער בילאנץ (סך הכל) פון מיין ערפאָרונג איז : דער בעל דבר
פארלייגט זיך אויפֿן יעדע פונקציע פון שחיטה באזונדער :
- 1)** דער שוחט : צוליב זיין פֿעטּען געהאלט ליגט אונטער אַשטענדיגן
פֿחד פון קצבישען טעראר סי' בייס שחטינּ שנעל און סי' ביי לאנגע
אויסגעמיטשטע נסיעות ווי מען געט נישט גענוג צייט זיך אויסצ'ורעהן
פאר די שחיטה — און אויַך דעם טויט שרעק נישט צו מאכען צופיהל
טריפֿות.
- 2)** דער משגיח : דער בעל דבר לאזט נישט צו קײַן משגיח און כד' צו
פארבענדען די אויגען פון די ערליךע נעמט מען אַן אַרבּעטער און מען
גייט אַים אַ נאמען משגיח (ביי בהמות איז דאס דער בלאמבּירער — און
ביי עופּות איז דאס דער וואס קיקט קישקעלעך) לעצעטנס האט אײַן
עופּות שחיטה אַיִינגעשטעלט אַ השגחה וואס דאס איז פֿאקטיש נישט
מער ווי אַ בודק סכינִים.
- 3)** דער קצב : צוליב זיין מיליאנע וועלכע ער זאמעלט זוכט ער צו
שנידען פון די הוצאות ווי וווײַט מעגליך און אַזְוֵי אַרום דארפּען די
שוחטים ובודקים אַרבּעטן אַיבער די כוחות ווילעעס ווערט
אויפֿגעלייגט אויף זיי אַרבּעט וועלכע דאָפעטלט אַזְוֵיפֿיל אַרבּעטער
ווארלען נארמאָלערהייט געדארפט טוהן.
- ער שטעלט אַריין אַ מענעדזשער וואס זיין אויפֿגאָבע איז צו טרייבען
די שוחטים און האלטען אַ אויג ווערעס שעכט צו שטייט אַדער ווערעס
מאכט צופיהל טrifֿות, אַדער נאָך ערגער ווערעס ברענget אַריין אַ
התעררות צוישען די שוחטים צו שחטינּ מיט מער מתינוֹת און בודק
זיין דער חלּף מיט מתינוֹת ווישוב הדעת אַומגעאיילט.

טייערע אידען יראים ושלמים וועלכע שטערבן צו אויפשטעלען אַםְתֵּי כְּשֶׁרְיָעַ הוַיַּז ווַיַּסְעַן זָאַלְט אַיר אָז דִּי נְסִיּוֹנָת הַשְׁחִיתָה ווַעֲלַעַן אַנְהַאֲלַטְעַן בֵּיז דָּעַר גּוֹאַל צְדָקָה ווּעַט קּוֹמָעַן (וּוְיַי דָּעַר צְדִיקָה אַט אָוִיסְגּוֹזָאגָט פָּאָר הַגָּאוֹן הַצְּדִיק רִי הַלְּלָה קַאֲלָאמִיּוּר זְצֻוקְיָל) פּוֹנְדָּעַסְטוּוּגָן לִיגְט דָּעַר שְׁלִיסְעַל צַו גַּעֲנִיסְעַן פּוֹן כְּשֶׁרְיָעַ פְּלִישָׁה בַּיְיָ אַיְיךְ אֵין דִּי הַעֲנֵת.

וּוַיַּלְלַ נָאָר אֵין אַיִּיעַר זְכוֹת אָוֹן כָּה ווָאָס אַיְהָר הַעֲרַט זִיךְ שְׁטַעַנְדִּיגְ צַו צַו דִּי מְעוֹרְרִים ווּעַגְעַן פְּלִישָׁה מְכְשָׁלוֹת אָוֹן שִׁיְידַת זִיךְ אָפְ פּוֹן בְּהָמָה פְּלִישָׁעַן אָוֹן אַוִיךְ פּוֹן דִּי עַופּוֹת פּוֹן גְּרוֹיְסָע שְׁחִיטָות ווָאָס דָאָס שְׁפִירָעַן דִּי פְּלִישָׁ סְוחָרִים אָוֹן קְצְבִּים בַּיְיָ דִי קְעַשְׁעַנְעָס דָעַרְמָאַנְעָן זַיִי אָז דִי ווּעַלְט אִיז נִישְׁטָה הַפְּקָר אָוֹן מַעַן קָעַן נִישְׁטָה טָוָהָן ווָאָס מַעַן ווַיַּל אָוֹן אלָס רַעֲזָלְתָאָט טַרְעַטָּן אַרְיָה פָּאָרְשִׁידָעָנָה תִּקְוָנוֹת בַּיְיָ דִי הַיְמִישָׁע פְּלַעַצָּעָר. פּוֹן עַולְם הַתִּקְוָן אִיז עַס נַאֲךְ ווַיִּיטָּ, אַשָּׁאָד ווּעַן דָּעַר עַולְם זָאַל מַעַר פָּאָרְפִּירָעַן אָוֹן פָּאָרְלָאנְגָּעָן ווּאַלְט מַעַן גַּעֲקָעָנָט אַוְיְפָטוָהָן אָוּ ווּעַלְט אַבָּעָר דָעַר בַּעַל דְּבָר פָּאָרְלִיְגָט זִיךְ אָוֹן דִי שְׁרִיְעָרָס זַעֲנָעָן דִי מְקוֹה זִיכְעָרָס אָוֹן דָאַוּעָנָעָן שְׁמִיסְעָרָס ווּעַלְכָעַ זַעֲנָעָן נִישְׁטָה גְּרִיְיט מַוּוֹתָר צַו זַיִן אַוְפָּנָ פְּלִישָׁ. אָוֹן דִי עַרְלִיכָע אַיְדָעָן שׂוֹוִיְגָעָן אָוֹן זִיכְעָן מִיטָּ פָּאָרְלִיְגָטָע הַעֲנֵת אָוֹן זַעֲנָעָן יוֹצָא בְּלוֹזָי מִיטָּ אַקְרָעָכָץ גַּעַבָּן.

מודעה רבה לאוריינטא
להודיע שאר יצא לאור

הספר
**שחיטתת ואכילת
בשר כהלכה**

חלק א'

- הספר זה קובץ גדול מספרי הראשונים עד אהרון שבאחרונים תמצית דבריהם בכל הנוגע למשה בסדר שחיטה — שוחטים ואכילתבשר למהדרין.
- בו ימצאו רבנים שוחטים וגוטני קבלה לשוחטים הדרך ילכו בה והמעשה אשר יעשן להיות נכון לבם בטוח שלא יצא תקלה מתחית ידם ח"ו.
- בו ימצאו מפקחים ומשגיחים על השחיטה ובדיקות הריאה הדרוכה לפקח ולהציג שתשעה הכל באופן היוטר נעלם על פי ההלכה ועל נתיבת המסורה.
- בו ימצאו כל בני אדם מקמן ועד גדול הדרכה נפלאה האיך להנrig את ביתם ושלחנם הטהרו באופן שייהי להם מזבח פפרא.

באכילת בשר גלאט בשר — באמת

אשר רבתה הזונחתה בעונותינו הרבבים והוא הנוטל חלק בראש בכל שאר מأكلים וمعدנים המוכנסין לבתי ישראל.

מחיר הספר : \$5.00 דמי משלוח : \$1.00

•••

להציג הספר אצל המחבר

RABBI S.Y. GROSS

רב דקhal מגן שאול דהאלמן ורים בכול בית ישעיה
מכון להוראה בשחיטות ובדיקות

4711 - 12th Ave., Brooklyn, N.Y. 11219, Tel.: 436-8086

בעוריה

ספר**שחיטה ואכילת
בשר כהלכה****חלק ב'**

- הספר זהה קובץ גדול מספרי הראשונים עד אחרון שבאחרונים תמצית דבריהם בכל הנוגע למעשה בסדר שחיטה — שוחטים ואכילת בשר למדדרין.
- בו ימצאו רבנים שוחטים ונוטני קבלה לשוחטים הדרך ילכו בה והמעשה אשר יעשן להיות נכון לבטוח שלא תצא תקלת מתחת ידם ח"ו.
- בו ימצאו מפקחים ומשגיחים על השחיטה ובדיקת הריאה הדרוכה לפקח ולהשಗיח שתעשה הכל באופן היותר נعلا על פי ההלכה ועל נתיבת המסורה.
- בו ימצאו כל בני אדם מקטן ועד גדול הדרוכה נפלאה האיך להנrig את ביתם ושלחנם הטהור באופן שייהי להם מזבח כפרה.

באכילת בשר גלאט כשר — באמת

אשר רבתה הזנהתה בעוננותינו הרבים והוא הנוטל חלק בראש בכל שاري מאכלים וمعدינים המוכנסין לבתי ישראל.

הו"ל במלחמת זו עלי בזוכת אבוחי ורבוחי הק' ז"ע

הק' שלום יודא גראט

רב רקהיל, מן שאול' ד' אהילומי' ור' בישיבה ובולל, "בית ישעיה"

"מבחן להוראה בשחיטה ובדיקות"

עה"ק ירושלים תוכב"א תשמ"ג לפ"ק

• **הוצאה שני'**

בעזרתך

ספר שחיטה ואכילת בשר כהלכה ח'ק ב'

- הספר הזה קובל גדול מספרי ראשונים עד אחרוני שבאחרונים תמצית דבריהם בכל הנוגע למעשה בסדר שחיטה – שוחטים ואכילת בשר למהדרין.
- בו ימצאו רבנים שוחטים ונוטני קבלה לשוחטים הדרך ילכו בה והמעשה אשר יעשן להיות נכון לבם בטוח שלא תצא תקלה מתחת ידם ח'יו.
- בו ימצאו מפקחים ומשגיחים על השחיטה ובדיקת הריאה הדרכה לפकח ולהשגיח שתעשה הכל באופן היותר נعلاה על פי ההלכה ועל נתיבת המסורה.
- בו ימצאו כל בני אדם מקטן ועד גדול הדרכה נפלאה האיך להנהייג את ביתם ושלחנם הטהור באופן שייהי להם מזבח כפירה.

באכילת בשר גלאט בשר – באמת

אשר רבתה הזונחתה בעונתוינו הרביס והוא הנוטל חלק בראש בכל שאר מأكلים וمعدניהם המוכנסין לתבי ישראאל.

הו"ל בחמלה הי' עלי בוכות אבותי ורבותי הק' ז"ע

חק' שלום יודא גראס

רב רחל „מן שאלי דהאלטוי“ ורим בשיסבה וככלל „בית ישעיה“
„מכון להוראה בשחיטות ובדריקות“

יעיה"ק ירושלים תוכב"א תשמ"ג לפ"ק

• הוצאה שניי •

התוכן

	פרק
עמוד	
ב	מעבר לשער
ד	פתח חשער
ו	הפסכות
ח	מכוא
ט	פתח דבר
יא	מפתח
יט	הקדמה
א	תקנות שונות בשחיטה, פתיחה
לו	לו
ב ענף ב'	שנתיים שוחטים
לט	לט
ג	השנאה על השחיטה ובדיקה — העמדת משניהם
מד	מד
ד	גם יריש בהול על ממונו
סג	סג
ה	כח השוכבים
ע	ע
ו	לא כדורות הראשונים — האחרונים
עג	עג
ז	שחיטה במתינות עיווה"כ וככל השנה
פ	פ
ח	בעל נפש יחש לנفسו ונשנתו
צג	צג
ט	עונש מאכליות אסורות — ש"ב שאינו הגון — ועונשו
זה	זה
י	הוראות השו"ב
צד	צד
יא	חומרא בטראיפות
צט	צט
יב	שיעור בדיקת הסכין בשחיטה
ק	ק
יג	מקור לשם חילוף
קה	קה
יד	יד השנת גובל לשוחטים
קו	קו
טו	טו עד אחד לפסול השוחט
כח	כח
טו	טו אכל בשר ונמצא טריפה
קט	קט
יז	יז טעה הרוב בתקנת שנים שוחטים
קט	קט
יח	יח טעים לשחיטה ובדיקת הסכין
יט	יט בדיקת הסכין, חרנשה, יר"ש ויישוב הדעת לבדיקת סכין — קיד
ב	ב בדיקת הסכין (הشمטה מחלק א)
קכ	קכ
כאנ	כאנ תנית קבלה — ועוד כמה נחיצות (הشمטה מחלק א)
קכח	קכח
כב	כב קבלה לש"ב
קלב	קלב
כד	כד זירות לשוחטים והאוכליין משחיטתן (הشمטה מחלק א) — קם
כהנודל	כהנודל החסר לנזהרין וכו' (הشمטה מחלק א)
כו	כו מכשילות בשחיטה (הشمטה מחלק א)
קנד	קנד
קנה	קנה

בעזה י"ת

וְבַשְׁעָרָה לְבָבִי אֶרְכְּבָנִים יָרְנוֹאֲרָן • **עֲשָׂרֶן**

קונטראס

„זבחו זבחי צדק”

שלש תשובות

ב) יבוא עינו התקינה הקדומה המוזכרת בפסקים

ונהי' מהו במעט בכל תפוצות ישראל ל' הרכ'ח)

להציר שני שוביים עומדים זה ע"ג וזה רואים ומשגיחים שהוחשבר כרת וכhalbכה מתחלהו ועד סופו (עיין תקנת רע"א בסוף הקונטרס).
יעי בלב האמונות להלבה ולמשגיח

☆ ☆ ☆

פָּרָוֶל בְּמַלְאָם הַיְלָדִים אֲבוֹתֵינוּ וְרַבּוֹתֵינוּ נָכְרָה וְנִזְעָקָה

ההש' שלום יודא גראס

רב בקהל „מג שאלין“ האלמיין ור'ם בישיבת ובולע „בית ישעיה“

ברוקלין ניו יארק

בעהמהה: יונגור ישראלי סבא (מרדרך לחינוך הכהנים והכהנות). מרדרך ל'גניזות', מזכרת התורה. מנוחת שלום על חומרן אישור איסור עכבר' (ו' טיטול איסור'). נפש ישי עלי מבלבולות אסירותות (ח' ע). גודלי יהודיה (על הלכות ציצית). קירושת בנות ישאל (על הלכות מזוזה). חזות שלם (על הלכות מזוזה) ו**שיס:**

בלאומון רהר'ג העז' מורה ר' ישע' זאב גראס זצ"ל. נבר השרכ' מטראלייסק, ר' יעקב באיפיל חסיב טין, ב"ה, חוויט, רשי', ולמעלה בדורש ערך רור המלך עה"ש.

נדפס פה ברוקליין בשנת תשל"ז

וועתה יוצא לאור בהוצאה חדשה מותקנת ומוגהת עם מפתח

ע"י תלמידי הישיבה והכולל „בית ישעיהו“

“מכון להוראה בשחיתות ובדיקות”

- ברוקלין יצע'ו

הוֹצָאָה עֲלֵישִׁית

ברוקליין, ג. י. שנת תשד"ס לפ"ק

הוֹצָאָה

卷之三

— אָמְנוֹנָה — פַּאֲבִילִישִׁנְג —